

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

29 września 2017 r., nr 39 (1382) Cena 2,50 zł (w tym 8% VAT)

www.glos-tn.krakow.pl

CENTRUM HANDLOWE-TARGOWISKO

TOMEX
SA

Tvoja przestrzeń
codziennych zakupów

**KOREPETYCJE
MATEMATYKA**
Tel. 507 869 805

Lody oferowane w Piekarni-Cukierni Awiteks są w 100 % naszej produkcji na bazie naturalnych składników i prawdziwych owoców.

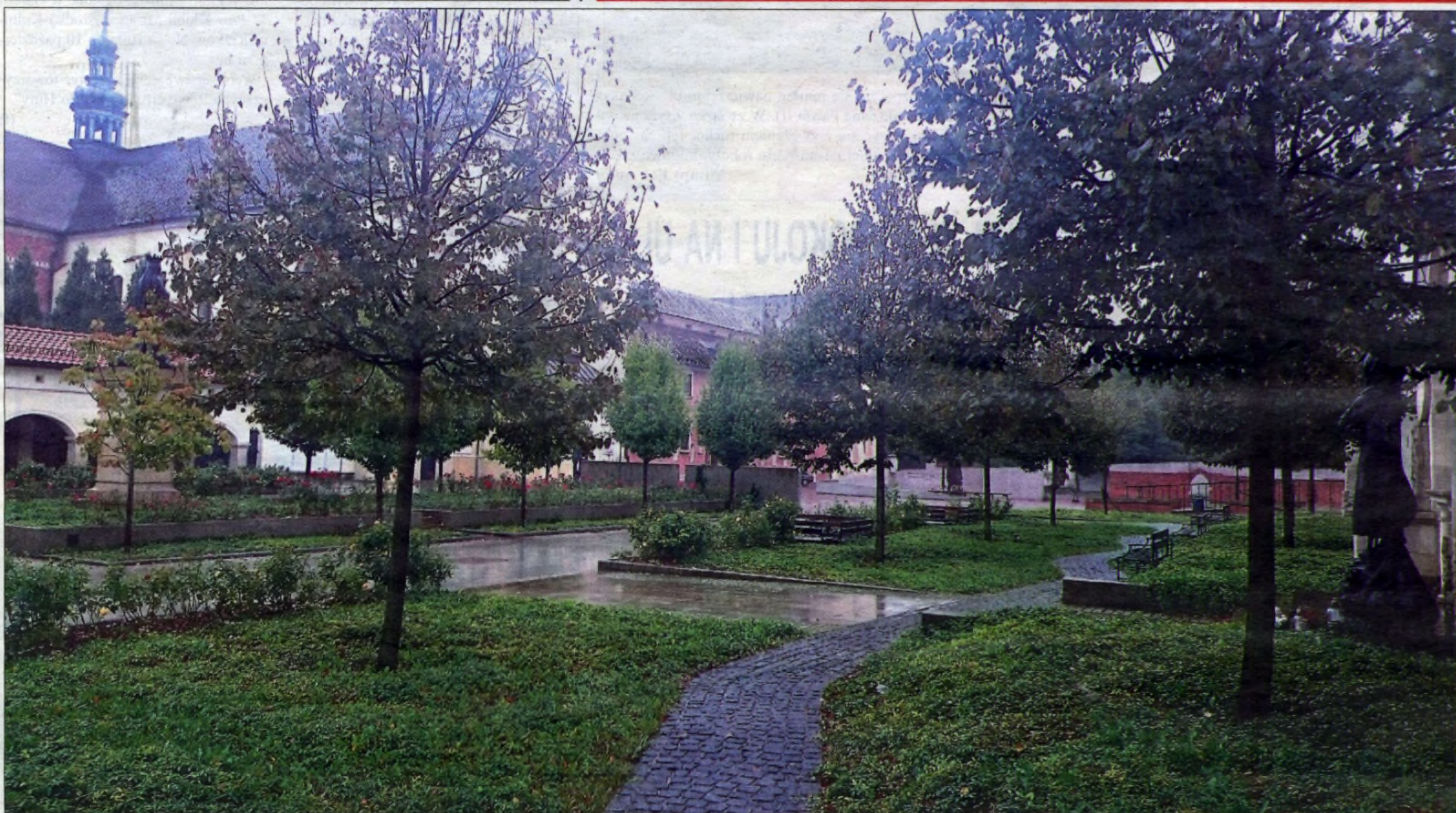
Cukiernicy już od kilku lat zajmują się tworzeniem wspaniałych połączenia polskiego miodu i owoców wraz z tradycyjną włoską recepturą. Efekty są niesamowite.

AWITEKS

ŁODY
Awiteks
własna produkcja

W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN.

Dni Równowagi w ArcelorMittal Poland	➔ str. 5
Muzeum PRL-u czy Muzeum Nowej Huty?	➔ str. 14
Kiedy zaczniemy oszczędzać ciepło?	➔ str. 15
Nie ma nudy w Nowej Hucie – propozycje NCK	➔ str. 19

Zajrzyj do Nowej Huty... Czytaj na str. 9

**BIURO
OGŁOSZEŃ**

Redakcja „Głosu”
(NCK)
12 643-44-33

INTROLIGATOR

Centrum B,
blok 7

www.oprawaksiazek.pl

INTROLIGATOR

F.H.U. „ELMAR”
Plac Targowy „Piast”, paw. 3 (os. Piastów 60 A)
ROWERY:
sprzedaż, komis, części i akcesoria rowerowe, serwis

 Santander
CONSUMER BANK

10x0%

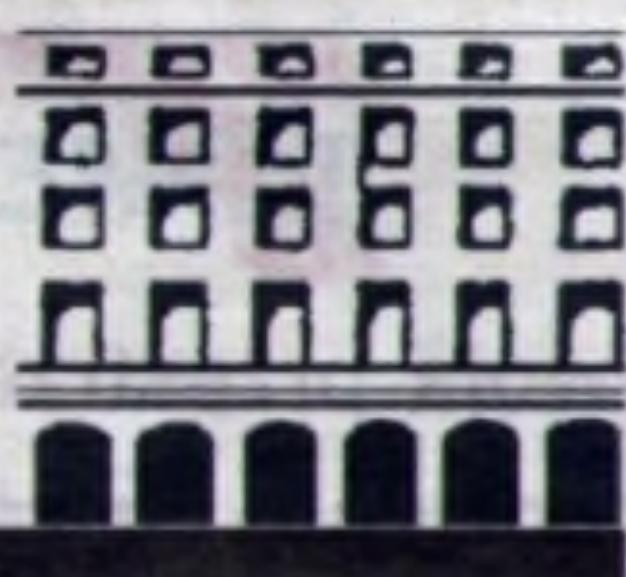
raty
10x0%

SPRAWDŹ

CENTRUM I OKOLICE

DYŻUR W „GŁOSIE”

Głosy i interwencje Czytelników są inspiracją wielu naszych tekstów. Dlatego zachęcamy do kontaktu z naszymi redaktorami. Najbliższy dyżur pełnić będzie red. **Sławomir Pietrzyk**.

Ze względu na remont pomieszczeń redakcji można się z nim kontaktować tylko za pomocą poczty e-mail: sp64@onet.pl.

ZMARLI KRONIKA PAMIĘCI

W rubryce podajemy bezpłatnie imię, nazwisko i wiek Zmarłego. Natomiast na życzenie rodzin zamieścimy dodatkowe informacje.

Kazimiera BALDUN, lat 95
Franciszek BANACH, lat 85
Jan DONGA, lat 44
Maria FRAŚ, lat 83
Władysław GLANDA, lat 70
Aleksandra GONCERZ, lat 62
Józef GÓRNIŚIEWICZ, lat 81
Zofia HARMAJ, lat 60
Irena KACZOR, lat 84
Maria KORNAUS, lat 75
Stanisław KRAJEWSKI, lat 67
Danuta KRZYŚCIAK, lat 63
Paweł KURDZIEL, lat 62
Maria ŁUCZAK, lat 70
Zofia MALETA, lat 86
Tytus NASTABORSKI, lat 94
Kazimiera PIETRZYK, lat 90
Barbara PYTELKOWSKA, lat 85
Krzysztof RÓG, lat 64
Józef SERWÓŃSKI, lat 87
Katarzyna STRUZIŁKOWSKA, lat 92
Kazimierz SZEFLER, lat 70
Kazimierz ŚREDNIAWA, lat 87
Genowefa WYDYMUS, lat 69
Stanisław ZIĘBA, lat 87

Ogłoszenia zakładów pogrzebowych i nekrologi drukujemy na str. 16.

REMONT NAWIERZCHNI UL. STELLA-SAWICKIEGO

Od 25 września (poniedziałku) rozpoczął się remont nawierzchni ul. Stella-Sawickiego (od wjazdu do Politechniki do Jana Pawła II). W związku z tym na wybranych fragmentach jezdni należy liczyć się z zwichnięciem ruchu. Jak nas poinformował Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu roboty drogowe zakończą się w drugiej połowie października. (mp) Fot. autor

UTRUDNIENIA W AL. POKOJU I NA ULICY MARII DĄBROWSKIEJ

Od dawna zmotoryzowani upominali się o naprawę al. Pokoju na odcinku od ronda Czyżyńskiego do Ronda Dywizjonu 308. Doczekali się, bo obecnie trwają prace przygotowawcze do położenia nowego dywanika asfaltowego. Na razie wymieniane i podnoszone są krawężniki, co pozwoli wylać nową warstwę asfaltu. W związku z tym trzeba uważać w al. Pokoju na tym odcinku, gdyż okresowo jest wyłączany jeden pas ruchu, co powoduje utrudnienia w ruchu. Podobne prace są prowadzone w ul. Marii Dąbrowskiej na odcinku od Ronda gen. Maczka do skrzyżowania z ul. Medveckiego (na zdjęciu). Obecne utrudnienia zostaną zrehabilitowane wygodną jazdą, wreszcie po głębiej nawierzchni. (mp) fot. autor

AMARANTOWY WIECZÓR

W sobotę 16 września w Klubie Mirage Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta została otwarta wystawa malarstwa Ireny Lorenc, która od wielu lat związana jest z grupą malarzą *Amarant*. Na wystawie artystka zaprezentowała około 40 dzieł z ostatnich kilkunastu lat swojej twórczości. Malarstwo Ireny Lorenc jest klarownym obrazem jej samej – kobiety delikatnej i wrażliwej, a równocześnie silnej i zdecydowanej, bo odważnie budującej siebie, własne życie i warsztat artystyczny. W sposób charakterystyczny tylko dla Niej wykorzystuje strukturę nakła-

daną na siebie warstw farb i odcieni. Jej obrazy są niespokojne, pełne poetyki i niedomówień. Wernisaż dedykowany był artyście Kazimierzowi Machowi w II rocznicę śmierci, u którego sztuka malarstwa szlifowała właśnie Irena Lorenc. Spotkanie to było okazją do wspomnień o tym wspaniałym człowieku. Wystawę można oglądać w Galerii M Plus Klubu Mirage Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta do 10 października br.

Wernisaż był jedną z imprez towarzyszących 9. edycji „Zajrzyj do Huty”. (f)

Kraków

Parki Krakowa

ŁUCZANOWICE I WADÓW spacer

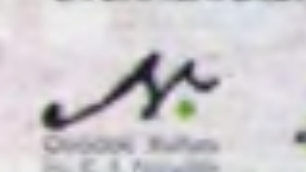
30 IX / 10.30

Start: Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, os. Górali 5
Prowadzenie: dr Zygmunt Kiszka

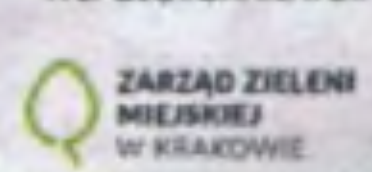
wstęp wolny

ORGANIZATOR: Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida
os. Górali 5, Kraków, tel. 12 644 27 65, www.okn.edu.pl

ORGANIZATORZY

WSPÓŁORGANIZATOR

PATRONI MEDIA

KARAWAN GRUPA
FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

Rozliczenia bezzgotówkowe

ul. Bieżanowska 24 Tel. 12 658 21 11
całą dobę

ul. Rakowicka 33a Tel. 12 412 89 83
całą dobę Tel. 12 4 111 111

ul. Dolnych Młynów 3 Tel. 12 632 11 22
8.00 - 15.00

ul. Sieroszewskiego 5b Tel. 12 686 61 20
całą dobę 12 686 61 45

os. Na Skarpie 20 Tel. 12 686 43 40
8.00 - 15.00

ul. Wrocławska 8 Tel. 12 631 77 95
8.00 - 16.00

Cm. Grębatów Tel. 12 645 14 35
8.00 - 15.30

Cm. Batowice Tel. 12 413 63 46
8.00 - 15.30

www.karawan.pl

DYŻUR CAŁODOBOWY
również w Niedziele i Święta

tel. 12 4 111 111

tel. 12 658 21 11

ul. Sieroszewskiego 5b
Nowa Huta

SENIORZY POŻEGNALI LATO

Dobłą tradycją stały się imprezy związane z latem organizowane przez seniorów z Mistrzejowic. Krakowski Związek Emerytów Rencistów i Osób Niepełnosprawnych którego prezesem zarządu jest Elżbieta Pyka dwa razy w roku organizuje wyjazdy do Myślenic. W Zajeździe „Banderosa” położonym nad brzegiem Raby seniorzy w czerwcu witają lato, a we wrześniu go żegnają. Jak do tej pory imprez odbyło się już 27.

We wrześniowy poranek dopisała jak zwykle pogoda i zaświeciło słońce dla ponad 160 seniorów, którzy przyjechali z Krakowa do Myślenic trzema autokarami. Powitano ich w zajeździe smacznymi drożdżówkami oraz kawą i herbatą. Później rozpoczęły się różne konkursy, a zwycięzcy otrzymali nagrody. Po zawodach seniorów zaproszono na smaczny obiad z deserem. Sjęsty nie było, bo rozpoczęły się tańce przy muzyce zespołu w składzie Mieczysław Szwejca organy

i Marian Soja akordeon. Zabawa trwała do wieczora, a seniorów ugoszczono jeszcze kolacją. Wśród zaproszonych gości byli przedstawiciele władz SM „Mistrzejowice”, która wspiera swoich seniorów. Późnym wieczorem zadowoleni seniorzy powrócili do Krakowa dowiezieni na parking w os. Tysiąclecia pod siedzibę swojego klubu i tu podziękowali swojej prezes Elżbiecie Pyka za pięknie spędzony czas na Zarabiu myślenickim.

(mp) Fot. autor

MOZAIKA WENECKA NA SCHODACH NCK

Po ostatnim remoncie na zewnętrznych schodach Nowohuckiego Centrum Kultury (od strony os. Centrum E) zobaczymy taką oto białą-czarną nową mozaikę. To kolejna realizacja artystyczna – „Mezzoforte” – zaprojektowana przez artystę sztuk wizualnych Maurycego Gomulickiego. Mozaika wenecka nawiązuje do sztuki z lat 50 i 60 XX wieku. Jej powstanie jest ukłonem w stronę tradycji powstania i rozwoju Nowej Huty. Mozaika jest trzecią pracą artysty na terenie NCK. Od jesieni 2014 roku na skwerze przed budynkiem stoją „Muchomory” ustawione w ramach projektu „Wielokulturowość nie działa?”. W 2016 roku projekt ten doczekał się kontynuacji – w sąsiedztwie stalowych grzybów powstały siedziska, nawiązujące swoim kształtem do istniejących już rzeźb.

(1)

Dlaczego, po dwóch latach rządów, Prawo i Sprawiedliwość ma tak duże poparcie społeczne? Wydaje się, że zasadnicze przyczyny są dwie. Jedną z nich jest to, że PiS jest pierwszą po 1989 roku partią polityczną, która

Tydzień Koniunktura dla społeczeństwa

konsekwentnie realizuje to, co jej przedstawiciele obiecywali w trakcie kampanii wyborczej. To musi się podobać i to musi budzić szacunek. Drugą przyczyną jest to, że PiS owocami wzrostu gospodarczego i coraz lepszym stanem finansów państwa dzieli się ze wszystkimi obywatelami.

Mówił o tym w ubiegły piątek minister rozwoju i finansów. wicepremier Mateusz Morawiecki. – Trudno nam zarzucić, że nie chcemy się dzielić ze społeczeństwem owocami wzrostu – zauważył wicepremier. A porównując różne wskaźniki z ubiegłych lat i obecne zaznaczył m.in., że o ile w 2015 roku na cele społeczne wydawano 19 mld zł, teraz jest to 71 mld zł. – To bezprecedensowy wzrost wydatków na cele społeczne – podkreślał.

To tutaj tkwi sekret popularności obecnego rządu. Przeciwnego Kowalskiego nie obchodzi abstrakcyjna dla niego sytuacja makroekonomiczna państwa. Od tego są specjaliści. Jego interesuje codzienne życie i to czy jego rodzinie po prostu żyje się lepiej.

Jan L. FRANCZYK

Kraków

TEATR LUDOWY

Teatr Ludowy zaprasza na Rodzinny Piknik

Sezon na Hucie

1 października 2017 | od 16.00 DO 18.00 | Osiedle Teatralne 34

w programie m.in.: prapremierowe wykonanie piosenek ze spektaklu „Zahipnotyzuj mnie. Piosenki Zygmunta Koniecznego” w wykonaniu aktorów Teatru Ludowego
loteria rodzinna z fantami gry i zabawą dla dzieci
prezentacja lokalnego biznesu
wiedzenie karetki indywidualne sesje jogi twarzy warsztaty dla seniorów przejazd skuterami dmuchańce dla najmłodszych pokaz kajaków a dla głodnych nie tylko wrażeń specjały z menu kawiarni teatralnej oraz Food Trucków

Patronat nad wydarzeniem objęła Rada Osiedla Nowa Huta.

WYKŁAD INAUGURACYJNY

ROLA SPORTU W SPOŁECZEŃSTWIE

PROWADZENIE: IRENEUSZ RAŚ

POSEŁ NA SEJM RP - PRZEWODNICZĄCY SEJMOWEJ KOMISJI SPORTU, KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI

2 października 2017 r. godz. 16.00 os. Centrum A 6a

KONTAKT:

os. Centrum A 6a

pon.-pt. w godz. 9-15

tel. 12 644 68 10 wew. 26

stowarzyszenie@przyjacielenowejhuty.pl

AKADEMIA SENIORA

NOWOHUCKA

Organizator

Współorganizator

Patroni medialni

DZIENNIK POLSKI

GŁOS

Plus

105.1m

www.przyjacielenowejhuty.pl

GŁOS
TYGODNIK
NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk.
Redaguje zespół.
Telefon red.: 12 643-44-33. Faks 12 643-66-33.
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl.
Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków.
Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków.

SKŁAD, ŁAMANIE: „Graf-Press”.
DRUK: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia,
Drukarnia Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 25A.
Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń.

29 września 2017 r., nr 39 (1382)

3

Biuro Podróży „GALEON”

Laureat konkursu ODYS'2007"
za najlepszą ofertę własną
w turystyce młodzieżowej

www.galeon.krakow.pl

zaprasza na

WYCIEZKI KRAJOWE

(ponad 74 propozycje dla grup z firm, szkół, organizacji,
parafii) m. in.:

Muzeum Lalek i Wizyta u Wiedźmy, Karpacza Troja (osada z epoki brązu i żelaza a la Biskupin, ale większa!) + Biecz, Miasteczko Galicyjskie + skansen Nowy Sącz, Europejskie Centrum Bajki – wizyta u Koziołka Matołka, Pacanów Kurozwęki + zagroda bizonów, Ogrodzieniec + Góra Birów + Zamki Jurajskie Miniaturze + Pustynia Błędowska, Inwałd – Park Miniatur, Dinozatorland, Karawana Jurajska – Zaczarowany Las – w poszukiwaniu Jasia i Małgosi oraz Domku Baby Jagi + ognisko z pieczeniem kiełbasy i dyskoteka w remizie, Osada Indianka + Diabelski Kamień + Opactwo Cystersów w Szczyrzycu, Park Jurajski, Góry Świętokrzyskie, Oświęcim, Nowa Huta, Studio Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej, Szyniarnia, Niepołomice Obserwatorium Astronom. ferma strusi, Izba Leśna, baczówka, Kazimierz Dolny n/ Wisłą, Czarnolas, Puławy, Baranów Sand., Pieniński Park Narodowy, zamek w Niedzicy i Czarsztynie, Spływ Dunajcem, Tatrzański Park Narodowy i Zakopane, Zamki i warownie Jury Krakowsko-Częst., Jaskinia Wierchowska, Nietoperzowa itp., Szlak Jana Pawła II, Bieszczady, Warszawa, Mazury, Wrocław, Chorzów, Szlak Piastowski (Poznań, Biskupin, Wenecja, Gniezno, Ostrów Lednicki itd.), Szlak Orlich Gniazd, Częstochowa, Ojców i Pieskowa Skała, Wieliczka, Bochnia, Nowy Wiśnicz, Dębno, Tarnowskie Góry, Kotlina Kłodzka, Karkonosze itp.

Ogniska z pieczeniem kiełbasy i atrakcjami oraz programy na życzenie!

ZIELONE SZKOŁY

Białka Tatrzańska, Bukowina Tatrzańska, Murzasichle, Zakopane, Szczawnica, Ryto, Krynica, Rabka, Korbielów, Zawoja, Wisła, Sudety, Bieszczady, Góry Świętokrzyskie, Wybrzeże Bałtyku np. Kołobrzeg, Niechorze, Darłowo Wsch., Ustka, Jastrzębia Góra, Krynica Morska, Słowacja, Węgry, Włochy, Chorwacja, Bułgaria

WYCIEZKI ZAGRANICZNE oraz PIELGRZYMKI

(ponad 50 propozycji dla grup z firm, szkół, organizacji,
parafii) m. in.:

SŁOWACJA - Wysokie Tatry, Słowacki Raj, Orawa, baseny termalne, PRAGA i MORAWSKI KRAS, WIEN, BUDAPESZT, BRATYSŁAWA, RZYM, PARYŻ i WERSAL i EURODISNEYLAND, LONDYN, WILNO, PETERSBURG, LWÓW, KAMIEŃC PODOLSKI itd. RUMUNIA, BULGARIA, CHORWACJA, ZAMKI BAWARSKIE, DREZNO, BERLIN, WŁOCHY, GRECJA, HISPANIA, RZYM, SAN GIOVANNI ROTONDO, ASYŻ, LORETO, LANCIANO, MANOPELLO, CASCIA, FATIMA, LOURDES, PARYŻ, LISIEUX, NEVERS, LA SALETTE, SANTIAGO DE COMPOSTELA, MONTSERRAT, MARIAZELL, WILNO, ŚLADAMI ŚW. S. FAUSTYNY KOWALSKIEJ, sanktuaria w Polsce i Europie, NORWEGIA - Śladami św. Olafa, ZIEMIA ŚWIĘTA, LIBAN - do św. Charbela, MEKSYK, MEKSYK i KUBA

i wiele innych, ciekawych pielgrzymek i wycieczek oraz programy na życzenie!

ZAPISY i INFORMACJE:

Biuro Podróży „GALEON” 31-959 Kraków, os. Górali 5
czynne: pon. - piątek 10.30 - 17.00
budynek Ośrodka Kultury C.K. Norwida i Kina „Sfinks”

tel./fax: 12 642 26 20, tel. 12 684 01 48, tel. 511 440 930
e-mail: galeon@galeon.krakow.pl www.galeon.krakow.pl

Zapraszamy do wspólnych wyjazdów, pielgrzymowania i do kontaktu z nami.

W Zespole Szkół Społecznych nr 3 STO na os. Dywizjonu 303

CZYTANIE LITERATURY NARODOWEJ

W sobotę, 16 września br. w Zespole Szkół Społecznych nr 3 STO na os. Dywizjonu 303 w ramach cyklu: Czytamy Dzieła Literatury Narodowej, odbyła się prezentacja utworów Sławomira Mrożka. We wcześniej przedmiotem twórczej pracy uczniów i nauczycieli były takie dzieła jak Pan Tadeusz, Balladyna, Krzyżacy, Opowiadania Żeromskiego, Wesele, Potop, Zemsta, Lalka, Dziady...

– Dlaczego Mrozek? Ponieważ jego dzieła, nawet te wcześnie, brzmią dzisiaj niezwykle współcześnie. Postanowiliśmy ponadto przytoczyć takie utwory, które pozbawione są patosu, mistycyzmu czy znamion klasyki, choć spełniają rangę wielkości i stanowią doniosły element narodowej literatury – mówią organizatorzy cyklu.

We wspomnianym wydarzeniu artystycznym wzięli udział uczniowie Gimnazjum, siódmoklasiści, a także... nauczyciele. Zarówno opowiadania: „Niżej”, „Słoń”, „Lolo”, jak i dramaty „Na pełnym morzu” oraz „Policja” – łączył motyw wolności: oczekiwanej, wymarzonej, niemożliwej lub spełnionej. Za każdym razem jednak bohater w konfrontacji z problemem zniewolenia ujawnia swe słabości i niepokoje. One zaś generują dramat egzystencjalny człowieka i złowrogi zawirowanie biegu historii. Mrozek, zmarły w 2013 roku artysta, miał okazję przeżyć czasy PRL-u, transformacji ustrojowej i wolności swojej Ojczyzny, którą oglądał w wyniku emigracyjnego dystansu z wielką wnikliwością. Wpisany w europejski teatr absurdu posługiwał się groteską i

Artur – rzecznik kompromisu (Tomasz Książek) czy tłumek rozjuszonych rzeczników linii pionowych (Magdalena Bobińska, Anna Hedemann, Anna

Iskra, Magdalena Ludwig, Agnieszka Kwiatkowska, Katarzyna Malina, Paulina Moskwa, Dorota Pasieczna, Magdalena Reiter, Ewa Zaporowska-Siwiak). Drugi akt to „Na pełnym morzu” – tragicomiczna opowieść o tra-

dwie sekwencje sceniczne adaptacją „Lola”. Uczniowie klasy II b zagrali zdeteminowanych chęcią posiadania słoninki szewców i histerycznie pożądaną słoninkę fryzjerki. Bochenek chleba i czerwone szpilki wydobyły prawdę o skali przystosowania człowieka do totalitarnego systemu, ale także o marzeniu za wolnością... Niestęchane emocje towarzyszące młodym artystom przekuły się na ich prawdziwy

sukces podkreślony rzadką umiejętnością gry zespołowej, w której dialog i działania wyzwalają teatralną iskrę zwaną przez starożytnych katharsis.

Akt piąty poprzedziła parada musztry policyjnej w wykonaniu uczniów klas IV Szkoły Podstawowej, wprowadzając jednocześnie w absurdalną treść dramatu „Policja”. Uczniowie III klasy Gimnazjum – w większości od lat kształcący swój warsztat aktorski w ramach zajęć fakultetu teatralnego – byli klasą samą dla siebie. Klatka zbudowana przed oczami widzów na początku spektaklu znalazła teraz ostateczne usankcjonowanie. Państwo oparte na systemie policyjnego nadzoru potrzebuje więźniów, w innym wypadku przestanie istnieć. Ta absurdalna prawda powiała grozą ostatniej sceny.

Nasze czytanie, a raczej mówienie Dzieł Wielkiej Literatury Narodowej rządzi się prawem konkursu. Tak więc niezwykle trudne były obrady jury złożonego z wychowawców klas, współpracujących od lat nad kształtem muzycznym wszystkich podobnych przedsięwzięć Jolanty Pierzchały oraz pedagogów przygotowujących wydarzenie – Grażyny Domalik i Macieja Cirina.

Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród przez dyrektora Krzysztofa Kwiatkowskiego łączyło się, jak zwykle, z dużymi emocjami uczestników. A tak naprawdę zwyciężyli przecież wszyscy, przedzierając się nie tylko przez trud zmagania się z literaturą, warsztatem teatralnym, ale często własnymi oporami. Bo przecież każdy z nas ma swoją klatkę, nadmuchanego słonia, tratwę, słoninę, pana z brodą i policję.

Anna Nowak

satyrą; prześmiewczo chłoszcząc polskie wady i demaskując romantyczne mity.

– Nasza tegoroczna praca nad Mrozkiem zaczęła się od filologicznego wykładu, który miał na celu zbudowanie młodym aktorom kontekstu, ale też zrozumienie konwencji – opowiadają uczniowie.

Efekt dwutygodniowych prób to czterogodzinny spektakl złożony z pięciu aktów. Pierwszy z nich – „Niżej” – abstrakcyjny konflikt pomiędzy poziomem i pionem – przedstawili z ogromną dozą dowcipu nauczyciele. Właściwie nie wiadomo, kto wygrał spór:

twie skupiającej rozbitków pragnących zbudować demokratyczne społeczeństwo. Sposoby kreowania wizerunku jednostek zabiegających o władzę i pozyskiwanie elektoratu wciąż jakby te same... Uczniowie klasy siódmej znakomicie poradziła sobie z wyzwaniem, choć jak wieść niesie, na próbach nie było łatwo... Z kolei „Słoń” w wykonaniu klasy II a to adaptacja opowiadania o pewnym ogrodzie zoologicznym, który z oplakany skutkami posłużył się fałszywą ideą sztucznego zwierzęcia nadmuchanego gazem. Wszystko za sprawą dyrektora – karierowicza.

Akt czwarty poruszył podzieloną na

Dni Równowagi w ArcelorMittal Poland

Ponad 100 pracowników ArcelorMittal Poland wzięło aktywny udział w zajęciach zorganizowanych z okazji Dni Równowagi. Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się lekcje tai chi: w 2 grupach ćwiczyło łącznie 41 osób.

W Krakowie, Zdzeszowicach i Dąbrowie Górniczej odbywały się warsztaty motywacyjne, których uczestnicy uczyli się sposobów wizualizacji, pozwalających realizować plany i marzenia. Jak przekonywała trener **Beata Kaczor**, marzeń nie można skrywać przed światem, a wyobrażenia powinna wspierać ich realizację.

Z kolei na zajęciach z technik uważności „mindfulness” można było nauczyć się sztuki życia tu i teraz. Praktyka mindfulness pomaga zredukować skutki stresu, wpływa na wzrost koncentracji, lepsze zrozumienie komunikatów i intencji innych osób, a także zwiększa kreatywność.

*- Dni Równowagi po raz kolejny organizujemy we wrześniu. To dobry moment na zastanowienie się nad własnym balansem praca-życie. Co roku zapraszamy pracowników do różnych aktywności, które mają pomóc nam znaleźć wewnętrzną równowagę, zredukować stres czy lepiej zarządzać swoim czasem. Przede wszystkim przekonujemy jednak, że praca i dom to dwa nierozłączne, przeplatające się obszary naszego życia, których nie możemy oddzielić od siebie grubą kreską. Dlatego też staramy się pokazywać, jak można czerpać satysfakcję z samej pracy i nie funkcjonować w przekonaniu, że prawdziwe życie zaczyna się dopiero po 16 - powiedziała **Marta Marczevska** z Biura GEDP, Szkoleń i Rekrutacji, koordynująca całe wydarzenie.*

Oddaj krew potrzebującym

Hutniczy Klub Honorowych Dawców Krwi włącza się w akcję Tygodnia Zdrowia ArcelorMittal Poland i organizuje zbiórkę krwi dla potrzebujących. 10 października krwiobus Wojewódzkiej Stacji Krwiodawstwa będzie stał pod budynkiem S przy ul. Ujastek 1. Krew będzie można oddać w godz. od 10 do 15.

14 września odbyła się gala z okazji 20-lecia działalności jednostki certyfikującej TÜV Rheinland Polska. W gronie wyróżnionych znalazł się Krzysztof Warchol - pełnomocnik Zarządu ArcelorMittal Poland ds. zintegrowanych systemów zarządzania.

„Człowiek jakości” z Krakowa

Pełnomocnik Zarządu ArcelorMittal Poland ds. zintegrowanych systemów zarządzania z nagrodą jednostki certyfikującej TÜV Rheinland

*- Przez 20 lat działalności TÜV Rheinland Polska przekonaaliśmy się wielokrotnie, że bez właściwych ludzi na właściwych miejscach, nawet najlepiej zaprojektowany system nie ma szans powodzenia. Potrzebny jest lider, człowiek z pasją, potrafiący przekonać innych do realizacji wspólnego celu. Im większa firma, tym trudniejsze staje się to zadanie - mówił podczas gali **Grzegorz Grabka**, dyrektor Działu Certyfikacji Systemów TÜV Rheinland Polska.*

*- Dlatego w kategorii „Człowiek Jakości” nominowane zostały osoby, dla których liczy się jakość relacji z zespołem, a procedury nie są celem samym w sobie, ale służą usprawnieniu pracy i rozwojowi organizacji - dodał G. Grabka. - Nagrodę w tej kategorii otrzymał **Krzysztof Warchol**, pełnomocnik Zarządu ArcelorMittal*

Poland ds. zintegrowanych systemów zarządzania, człowiek, który doprowadził do ujednolicenia systemów zarządzania we wszystkich zakładach spółki.

*- Zintegrowany system zarządzania funkcjonujący w ArcelorMittal Poland obejmuje kwestie związane z jakością, środowiskiem, BHP oraz energią. Dzięki głębokiemu przekonaniu pana **Krzysztofa**, że kluczem do udanego wdrożenia jest zaangażowanie całej załogi, wielokrotnie udowodnił, że jest odpowiednim człowiekiem na odpowiednim miejscu - powiedział **Grzegorz Grabka**, gratulując wyróżnienia.*

*- Tak naprawdę nagroda ta należy się wszystkim pracownikom, którzy na co dzień utrzymują i doskonalą zintegrowany system zarządzania w ArcelorMittal Poland - komentuje wyróżnienie **Krzysztof Warchol**.*

Stadion Śląski otwiera bramy

Stadion Śląski jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych stadionów w Polsce i jednym z najbardziej identyfikowanych z regionem obiektów sportowym, rekreacyjnym i kulturalnym.

Stadion Śląski został otwarty 22 lipca 1956 roku. Określany mekką polskiego futbolu, gościł reprezentację Polski w 55 oficjalnych spotkaniach. Przez wiele lat funkcjonował jako stadion narodowy dla polskiego piłkarstwa. Grało na nim wiele gwiazd światowego formatu m.in. Pele, David Beckham czy Cristiano Ronaldo. Finiszowali na tym stadionie kolarze uczestniczący w Wyścigach Pokoju.

W pierwszej dekadzie XXI wieku Stadion Śląski stał się najpopularniejszym miejscem organizacji koncertów światowych gwiazd muzyki w Polsce. W sierpniu 1998 roku na koncercie zespołu The Rolling Stones bawiło się tu 55 tys. osób. Potem na Stadionie

Śląskim występowały U2, Genesis, Metallica, Iron Maiden, The Police.

Niedawno zakończyła się gruntowna modernizacja stadionu. Ma w tym udział także ArcelorMittal Poland. 325 ton grodzic dostarczonych przez ArcelorMittal Poland wykorzystano do zabezpieczenia wykopów pod zbiornik retencyjny oraz zabezpieczenie wykopów w rejonie płyty boiska.

Przez lata kojarzył się przede wszystkim z wielkimi meczami piłkarskimi. Obecnie domem kadry Adama Nawalki jest Stadion Narodowy w Warszawie - tam odbywają się wszystkie mecze reprezentacji. Dziś wizytówką „Śląskiego” mają być imprezy lekkoatletyczne.

Po modernizacji obiekt jest w stanie pomieścić 54 378 widzów na miejscach siedzących oraz ponad 85 000 osób podczas koncertów. Obecnie to największy polski obiekt lekkoatletyczny.

OŚRODKI KULTURY PROponują

OŚRODEK KULTURY IM. C.K. NORWIDA, OS. GÓRALI 5

- **29 IX, godz. 16.30** – Dziecięce Studio Piosenki. Dwie grupy: 5–10 lat oraz 11–18 lat. Prowadzi: Ewa Skolias. Koszt: 25 zł/os.
- **30 IX, godz. 9** – Jesienne porządki. Jesienna edycja Nowohuckiego Kiermaszu Staroci. Rezerwacja stoiska i informacje: tel. 12 644 27 65 w. 18, a.wy.rwal@okn.edu.pl.
- **30 IX, godz. 10.15** – Parki Krakowa: Łuczanowice i Wadów. Spacer prowadzi dr Zygmun Kiszka. Dojazd „Parkobusem” Zarządu Zieleni Miejskiej. Wstęp wolny. Start: Ośrodek Kultury Norwida, os. Górali 5.
- **2–7 X** – Międzynarodowy Tydzień Bliskości. Cykl bezpłatnych warsztatów, spotkań, wykładów i wydarzeń towarzyszących dla rodziców i opiekunów małych dzieci oraz rodziców oczekujących dziecka. ARTzona, os. Górali 4.
- **2 X, godz. 16** – Joga dla dorosłych. Prowadzi Kamila Berny. Pojedyncze zajęcia 20 zł.
- **3 X, godz. 10** – Chór GospelSenior (60+) pod kierunkiem Lei Kjeldsen.
- **3 X, godz. 10** – Warsztaty rysunku i malarstwa dla seniorów. Prowadzi Ernest Ogórek. ARTzona.
- **3 X, godz. 14** – Spacer ornitologiczny dla młodzieży na Łąkach Nowohuckich. Prowadzi dr Joanna Kajzer-Bonk. Zapisy: e.urbanska-klapa@okn.edu.pl (tylko dla grup zorganizowanych). Start: Pomnik Solidarności, Plac Centralny.
- **3 X, godz. 16** – Warsztaty plastyczne dla młodzieży. Prowadzi Dorota Orczewska. ARTzona.
- **3 X, godz. 19** – NHmeetup! Nowa Huta language and CS meetings – otwarte spotkania językowe, podczas których poznajemy naszych sąsiadów i rozmawiamy w obcym języku. ARTzona.
- **4 X, godz. 14.30** – Joga dla dorosłych. Prowadzi Kamila Berny.
- **4 X, godz. 16.30** – Warsztaty rysunku artystycznego i malarstwa dla młodzieży i dorosłych. Prowadzi Dorota Orczewska. Wstęp 5 zł. ARTzona.
- **4 X, godz. 17.30** – Warsztaty ceramiki artystycznej dla młodzieży i dorosłych. Prowadzi Ernest Ogórek. Koszt: 10zł/zajęcia. ARTzona.
- **5 X, godz. 12** – Warsztaty rysunku i malarstwa dla seniorów. Prowadzi Ernest Ogórek. Koszt: 5 zł/zajęcia. ARTzona.
- **5 X, godz. 17** – Zespół Czeresnie. Koncert dla dzieci i rodziców w ramach MTB. ARTzona.
- **5 X, godz. 17** – Szlakiem światła. Spacer po nowohuckich neonach w ramach projektu Alternatywny Przewodnik po Nowej Hucie. Prowadzenie: Michał Ostasz i Aleksandra Tarczydło (blog Hip Huta). Wstęp wolny – zapisy do 3 X: j.klas@okn.edu.pl.

KLUB KUŹNIA OKN, OS. ZŁOTEGO WIEKU 14

- **29 IX, godz. 16** – Vivace. Zespół wokalny dla dzieci w wieku 7–12 lat. Prowadzi Wiktoria Federowicz – muzyk i pedagog. Wstęp 20 zł/miesiąc.
- **29 IX, godz. 17** – Muzyczne piątki. Zajęcia umuzykalniające dla dzieci w wieku od 5 lat. Prowadzi Wiktoria Federowicz. Wstęp 25 zł/miesiąc.
- **3 X, godz. 15.30** – Akademia Młodego Rysownika. Warsztaty rysunku dla dzieci i młodzieży od 10 do 17 roku życia. Prowadzi Magdalena Lis. Wstęp 5 zł.
- **3 X, godz. 18** – Szlaki kulturowe: tworzenie, zarządzanie, dobre praktyki. Wykład Agnieszki Konior z Katedry Zarządzania Kulturą Instytutu Kultury Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wstęp wolny.
- **4 X, godz. 16** – Klub Jednoróżca. Zajęcia plastyczne dla osób upośledzonych umysłowo w wieku od 8 do 22 lat. Wstęp wolny. Prowadzi Magdalena Lis – artysta plastyk i oligofrenopedagog.
- **5 X, godz. 16** – Recykling na wesoło, czyli jak zrobić coś z niczego. Warsztaty dla dzieci. Prowadzi Magdalena Lis. Wstęp 25 zł/miesiąc.
- **5 X, godz. 17** – Warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku od 5 do 10 lat. Prowadzi Magdalena Lis. Wstęp 25 zł/miesiąc.
- **5 X, godz. 17.30** – Bajki europejskie: bajki fińskie. Cotygodniowe spotkania z baśnią i bajką europejską dla dzieci przedszkolnych. Wstęp 5 zł/os.

KLUB ANEKS OŚRODKA KULTURY KRAKÓW–NOWA HUTA,

UL. A. MYCIELSKIEGO 11

- **29 IX, godz. 17.30** – Otwarcie wystawy poplenerowej. Wystawa skierowana jest do uczestników pleneru oraz ich rodzin, a także do zainteresowanych twórczością artystyczną dzieci. Można podziwiać wrażliwość artystyczną dzieci i młodzieży na piękno przyrody i architektury Krynickiej poprzez pracę twórczą w różnych technikach i działaniach plastycznych. Wstęp wolny.

KLUB JĘDRUS OK KRAKÓW–NOWA HUTA, OS. CENTRUM A 6A

- **30 IX, godz. 11.30** – Warsztaty ogrodnicze z Klubem Ojców. Zaprojektujemy i zasadzimy rośliny cebulowe – tulipany, szafirki, krokusy.

KLUB KARINO OK KRAKÓW–NOWA HUTA,

UL. TRUSKAWKOWA 4

- **4 X, godz. 15.30** – Symbol: chochoł. Warsztaty plastyczne dla dzieci w ramach projektu Noc Poezji 2017. Uczestnicy wykonywać będą chochoły i lampiony. Wstęp wolny.

KLUB MIRAGE OK KRAKÓW–NOWA HUTA,

OS. BOHATERÓW WRZEŚNIA 26

- **5 X, godz. 9** – Wycieczka do Solca Zdrój. Klub Mirage i Spółdzielnia Mieszkaniowa Mistrzejowice-Północ zapraszają seniorów i dorosłych na wycieczkę do uzdrowiska Solec Zdrój położonego w niezwykle malowniczym regionie województwa świętokrzyskiego, a którego najcenniejszym bogactwem naturalnym są lecznicze wody. W programie wycieczki znajdzie się: pobyt na Basenach Mineralnych Solec Zdrój oraz spacer po Solcu. Koszt: 67 zł; dla członków SM Mistrzejowice-Północ – 37 zł.

KLUB WERSALIK OK KRAKÓW–NOWA HUTA, OS. OGRODOWE 15

- **5 X, godz. 10** – Rodzinne Warsztaty Taneczne w ramach Aktywny MAMY czas z dzieckiem – w ramach FIO Małopolska Lokalnie. Wstęp wolny.

KLUB HERKULES OK KRAKÓW–NOWA HUTA, UL. GEN. KARASZEWICZA–TOKARZEWSKIEGO 29

- **5 X, godz. 16.30** – Symbol i chochoł. Warsztaty plastyczne dla dzieci w ramach projektu Noc Poezji 2017. Uczestnicy wykonywać będą chochoły i lampiony. Wstęp wolny.

Notowania cenowe

U SZKLARZA

Przyszła jesień, a z nią chłody. Starzy górale zapowiadają zimę stulecia. Zatem czas najwyższy naprawić okna. Polecam dobre usługi szklarskie w sprawdzonym zakładzie w os. Jagiellońskim 19 (pawilon, wejście od strony podwórka) tel. 647-86-50. Zakład wykonuje szeroką paletę usług, łącznie z oprawą obrazów. Szklenie okien i drzwi to podstawowa

usługa. Świadczone jest w zakładzie oraz u klienta na miejscu. Zaszklenie typowego okna 70 x 128 w zakładzie kosztuje 90 zł, a w terenie 117 zł. Firma prowadzi też naprawę szyb zespolonych, a cena jest uzależniona od wielkości okna i użytych szyb. Zaszklenie typowych drzwi szkłem ornamentowym białym lub kolorowym w zakładzie kosztuje 110 zł, a u klienta 150 zł. Zakład oferuje pełny asortyment szkła ornamentowych białych i kolorowych. Jest tutaj szkło okienne 3 mm i 4 mm, szkło na ławy i stoły 5 mm i 6 mm. Jest także szkło zbrojone, szkło przydymione (brąz) oraz piaskowane (mleczne) do mebli. Można tutaj także zamówić sobie lustra 4 mm odporne na wilgoć. Przykładowo lustro o grubości 4 mm i wymiarach 40 x 50 kosztuje 40 zł. Szyby ornamentowe kosztują białe 120 x 64 i 142 x 54 – 80 zł, a kolorowe o tych samych rozmiarach 90 zł. W zakładzie wykonywane są szklane półki na miarę, szyby meblowe szyby na ławy lub stoły, ze szkła białego lub brązowego. Przykładowo szyba biała na ławę o wymiarach 120 x 55 kosztuje ok. 100 zł, w zależności od grubości. Jak z tego wynika, u szklarza nie tylko możemy dokonać tradycyjnego oszklenia otworów okiennych, czy drzwi w mieszkaniu, ale także zamówić sobie przycięte szkło do różnych zastosowań w mieszkaniu. Np. szkło zbrojone przydaje się na rozbudowę werand i balkonów. Ważne jest, że możemy zamówić sobie szkło lub lustro w różnych rozmiarach, przydatne do naszych potrzeb. Jedną z usług jest też oprawa obrazów. Można zamówić sobie różne ramki w cenie 30 zł/mb do 150 zł/mb w zależności od grubości ramy i jej ozdoby. Jeśli ktoś sobie życzy, może oprawić zdjęcia i dodatkowo je zabezpieczyć poprzez oszklenie tak, aby się nie niszczyły.

(sp) fot. autor

WALUTA

W związku z niepewną sytuacją na półwyspie koreańskim złotówka osłabła. W kantorze na pl. Bieńczyce, paw. 24, tel. 12-641-46-29 zanotowano następujące kursy walut: USD: 3,61–3,64 zł, euro: 4,26–4,29 zł, GBP: 4,84–4,89 zł, CHF: 3,71–3,75 zł. (mp)

TRADYCYJNE WĘDLINY

Józef Aksamit zaprasza do swojego pawilonu nr 466 na bazarze „Tomex”.

wędliny u Józefa

Czynne: wt. – pt. 8.00–16.00, sob. 7.30–14.00

Od 29 września do 5 października

W KINIE SFINKS

● **„PTAKI ŚPIEWAJĄ W KIGALI”**, ostatni wspólny film Joanny Kos-Krauze i Krzysztofa Krauzego jest laureatem Srebrnych Lwów na zakończonym właśnie Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni. Jowita Budnik i Eliane Umuhire otrzymały nagrody za najlepsze role żeńskie. Jest rok 1994. W Rwandzie trwają rozruchy między plemionami Tutsi i Hutu. W ciągu trwających 100 dni czystek z rąk ekstremistów ginie około miliona ludzi. Świadkiem tych wydarzeń jest Anna – polska ornitolog. Gdy zaczyna się ludobójstwo, Polka ratuje przed śmiercią młodą dziewczynę i zabiera ją do Polski. Po upływie kilku lat, Claudine decyduje się na powrót do Afryki. Anna postanawia wyruszyć razem z nią.

● **„TULIPANOWA GORĄCZKA”** to rozgrywająca się w scenerii XVII-wiecznego Amsterdamu opowieść o pięknie, pożądaniu i tulipanowym szaleństwie. W rolach głównych wystąpili Alicia Vikander, Dane DeHaan, Judi Dench i Christoph Waltz. Młoda dziewczyna wychodzi za mąż za o wiele starszego od siebie bogatego kupca. W ten sposób chce uciec przed biedą. Sprawy nabierają rozpędu, gdy do posiadłości kupca trafia malarz bez grosza przy duszy, który ma przygotować portret młodej żony. W czasie pracy między mężczyzną i kobietą rodzi się uczucie. Aby zdobyć pieniądze na wspólną ucieczkę, kochankowie decydują się skorzystać z panującej gorączki tulipanowej i zainwestować swój niewielki majątek w ryzykowny rynek kwiatowy.

● Komediadramat **„KONSTYTUCJA”**, zdobywca Grand Prix MFF w Monte-Carlo, to historia z udziałem trojga ludzi zamieszkujących ten sam budynek w centrum Zagrzebia. W jednym domu mieszkają sąsiedzi, którzy unikają się nawzajem, bo żyją inaczej i wierzą w coś innego. Łączą ich demony przeszłości, ściśle powiązane z trudną historią stosunków serbsko-chorwackich. Prawdopodobnie nigdy nie zamieniliby ze sobą ani słowa, gdyby nie przypadek. Losy bohaterów spletają się w taki sposób, że zakwestionowaniu ulegną najgłębsze przekonania i uprzedzenia (seanse w Małym Metrażu).

● **„TANNA”**, film nominowany do Oscara w kategorii Najlepszy Film Obcojęzyczny, opowiada prawdziwą historię o zakazanym uczuciu i nakręcony został z udziałem rdzennej ludności Yakel. Tanna to wyspa na Południowym Pacyfiku, zamieszkała przez ostatnie plemiona żyjące według lokalnego prawa przodków. Młoda Wawa zakochuje się we wnuku wodza, Dainie. Jednak starszyzna decyduje, aby zamażpójściem dziewczyny przypieczętować rozejm ze zwaśnionym plemieniem (seanse w Małym Metrażu).

● W poniedziałek 2 października o godz. 19.00 Sfinks zaprasza na inaugurację nowego cyklu **„SIMPLE LIVE – dokument w Sfinksie”**. W programie znajdzie się **„KOMUNIA”**, doceniony przez widzów i krytykę, obsypany nagrodami na międzynarodowych festiwalach (m.in. w Locarno, Mińsku i Amsterdamie) film dokumentalny Anny Zameckiej. Jego bohaterką jest 14-letnia Ola, która zajmuje się domem, opiekuje ojcem, niepełnosprawnym bratem i dba o relacje z mieszkającą osobno matką. Żyje nadzieją, że uda się ściągnąć matkę do domu. Pretekstem do spotkania z nią jest komunია święta 13-letniego Nikodema. Ola bierze na siebie całą odpowiedzialność za przygotowanie idealnej rodzinnej uroczystości (wstęp wolny).

„To ja” – koncert jubileuszowy

1 października (niedziela) o godz. 19.00 na scenie NCK wystąpi Anna Treter, z koncertem jubileuszowym „To ja”. Usłyszeć będzie można zarówno utwory z czterech autorskich płyt jak i premierowe wykonania piosenek z najnowszego wydawnictwa „To ja”. Zabrzmią także piosenki z repertuaru Pod Budą. Bilet: 50 zł. (mp)

WIELKI format w NCK

6 października (piątek), na godz. 18.00 do NCK zaprasza Sławomir Lewczuk, na autorski wernisaż wystawy malarstwa „WIELKI format”. Lewczuk, wyposażony w naturę konstatora, w swojej sztuce osadzonej między metaforą a dosłownością, sprzeciwia się społecznemu i politycznemu ładowi, wskazując przy tym na słabości i ułomności ludzkiego charakteru. Wstęp wolny. (mp)

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

Biblioteka Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida, os. Górali 5 poleca:

● **Lars Mytting, Phñ z tonqymy, Smak Słowa 2016**. Edvard dorastał w domu dziadków, pośród pól i pastwisk, w sielskim pejzażu Norwegii. Jego rodzice zginęli we Francji, kiedy był jeszcze dzieckiem. Dlaczego właśnie tam? To jedna z wielu rodzinnych tajemnic skrywanych za zasłoną milczenia. W poszukiwaniu rozwiązania zagadki Edvard trafia na Szetlandy, gdzie krajobraz urzeka romantycznym pięknem, a zarazem nieustannie wroży katastrofę. Znajduje tam kolejne ślady minionych zdarzeń i tajemniczą kobietę, której nie potrafi zrozumieć. W końcu kiedy jedzie do Francji, nad Sommę, której brzegi pokryte są grobami poległych żołnierzy – i wszystko powoli zaczyna się układać w spójną całość, mimo że korzenie tej historii sięgają najbardziej tragicznych wydarzeń XX wieku, a Edvard musi rozstrzygnąć dylematy podobne tym, z jakimi zmagali się antyczni bohaterowie. Poszukiwanie własnej tożsamości w zamęcie dziejów, porwy namiętności, chciwość i śmierć, a także miłość do cennego drewna, która niczym mitologiczna klątwa zawisła nad losami dwóch rodzin – o tym wszystkim jest ta książka.

● **Zygmunt Bauman, Obcy u naszych drzwi, Wydawnictwo Naukowe PWN 2016**. Uciekają z brutalnego, ogarniętego wojnami świata i pukają do naszych drzwi – uchodźcy. Dla ludzi za drzwiami – obcy i nieproszeni goście, którzy budzą niepokój i strach. Zjawisko migracji i uchodźstwa jest częścią historycznej dynamiki i jako takie nie jest niczym nowym. Po raz pierwszy jednak mierzymy się z nim w nowej formie – nie tylko bowiem dokonuje się na ogromną skalę, lecz także rozgrywa się na naszych oczach – na ekranach telewizorów i kartach codziennej prasy, co doprowadziło do ogólnospołecznej „moralnej paniki”. Krzysztof uchodźczy uderza w dobre samopoczucie Europy, która po 27 latach względnego spokoju musi zmierzyć się z nowymi wyzwaniami i rosnącą paniką. Zygmunt Bauman w charakterystyczny dla siebie i celny sposób analizuje współczesną panikę migracyjną i pokazuje, jak politycy i media nią zarządzają, kierując swoje wypowiedzi zwłaszcza do tych, których społeczna sytuacja jest już i tak niepewna. Socjolog podkreśla, że polityka separacji to rozwiązanie krótkoterminowe i Europa prędzej czy później będzie musiała znaleźć nowy sposób na wspólne istnienie wielokulturowych i wielonarodowych społeczeństw.

ODBYŁ SIĘ OSTATNI W TYM ROKU PIKNIK DLA MIESZKAŃCÓW

Mieszkańcy i mieszkanki Nowej Huty spotkali się 10 września br. na czwartym i niestety już ostatnim pikniku organizowanym przez Program Aktywności Lokalnej „Na Skarpie” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Pogoda dopisała, frekwencja mieszkańców również. Pokaz sztuki cyrkowej był mocnym akcentem rozpoczęcia imprezy, zgromadził sporą publiczność oraz wprowadził wszystkich w pozytywny nastrój. Występ magika przyciągnął uwagę wielu osób, triki z udziałem publiczności zapewniły wielu doznań zarówno dzieciom jak i dorosłym. Zajęcia Tai Chi zainteresowały tych, którzy zapragnęli zrelaksować swoje ciała i umysły. A kreatywność można było rozwijać podczas warsztatów plastycznych. Biblioteka Kraków zadbała o rozwój czytelnictwa wśród mieszkańców, organizując podczas pikniku akcję wymiany książek i promując ideę szafy bookcrossingowej. Szkoła Językowa Leader School zorganizowała animacje językowe, podczas których najmłodsi w przyjemny sposób mogli poćwiczyć język angielski. Podczas pikniku zorganizowano poczęstunek: pyszne ciasta, domową lemoniadę, kawę i herbatę. Nie zabrakło również ciepłych posiłków, które serwował Ice Cafe Grill. Dziękujemy mieszkańcom i mieszkankom za tak liczny udział w

spotkaniu i zachęcamy do głosowania (już w przyszłym roku) na projekty Budżetu Obywatelskiego, bo to dzięki tym środkom udało się zorganizować tegoroczne pikniki!

(f)

SPRZĄTANIE ŚWIATA W WOLICY

15 września dzieci i młodzież z Klubu Jedność Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta brały udział w akcji *Sprzątania Świata*. Tegoroczna akcja odbywała się pod wiele znaczącym hasłem *Nie ma śmieci – są surowce*. Na początku uczestnicy rozwiązywali rebusy, test i zagadki ekologiczne, a następnie z wielką frajdą, z przeróżnych materiałów wtórnych, tworzyli przepiękne zabawki tj. czołgi, łodzie, świnki skarbonki, pieski itp. Na koniec wszyscy z zapalem i ochotą zabrali się za porządki, zbierali śmieci, puszkę oraz papier. Szybko teren wokół Klubu Jedność i boiska sportowego był uprzątnięty. Na zakończenie akcji wszyscy otrzymali słodkie upominki i obiecali, że śmieci będą zawsze wyrzucać do kosza lub odpowiednich pojemników do segregacji odpadów.

(f)

KALENDARZ NOWOHUCKI

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 16.30, 18.
 Kościół św. Bartłomieja: 10.15, 11.30
 Szklane Domy: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 17, 19, 20.30.
 Arka Pana: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 16, 17.30, 19.
 Czyżyny: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18.
 Dywizjonu 303: 6.30, 8, 9.30, 11, 13, 16, 18, 20.
 Mistrzejowice: 6.30, 8, 9.30, 11, 13.00, 17, 19.00.
 Kalinowe: 7, 9, 11, 13, 18.
 Wzgórza Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11, 12.30, 16, 19.
 Boh. Września: 6.00, 7.30, 9, 10.30, 12, 13.30, 16.30, 18, 19.30.
 ul. Bulwarowa: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18, 20.
 Teatralne: 7, 8.30, 10.00, 11.30, 18, 19.30.
 Krzesławice: 9.30, 14.00.
 Pleszów: 7.30, 11.30.
 Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV – 18.00.
 Ruszcza: 7, 9, 11, 16.
 Górka Kościelnicza: 7, 12.
 Kościelniki: 10.30, 18.30.
 Wolica: 9, 18.
 Lubocza: 8, 10.30, 17.

Słowa na niedzielę

...nawet później nie opamiętaliście się, żeby mu uwierzyć (por. Mt 21)

Upór, skostnienie, wygodnictwo – co jeszcze może przeszkadzać, aby dopuścić do siebie światło prawdy? Człowiek nie tęskni za zmianami, bo podskórnie czuje, że będzie to wymagało od niego jakiegoś wysiłku. Lubimy ciepłotę. A że czasem nasze pomieszczenia zdominował nieprzyjemny zapach, to i tak jakoś ten stan tolerujemy. Do wszystkiego można się przecież przyzwyczaić.

Co nam więc pozostaje? Modlitwa do Ducha Świętego, aby nas „przewietrzył”. Amen.

ks. Piotr Gąsior

DYŻURY SZPITALI

● **Ostre dyżury w zakresie chirurgii dziecięcej przez cały tydzień pełnią:** Instytut Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11 i Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.

Nie obowiązują już dyżury z zakresu chirurgii ogólnej i urazowej. Pacjenci mają zgłaszać się do szpitalnych oddziałów ratunkowych (w Nowej Hucie funkcjonują dwa takie oddziały – przy Szpitalu im. S. Żeromskiego i przy Szpitalu im. L. Rydygiera). Szczegóły pod numerem informacji medycznej 12 661-22-40.

DYŻURY APTEK

● **Od piątku do czwartku:** os. Centrum A, bl. 3, tel. 425-75-40 (całą dobę).
 ● **Ponadto przez cały tydzień dyżur pełni apteka w os. Kazimierzowskim 30,** tel. 648-59-57 – od poniedziałku do piątku w godz. 8–22, w soboty od 8 do 20 i w niedziele od 8 do 15.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

● Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1, tel. 12 64-68-792.
 ● NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66, tel. 12 357-52-48.

MUZEUM HISTORYCZNE: DZIEJE NOWEJ HUTY

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Oddział „Dzieje Nowej Huty”, os. Słoneczne 16, czynne od wtorku do soboty w godz. 9.30–17.00 oraz w drugą niedzielę miesiąca w tych samych godzinach.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE: ODDZ. N. HUTA

Muzeum Archeologiczne w Krakowie Oddział w Nowej Hucie zaprasza na ekspozycję poświęconą garncarstwu prahistorycznemu, która znajduje się na os. Brance ul. Sasanek 2A w budynku Lamusa (renesansowy dwór). Wystawa jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 10–14, dodatkowo w sezonie maj–październik w każdą sobotę i niedzielę w godz. 14–18. Informacje: 12 640-80-60; www.ma.krakow.pl/oddzial_Nowa_Huta/informacje_ogolne.

MUZEUM CZYNU ZBROJNEGO

Małopolska Fundacja „Dom Kombatanta RP – Muzeum Czynu Zbrojnego” zaprasza na stałą ekspozycję do Muzeum Czynu Zbrojnego mieszczącego się na os. Góralskiego 23 (pod czołgiem). Muzeum czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 10–16. Strona internetowa www.mczz.3-2-1.pl. Tel. 12-357-19-19.

KINA

SFINKS: ● 29.09. (piątek): 17.00 – „Ptaki śpiewają w Kigali” (Polska), 18.00 – „Konstytucja” (Chorwacja-Macedonia) (MM), 19.10 – „Tulipanowa gorączka” (Wlk. Brytania-USA). ● 30.09. (sobota): 16.00 – „Konstytucja” (MM), 17.00 – „Ptaki śpiewają w Kigali”, 18.00 – „Tanna” (Australia-Vanuatu) (MM), 19.10 – „Tulipanowa gorączka”. ● 1.10. (niedziela): 16.00 – „Tanna” (MM), 17.00 – „Tulipanowa gorączka”, 18.00 – „Konstytucja” (MM), 19.10 – „Ptaki śpiewają w Kigali”. ● 2.10. (poniedziałek): 19.00 – Dokument w Sfinksie: „Komunia” (Polska). ● 3.10. (wtorek): 11.30 – Seans z Maluszkiem: „Tulipanowa gorączka”, 14.30 – Filmowy Klub Seniora: „Tulipanowa gorączka”, 17.00 – „Ptaki śpiewają w Kigali”, 18.00 – „Tanna” (MM), 19.10 – „Tulipanowa gorączka”. ● 4.10. (środa): 17.00 – „Tulipanowa gorączka”, 18.00 – „Konstytucja” (MM), 19.10 – „Ptaki śpiewają w Kigali”. ● 5.10. (czwartek): 17.00 – „Ptaki śpiewają w Kigali”, 18.00 – „Tanna” (MM), 19.10 – „Tulipanowa gorączka”.

W TEATRZE LUDOWYM

■ **Duża Scena, os. Teatralne 34:** ● 30 IX (sobota), godz. 19 – Akt równoległy.
 ■ **Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1:** ● 29 IX (piątek), godz. 19 – Miód albo jak chciałam się bzykać z Tomaszem Schimscheinerem. ● 30 IX (sobota), godz. 16 – Dziecko dla odważnych; godz. 19 – Zwierzenia pornogwiazdy. ● 1 i 4 X (niedziela i środa), godz. 19 – Sarenki. ● 5 X (czwartek), godz. 19 – Wszystko o mężczyznach.

PO SĄSIEDZKU DO SPAŁY

17 września br. wczesnym rankiem spod Klubu Jedność Ośrodka Kultury Kraków - Nowa Huta grupa 15 osób wyruszyła busem do Spały na Dożynki Prezydenckie. Wyjazd poprzedziły kilkudniowe warsztaty prowadzone przez koordynatorkę tej części działań – Janinę Krok, podczas których członkowie grupy projektowej przygotowywali się do realizacji swojej pierwszej interwencji w ramach projektu *Kultura sąsiedzka*, dofinansowanego przez Narodowe Centrum Kultury w ramach programu „Kultura – Interwencje 2017”, czyli właśnie do uczestnictwa w Dożynkach Prezydenckich i godnego reprezentowania Nowej Huty.

Po czterogodzinnej podróży reprezentanci Wolicy dotarli szczęśliwie do celu, gdzie przebrali się w stroje ludowe i niosąc transparent „Kraków - Nowa Huta” ruszyli do centrum Spały na główne uroczystości dożynkowe. Rozpoczęła je Msza Święta w Kaplicy Polowej Armii Krajowej, w której uczestniczyła Para Prezydencka. Przed modlitwą prezydent Andrzej Duda wraz z małżonką podziwiali przepiękne konkursowe wieńce dożynkowe. Po Mszy Para Prezydencka wraz z korowodem dożynkowym przeszła na stadion Ośrodka Przygotowań Olimpijskich, gdzie odbył się tradycyjny ceremoniał dożynkowy. Poprowadził go Państwowy Ze-

spół Ludowy Pieśni i Tańca „Mazowsze”. Podczas uroczystości ogłoszono wyniki konkursu na najładniejszy wieńiec dożynkowy o nagrodę Prezydenta RP. Wygrało go województwo lubuskie, powiat żagański, gmina Niegosławice, miejscowość Nowa Jabłona, natomiast województwo małopolskie zajęło zaszczytne 3 miejsce dzięki reprezentacji z powiatu tarnowskiego, z miejscowości Poręba Radlna.

Po oficjalnych uroczystościach reprezentacja Klubu Jedność pojechała do Regionowa, gdzie podziwiała stoiska promocyjne przedstawicieli kilkunastu województw oraz występy zespołów regionalnych z całej Polski.

Niedzielnemu Świętu Płonów w Spałe towarzyszyła kiepska pogoda, jednak padający niemal cały dzień deszcz nie popsuł dobrego nastroju uczestników wyprawy, którzy wrócili do Nowej Huty pełni inspiracji, energii i chęci do kolejnych działań projektowych.

Przed nami druga interwencja w Klubie Jedność w ramach *Kultury sąsiedzkiej*. Będzie to spotkanie sąsiedzkie połączone z wystawą i warsztatami sztuki rękodzielniczej. Odbędzie się ono 18 listopada. Grupa projektowa już zbiera siły, aby zacząć przygotowania do realizacji tej interwencji – szczegóły wydarzenia poznamy wkrótce!

(f) Fot. Jolanta Żarnik

Wakacji od Kultury Sąsiedzkiej nie było i nie ma

Zajęcia projektu *Kultura sąsiedzka* dofinansowanego przez Narodowe Centrum Kultury w ramach programu *Kultura – Interwencje 2017* i realizowanego przez Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta przy wsparciu Stowarzyszenia Przyjaciół Nowej Huty idą pełną parą!

Już od sierpnia w Klubach Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta: Jedność, Karino i Pod Kasztanami odbywają się intensywne spotkania dotyczące przygotowania do realizacji inicjatyw społecznych i kulturalnych wypracowanych przez grupy robocze podczas diagnozy potencjału i potrzeb. Zajęcia nie odbywają się jedynie w Klubie Herkules, w którym obecnie trwają prace termomodernizacyjne – spotkania dla mieszkańców Branic organizowane są „po sąsiedzku” w Klubie Karino. Zajęcia są prowadzone przez doświadczonych instruktorów, ale również przez lokalnych liderów, którzy sami zaoferowali chęć pracy w projekcie, a których wspiera oczywiście kadra Ośrodka oraz koordynator projektu. Podczas spotkań dopracowywane są szczegółowe plany i kosztorysy dotyczące realizacji wycieczek, imprez i warsztatów, które odbędą się w ramach interwencji oraz odby-

wać się podział zadań przygotowujących wydarzenia. Trzeba przyznać, że praca postępuje bardzo sprawnie!

– Inicjatywy polegające na organizacji wycieczek i uczestniczeniu w imprezach plenerowych zostaną zrealizowane częściowo we wrześniu i w październiku, natomiast głównie na listopad pozostawiamy realizację sieciujących spotkań sąsiedzkich, na które zaprosimy wszystkich uczestników projektu – mówią organizatorzy projektu.

Ambitny i napięty plan fazy realizacji *Kultury sąsiedzkiej* przedstawia się następująco (dwa pierwsze wydarzenia już się odbyły):

- ✓ 17 IX – udział grupy z Klubu Jedność w Dożynkach Prezydenckich w Spałe;
- ✓ 21 IX – wycieczka grupy z Klubu Pod Kasztanami na warsztaty do Zali-pia oraz do Solca Zdroju;
- ✓ 12 X – warsztaty kosmetyczne dla

uczestników projektu w Klubie Pod Kasztanami;

✓ 15 X – wycieczka grupy z Klubu Herkules do Warszawy;

✓ 21 X – wycieczka grupy z Klubu Karino do Wrocławia;

✓ 22 X – organizacja jesiennego spotkania połączonego z pokazem kulinarnym oraz Świętem Ziemniaka w Branicach (Klub Herkules);

✓ 4 XI – organizacja spotkania sąsiedzkiego połączonego z koncertem w Klubie Karino;

✓ 11 XI – spotkanie sąsiedzkie i Wieczornica Patriotyczna w Klubie Pod Kasztanami;

✓ 18 XI – spotkanie sąsiedzkie połączone z warsztatami tworzenia kwiatów i jesiennych bukietów w Klubie Jedność.

Zapowiada się ekscytująca i bardzo sąsiedzka oraz kulturalna jesień!

(f)

KLUB DYSKUSYJNY 60+ ZAPRASZA

29 września 2017 r. w godzinach 16.00-18.30 w Klubie Jędrus Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta (os. Centrum A 6a) odbędzie się pierwsze spotkanie Klubu Dyskusyjnego 60+, do udziału w którym serdecznie zaprasza Fundacja Stańczyka realizująca projekt Akademia Obywateli Trzeciego Wieku. Tematem spotkania będzie: „Transport publiczny w Krakowie i jego dostosowanie do potrzeb osób starszych”.

Wprowadzenie merytoryczne dla uczestników spotkania zapewnią:

dr inż. Marek Bauer, pracownik Politechniki Krakowskiej, członek Rady Wydziału Inżynierii Lądowej, członek Zespołu do spraw bezpieczeństwa i organizacji ruchu w Krakowie, autor licznych publikacji naukowych w temacie transportu publicznego oraz koncepcji dotyczących komunikacji zbiorowej w Krakowie i innych gminach (m.in. połączenia tramwajowego Krowodrza Górka – Górka Narodowa), laureat Nagrody Ministra Infrastruktury za najlepszą pracę habilitacyjną, doktorską, magisterską i inżynierską z dziedziny Transport w roku 2008 w kategorii prac doktorskich, za pracę „Wpływ infrastruktury ulic na funkcjonowanie komunikacji autobusowej”.

Marcin Wójcik, kierownik Działu ds. Mobilności Aktywnej Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie, który ma dbać o interesy wszystkich niechronionych uczestników ruchu (pieszych, rolkarzy, rowerzystów itd.), były Kierownik Zespołu ds. realizacji polityki rowerowej (tzw. „oficer rowerowy”). Wywodzi się ze środowiska aktywistów rowerowych.

Spotkanie to będzie pierwszym z pięciu spotkań Klubu Dyskusyjnego, które odbędą się do listopada w Klubie Jędrus. W każdym z nich będą uczestniczyli eksperci, którzy wprowadzą uczestników w temat i będą wzbogacali

wspólną dyskusję swoją wiedzą. W trakcie każdego spotkania uczestnicy otrzymają poczęstunek.

HARMONOGRAM SPOTKAŃ:

■ 29 IX br. w godz. 16.00-18.30: Transport publiczny w Krakowie i jego dostosowanie do potrzeb osób starszych.

■ 13 X br. w godz. 17.00-19.30: Sukcesy aktywistów społecznych – jak do tego doszło?

■ 27 X br. w godz. 17.00-19.30: Służba zdrowia prywatna i publiczna. Czy poprawa jest możliwa?

■ 17 XI br. w godz. 17.00-19.30: Budownictwo mieszkaniowe dostosowane do potrzeb seniorów.

■ 1 XII br. w godz. 17.00-19.30: Udział seniorów w kształtowaniu życia społecznego

Do projektu można dołączyć:
● przez internet, wypełniając elektroniczny formularz zgłoszeniowy dostępny pod adresem: www.seniorzy.stanczyk.org.pl

● telefonicznie (do końca października), koordynator - Krzysztof Florys: +48 601 698 175 (od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 – 17.00)

● osobiście, podczas spotkań Klubu Dyskusyjnego.

Udział w spotkaniach Klubu jest bezpłatny.

(f)

Zapraszamy na spotkania

akademia obywateli trzeciego wieku

Klubu dyskusyjnego 60+ z udziałem zaproszonych ekspertów

29.09.2017
16.00-18.30

Transport publiczny w Krakowie i jego dostosowanie do potrzeb osób starszych

13.10.2017
17.00-19.30

Sukcesy aktywistów społecznych – jak do tego doszło?

27.10.2017
17.00-19.30

Służba zdrowia prywatna i publiczna. Czy poprawa jest możliwa?

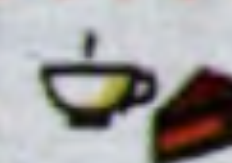
17.11.2017
17.00-19.30

Budownictwo mieszkaniowe dostosowane do potrzeb seniorów

1.12.2017
17.00-19.30

Udział seniorów w kształtowaniu życia społecznego

Klub Jędrus
Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta
os. Centrum A 6a

Dla uczestników spotkań został przewidziany poczęstunek.

Fundacja Stańczyka

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020

Projekt współfinansowany ze środków Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020

KRZYŻ, KSIĘGA I PŁUG

Od kiedy istnieją klasztory? Właściwie od początku chrześcijaństwa. Ale życie klasztorne ujął w ramy dopiero św. Benedykt. W opactwie na Monte Cassino, w VI wieku przygotował regułę dla swojego klasztoru, która potem rozszerzyła się na inne klasztory benedyktyńskie.

Początkowo życie mnichów skupiało się tylko na modlitwie. Jednak w XI wieku pojawiły się nowe prądy – m.in. skierowania działań w stronę ubogich. W 1097 grupa benedyktynów opuściła opactwo w Molesmes we Francji i założyła nowy klasztor w Citeaux, inaczej Cistercium, koło Dijon. Mnisi z tego opactwa szerzyli surowość codziennego życia, a podstawę ich utrzymania stanowiła własna praca.

W miejsce czarnego habitu benedyktyńskiego przyjęli biały habit z czarnym szkaplerzem. Bernard z Clairvaux, uznawany za założyciela zakonu cysterskiego, sam przyczynił się do powstania 68 klasztorów. Do cystersów wstąpiło jego pięciu braci, a siostra – założyła zakon cysterki. Nie były to przypadki odosobnione. Siostrą bliźniaczką św. Benedykta była św. Scholastyka...

CISTERIUM

ALBO CISTERICIUM

– Spójrzmy na klasztory benedyktyńskie. Opactwa te zwykle leżały w górach. Opactwa cystersów zawsze znajdowały się w sąsiedztwie wody. Od zbiorników czystej wody – *cisterium* – można wywodzić nawet nazwę „cystersi”. Od nich lub od miary odległości, jaka powinna dzielić jeden klasztor od drugiego: dwóch mil galijskich, czyli pięciu kilometrów. A odległość tę wyznaczano kamieniami: pierwszym w miejscu „0”, drugim po jednej mili, a trzecim – właśnie „*Cistercium-cis tertium lapidem*” – przy trzecim kamieniu (miliowym). Dopiero za nim mógł powstać kolejny klasztor – tłumaczy Andrzej Broda, oprowadzający po mogińskim opactwie w ramach tegorocznego programu „Zajrzyj do Huty”. Ponieważ mieszka po sąsiedzku, w klasztorze w Mogile gościem jest niemal codziennie.

Rzeczywiście nie mogło być klasztoru cysterskiego bez ...wody. Zgodnie z regułami „*klasztor miał być tak zbudowany, żeby na miejscu miał wodę, młyn, ogród, piekarnię i rozmaite rzemiosła*”. Nie inaczej było tu – w Mogile. Wody było pod dostatkiem, a drewniane regulacje spływających do Wisły cieków pozwalały regulować gospodarkę wodną, zaś na gliniastym podłożu znajduje się półtorametrowa warstwa żyznej gleby.

Ulica Klasztorna biegnie dziś wzdłuż klasztornej ściany. W średniowieczu płynęła tędy odnoga rzeki Dłubni.

Wodę wykorzystywała również położona niedaleko papiernia. Papier ze znakiem wodnym Odrowążów do Rzymu z Mogiły sprowadzano ponad 200 lat i znajdziemy go na starych dokumentach papieskich.

Jakże inaczej wtedy wyglądał klasztorny dziedziniec. Do klasztoru wchodziło się przez most. Podczas ostatniej modernizacji otworzono – zasygnalizowano – niedysiejszy wygląd otoczenia klasztornej świątyni. Kręty chodnik wybrukowany kostką wzdłuż muru, pokazuje przebieg jednej z odnóg Dłubni. „Biegnie” pod zamarkowany „most” którym kiedyś wchodziło na teren klasztoru. Czerwone ruiny po prawej stronie od bramy, to ruiny klasztornej szpitali. Pod nim zamarkowano przepust wodny. Dalej – woda

pracowała dla znajdującego się w sąsiedztwie młyna. Rozlewiska wykorzystywano również w hodowli ryb. Dopiero w latach pięćdziesiątych XX wieku, przy okazji budowy stadionu osuszono „Suche Stawy”... W Mogile działało 5 młynów, a to świadczy o bogactwie okolicy. Gospodarzyło tu Bractwo Św. Izydora. Funkcjonowało tak doskonale, że papież Innocenty X w 1643 roku nadał mu specjalne odpusty.

ORA ET LABORA

Pod koniec XIII wieku zakon cystersów liczył prawie 600 opactw rozsiadanych po całej Europie. Cystersi dotarli również na ziemię polską. Najpierw na Dolny Śląsk, gdzie wiązali się z tamtejszymi książętami piastowskimi (ci mogli mieć nadzieję na polski tron?). Prawdopodobnie to cystersi prowadzili pierwsze misje ewangelizacyjne wśród Prusów, jeszcze przed Krzyżakami.

Do Mogiły ze Śląska sprowadził cystersów w 1222 roku biskup krakowski Iwo Odrowąż. Przenieśli się tu z Kacic koło Prandocina. Istniały już wówczas klasztory w Jędrzejowie (założony w 1140 roku), w Wągrowcu, Sulejowie, Wąchocku, Koprzywnicy, Henrykowie, Krzeszowie, Pelplinie, Szczyrzu. Dewizą św. Benedykta, którą przyjęli cystersi było *Ora et labora* (*modl się i pracuj*). Notabene ten skrót ukuto dopiero w XIX wieku! To motto, ale hasłem przewodnim jest *Ordo et pax* (*Ład i pokój*). Reguła benedyktynów

mówiła że powinni żyć życiem właściwym dla danego miejsca i służyć Panu Bogu „przez modlitwę i pracę”.

Około XV–XVI wieku pierwsze klasztory przejmowały parafie, potem wiele klasztorów prowadziło szkoły. Klasztor w Mogile na wiele lat związał się z Uniwersytetem Jagiellońskim i bracia cystersi mogli studiować na tej wszechniczy wiedzy. Dziś w konstytucję klasztorów wpisane jest duszpasterstwo.

Zasługi zakonu Cystersów dla rozwoju Europy są nie do przecenienia. Obrazowo można powiedzieć, że chrześcijaństwo i cywilizację krzewili przy pomocy krzyża, księgi i pługa. Zmieniali architekturę, (luk cysterski można zobaczyć w podziemnej, najstarszej części klasztoru w Mogile gdzie pierwotnie znajdowało się dormitorium, więc pomieszczenie gdzie nocowali mnisi).

Cystersi, jako zakon monastyczny, cenią prostotę, zarówno w ozdabianiu swoich klasztorów i świątyń, a zwłaszcza jeśli chodzi o modlitwę. Zmierzała od ilości do jakości. Ograniczyli m.in. liczbę psalmów, które zakonnicy musieli dziennie odmawiać, a także celebrować mszy św. Do dziś obowiązuje liczba przykłonów kapłana przy ołtarzu podczas mszy określona przez cystersów.

Muzycznie – zapisali nowy chorał cysterski. Bo chorał był również formą modlitwy. Ten wcześniejszy, gregoriański, miał zdaniem św. Bernarda z Clairvaux, za wiele ozdobników. Dlatego razem z ówczesnymi muzykologami zabrał się on za żmudną pracę uzyskania chorałowej melodii, która byłaby czysta i prosta.

Rola cystersów w szerzeniu kultury rolnej też była nie do przecenienia. A nie wszyscy wiedzą, że nadal ważą

najlepsze piwo. Tym zajmują się zakonni ich braci – trapistów, którzy zachowali regułę zamkniętego życia w klasztorze.

NIEZALEŻNI

Kościół ojców cystersów w Mogile konsekrował biskup krakowski Jan Prandota dopiero w 1266. W obecności księcia Bolesława Wstydlwego i jego małżonki Kingi – wyniesionej potem na ołtarze. Tak późno, bo w międzyczasie klasztor padł łupem Tatałów, którzy zapuścili się aż pod Kraków. Niestety trzy wieki później klasztor pod Krakowem złupili także Szwedzi. Dzieła zniszczenia dopełnił pożar z roku 1712 kiedy runęło pierwotne sklepienie kościoła. Ale cystersi w Mogile przetrwali. Także II wojnę światową, kiedy niemal wszystkich zakonników, za ukrywanie Żydów wywieziono do Oświęcimia.

W Polsce funkcjonują dziś 4 opactwa

cysterskie. Niezależne, ale zjednoczone w kongregacji. Kongregacji – także międzynarodowych jest 13. Na świecie cystersów: ojców i braci jest około 2 tysięcy. W Mogile – 27. Sióstr cysterki działa w świecie około 1000. W Polsce ich nie ma, ale Polki cysterki znajdują się w klasztorach na Węgrzech, we Francji i w Rzymie. Od 2000 roku siostry cysterki mają te same prawa co bracia – na zebraniach międzynarodowych kongregacji spotykają się przełożone i przełożeni.

Cystersi do końca życia pozostają w jednym klasztorze, który wybrali na początku.

Klasztory cysterskie funkcjonują przede wszystkim w Europie Zachodniej. Ale rozwijają działalność misyjną. Ta najlepiej rozwija się w Wietnamie, a oprócz tego – w Brazylii i Etiopii.

KRISTYNA LENCZOWSKA

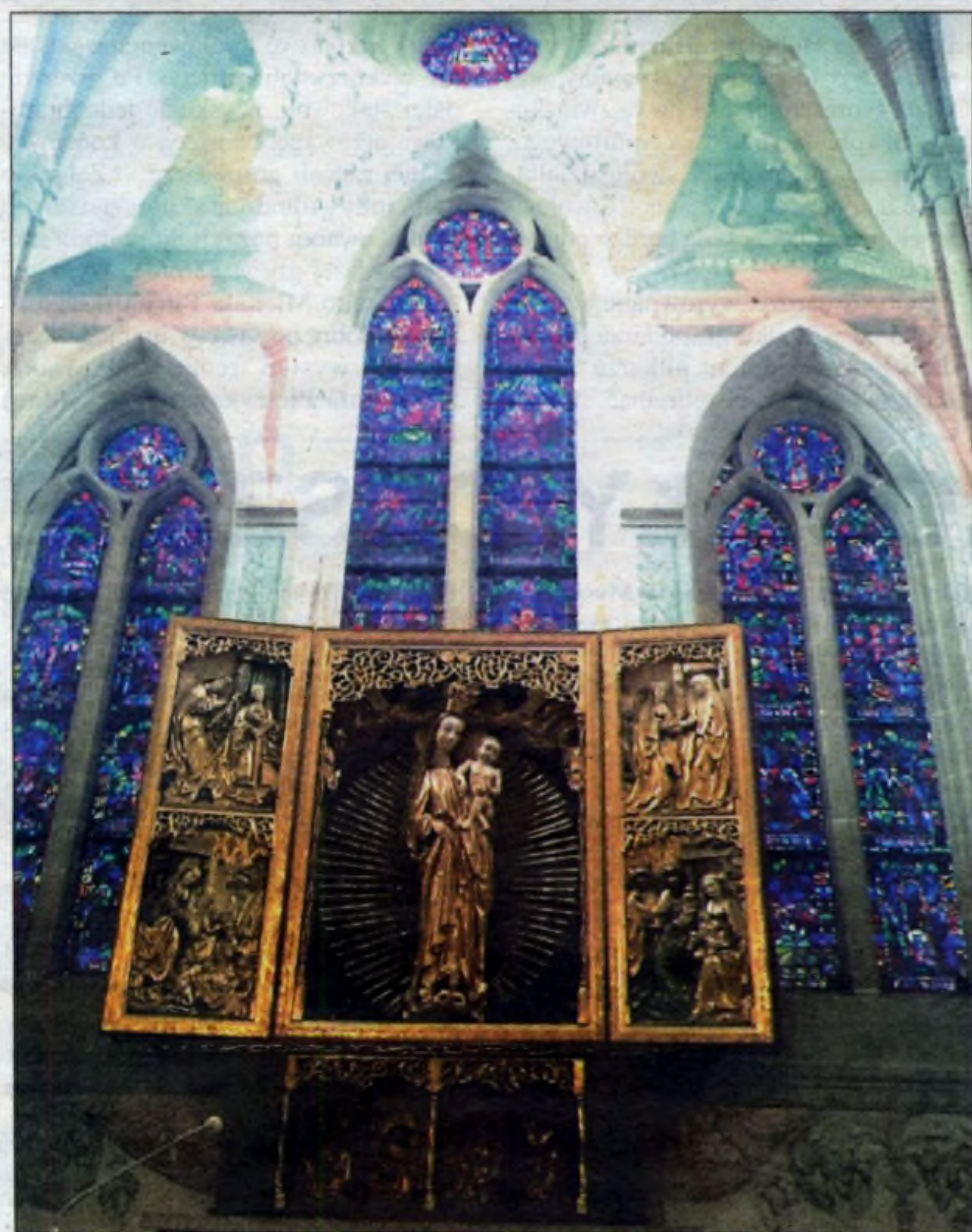
Jadalnia – refektarz z XVI wieku, w stylu gotyckim. Na środku fotel na którym zasiadł Jan Paweł II podczas pielgrzymki – 9 czerwca 1979 roku.

Życie mnicha łatwe nie było. Tą trudną drogę ukazują malowidła z XVII wieku, odkryte na ławach w kapitułach, podczas renowacji. Ze starego porządku dnia cystersa: 1.45 – pobudka. Pryma, pierwsza modlitwa o 2-giej. Toaleta, modlitwa, praca. O 8 msza, o 13 – pierwszy posiłek. Popołudnie – rozważanie, praca fizyczna. O 18 kolacja o 20 – modlitwa. I sen. To latem. Zimą mnisi wstawali wcześniej o 15 minut – by mieć czas na ubranie się, a pomieszczenia nie były ogrzewane... Zimą mnisi nie jadal kolacji.

Spacerując po wirydarzu, mnisi widzą okna do mieszkań zakonników, wieże kościoła i zegar słoneczny z napisem „*Adducam contra te tempus*”, tzn. „Przyprowadzę przeciw tobie czas”.

Dziś w ołtarzu głównym znajduje się polptyk z 1514 roku. Ma dwie pary rzeźbionych i malowanych skrzydeł otwieranych bądź zamykanych z okazji różnych świąt. W środkowej szafie znajduje się statua Matki Bożej z dzieckiem. A nad ołtarzem – polichromie Stanisława Samostrzelnika, który przekonał biskupa i opata Ciolka, że choć ze trzy barwy plus biel nadadzą surowym ceglany ścianom nieco radości.

Z NOTESU KIBICA

30.09 (sobota) – godz. 10, piłkarska Małopolska Liga Juniorów Młodszych: Hutnik – Sandecja Nowy Sącz, AS Progres – Garbarnia Kraków

30.09 (sb) – godz. 11, piłkarska klasa okręgowa – grupa I: Grębałowianka – Orzeł Iwanowice

30.09 (sb) – godz. 11, piłkarska klasa A – grupa II: Wanda – Prądniczanka II Kraków

30.09 (sb) – godz. 15, piłkarska klasa C – grupa I: Albertus Kraków – Milenium Radziemice (boisko przy al. Jana Pawła II 196)

30.09 (sb) – godz. 16, piłkarska klasa A – grupa wielicka: Złomex Branice – Wieliczanka

1.10 (niedziela) – godz. 10, piłkarska Małopolska Liga Juniorów: Hutnik – Garbarnia Kraków, Puszcza Niepołomice – Soła Oświęcim

1.10 (nd) – godz. 15, piłkarska klasa A – grupa I: Szreniawa Koszyce – Juvenia Prandocin; godz. 16: Strażak Goszcza – Pogoń Wronin

1.10 (nd) – godz. 15.30, IV liga piłki nożnej – grupa zachodnia: Hutnik – Orzeł Piaski Wielkie

1.10 (nd) – godz. 16, piłkarska klasa A – grupa wielicka: Wiarusy Igołomia – Zryw Szarów

1.10 (nd) – godz. 16, piłkarska klasa B – grupa wielicka: Dąb Zabierzów Bocheński – Czarnochowice

1.10 (nd) – godz. 16, piłkarska klasa C – grupa wielicka: Wawrzynianka – Złomex II Branice, Nadwiślanka II Nowe Brzesko – Contra II Sulków.

ZMARŁ JERZY KRÓL

Urodził się w Limanowej i jako młody chłopak przyjechał do Nowej Huty w latach 50. Był jednym z jej budowniczych, stawiał walcownie, a potem został na lata jej pracownikiem.

Nie tylko jednak praca Go zajmowała. Miał też czas na uprawianie sportu, trenował piłkę nożną i siatkówkę. – Mamy w domu Jego legitymację Stali, jak początkowo zwał się Hutnik – wspomina syn Jerzego, Piotr Król, były piłkarz ręczny nowohuckiego klubu i reprezentant Polski.

Jeszcze jako junior trafił do pierwszej drużyny piłkarskiej Hutnika, w której zadebiutował w rozgrywkach III ligi w 1957 roku. Miał w niej miejsce przez następne 13 lat – z przerwą na służbę w armii, grał wtedy w wojskowym zespole z Mińska Mazowieckiego – na środku obrony. Na początku lat 60. przez trzy lata z rzędu wystąpił w każdym meczu hutniczej drużyny. Było to spore osiągnięcie. Występy w Hutniku zakończył w 1970 – potem przez jakiś czas był w Beskidzie Andrychów – i trudno zliczyć wszystkie Jego mecze w hutniczych barwach. W połowie lat 60. Głos Nowej Huty informował, iż było ich już ponad 300, z czego 160 w pierwszej drużynie.

Jerzy Król zmarł w niedzielę, 24 września. Miał 80 lat. Pogrzeb odbędzie się w piątek, 29 września, o godz. 10.20 na Cmentarzu Rakowickim.

KRAKOWIAK NIE MA GDZIE GRAĆ

Rok temu piłkarze ręczni nowohuckiej drużyny Krakowiak Szkoła Gortata zadebiutowali w II lidze i były to bardzo udane dla nich rozgrywki. W miniony weekend zainaugurowali kolejny sezon na tym poziomie, ale problemów im nie brakuje.

– Mamy kłopoty z halą do treningów, przeważnie szkoły nas nie chcą – mówi trener **Krzysztofa Pietrykowskiego** – Właściwie to codziennie ćwiczymy gdzie indziej. Raz jest to na przykład Com-Come Zone, nazajutrz Wysokie, a potem Handlowe. Nawet nie wiem, gdzie będziemy grali swoje mecze. Zgłosiłam halę w Zielonkach, ale kibice, którzy dość licznie przychodzili na nasze spotkania, tam raczej nie pojadą.

Zamieszanie z obiektami dla piłki ręcznej jest dosyć powszechne w całym kraju – nie wpływa to dobrze na jej rozwój – może poza ośrodkami, w których jest to wiodąca dyscyplina. Ich właściciele czy operatorzy uważają bowiem, że szczyptomierzy „brudzą”, gdyż używają kleju. W takich warunkach trudno o właściwe szkolenie i lepsze wyniki, a przecież Krakowiak to nie tylko drużyna seniorów, ale przede wszystkim zespoły młodzieżowe.

W przypadku nowohuckiego drugoligowca trudno nawet mówić o seniorach. Wielu z nich to jeszcze juniorzy. Zespół został bowiem odmłodzony, gdyż odeszli przeważnie ci bardziej doświadczeni zawodnicy, w tym najlepsi strzelcy – **Tomasz Cupisz** wrócił do Wisły Sandomierz, a **Karol Put** został wypożyczony do MTS Chrzanów. Mający za sobą

bardzo udany sezon bramkarz **Mateusz Kowalski** i **Wiktor Witowski** przenieśli się do beniaminka II ligi, Handbalowe Busko Zdrój, którego trenerem został **Kamil Zawada**, poprzednio odpowiedzialny głównie za sprawy marketingowe i organizacyjne w Krakowiaku. Z kolei **Wojciech Dziedzic** został zawodnikiem MOSiR Bochnia. I to nie wszyscy są, którzy odeszli. W klubie z Nowej Huty, który głównie nastawiony jest na szkolenie młodzieży – zawodników w nim jest wielu i dlatego druga drużyna będzie grała w III lidze – nie zamyka się bowiem drogi rozwoju, a do tego kontrahenci mają się przeważnie lepiej finansowo.

Z tym w Krakowiaku też jest niedobrze. Nie ma strategicznego sponsora, na wpływy z biletów nie ma co liczyć. Myślał w nim o tym, żeby związać się z którąś z krakowskich uczelni, co ulżyło by trochę w działalności.

W tej chwili trudno powiedzieć na co stać zespół. Szczególnie, że grupie czwartej II ligi, w której występują krakowianie, zmieniony został system rozgrywek. Pojawili się nowe zespoły i chętnych do udziału w rywalizacji było tak wiele, że podzielono ich na dwie podgrupy po osiem ekip. Najpierw zmagania będą odbywały się u nich (mecz i rewanż), a potem drużyny z miejsc 1–4 zmierzą się w walce o awans, z zaliczeniem wcześniejszych spotkań. Pozostałe natomiast będą bronić się przed spadkiem. Konkurentami Krakowiaka w pierwszej fazie są Gloria Katowice, MOSiR Bochnia, Orzeł Przeworsk, Siódemka Mysłowice, SMS Kielce, Vive II Kielce, Zagłębie Sosnowiec. (dan)

PO PRZERWIE SPEŁNILI OCZEKIWANIA

PUSZCZA NIEPOŁOMICE – STOMIL OLSZTYN 3–1 (0–1) 0–1 – Lech (29. rzut karny), 1–1 – Czarny (52), 2–1 – Stefanik (62), 3–1 – Domański (88).

PUSZCZA: Stanisławski – Bartków, Czarny, Stawarczyk, Mikołajczak – Ryndak (84. Ziętarski), Uwakwe (68. Kotwica), Domański, Stefanik, Żurek (40. Nowak) – Orłowski.

Sędziował **Sebastian Jarzębak** z Piekar Śląskich. Żółte kartki: Stefanik, Uwakwe, Orłowski, Mikołajczyk – Głowacki, Sołowiej, Zieman, Karankiewicz. Widzów: 652.

Po trzech nieudanych występach piłkarze z Niepołomic znowu pokazali się z dobrej strony, chociaż przyszło im zmierzyć się z ogrymem w I lidze rywalem.

W przerwie nie brakowało jednak obaw, czy sobie poradzą, bo chociaż częściej atakowali, to przegrywali (karny był po faulu Longinusa Uwa-

kwe). Szybko jednak wzięli się za odrabianie strat i ich akcje były coraz groźniejsze. Powodowały spore zamieszanie w obronie Stomilu, przynosząc pożądany skutek. – Nie chcę nikogo wyróżniać. Wszyscy zawodnicy pokazali, że są mężczyznami, podjęli wyzwanie, które postawiłem im w przerwie – stwierdził szkoleniowiec Puszczy, **Tomasz Tulacz**.

Na czele tabeli znajduje się Odra Opole – 20 pkt. Puszcza zajmuje siódme miejsce – 14 pkt. (dan)

GOSPODARZE CELNIEJ RZUCALI

SMS ZPRP KIELCE – KRAKOWIAK SZKOŁA GORTATA 31–29 (17–16)

KRAKOWIAK: Puchalski, Bruc – Klimko 9, Synowski 5, Smaga 4, Dziągiew 4, Put 3, Zatorski 2, Spychała 1, Sikora 1, Burlyta, Drożdżel, Dzierwa, Florek, Miodoński.

W tym spotkaniu zmierzyły się dwie najmłodsze drużyny czwartej grupy II ligi. Dla kieleckiej – prowadzonej przez trenerów **Rafała Bernackiego**, kiedyś

bramkarza Hutnika i **Mariusza Jurasika** – był to pierwszy oficjalny występ. Reprezentuje ona nową związkową Szkołę Mistrzostwa Sportowego, która zainaugurowała swoją działalność na początku września. Nowohucka ekipa z kolei została bardzo odmłodzona.

Było to bardzo wyrównane starcie. Tylko na początku gospodarze prowadzili 8–4, ale potem piłkarze ręczni Krakowiaka zaczęli odrabiać straty i

mogli zakończyć I połowę remisem, ale nie wykorzystali karnego. Po przerwie dalej atakowali, uzyskując jednobramkową przewagę. Niestety, w końcówce celniej rzucali gospodarze. – Zabrakło nam indywidualnej skuteczności po wypracowaniu pozycji do rzutu, a także twardszej gry w obronie. Wyróżnić trzeba za to **Michała Puchalskiego** za bardzo dobrą postawę w bramce – oceniła ten występ trener Krakowiaka, **Krzysztofa Pietrykowskiego**. (dan)

PRZESZKODZIŁY DESZCZE

Ulewy, które nawiedziły w ubiegłym tygodniu Małopolskę spowodowały wiele zamieszania w rozgrywkach piłkarskich w naszym województwie. Nie odbyło się wiele spotkań, gdyż większość boisk nie nadawała się do gry. Niektóre z podokręgów już dzień wcześniej zawiesiły rywalizację w swoim regionie, nie chcąc przysparzać klubom dodatkowych wydatków.

Niewiele drużyn wyszło na murawę. W IV lidze w obydwu grupach, odbyły się tylko trzy mecze. W grupie zachodniej, w której występuje Hutnik, rozegrano jedno spotkanie (Orzeł Ryczów – Pcimianka 1–3).

Nowohucka drużyna miała w miniony weekend zmierzyć

się w Myślenicach z Dalinem. To spotkanie zapowiadało się bardzo ciekawie. Miała to być konfrontacja na szczycie. Gospodarze są bowiem liderem, a hutnicy zajmują drugie miejsce. Obydwaj szkoleniowcy jednak już wcześniej uznali, że w tak niesprzyjających warunkach ten występ nie ma sensu i zdecydowali się na przełożenie go na środę, 18 października (godz. 15). Takie same decyzje zapadły wcześniej w przypadku pięciu innych meczów. Nie zrobiono tego tylko przed spotkaniem Clepardia Kraków – Iskra Klecza Dolna, którego jednak nie udało się rozegrać, gdyż nie dopuścił do niego sędzia.

(dan)

Z RAKIETKĄ PRZY PINGPONGOWYM STOLE

Z rakiетką przy pingpongowym stole Nowohucki UKS Jola zaprasza wszystkich chętnych – dzieci, młodzież i osoby dorosłe – którzy chcą się poruszać i spróbować swoich sił przy ping-

pongowym stole. Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu, w poniedziałki i piątki, w godz. 17–20 w Szkole Podstawowej nr 100, os. Albertyńskie 36. Prowadzą je świetne kiedyś tenisistki

stołowe, wielokrotna mistrzyni Polski, medalistka mistrzostw Europy **Jolanta Szatko-Nowak** i **Monika Dziugan**. Informacje i zgłoszenia pod numerem telefonu 504 618 329. (dan)

Centralna Liga Juniorów – grupa wschodnia. Mecz AS Progres – Wisła Płock został przełożony na 18 października z powodu złego stanu murawy na stadionie na Suchych Stawach. Nowym liderem została Legia Warszawa, za którą plasuje się Wisła Kraków – po 18 pkt. AS Progres, która rozegrała jedno spotkanie mniej, spadła na czwarte miejsce – 16 pkt.

Z PIŁKARSKICH BOISK

Małopolska Liga Juniorów. AS Progres 2000 – Profi Zielonki 5–2 (1–0): **Jaszczyk 2, Jędras, Gwiazda, Wątroba**; Bocheński KS – Puszcza Niepołomice 0–3 (0–1): **Manaseryan 2, Górski**. Spotkanie Sandecja Nowy Sącz – Hutnik zostało odwołane. Prowadzą Profi – 21 pkt, trzecią lokatę zajmuje Hutnik – 18 pkt (rozegrał dwa mecze mniej), piątą jest AS Progres 2000 – 17 pkt, 6. Puszcza – 12 pkt.

Małopolska Liga Juniorów Młodszych. Unia Tarnów – Hutnik 0–2 (0–1): **Żakieta, Liberacki**; AS Progres 2002 – Tarnovia 1–2 (0–0): **Gonczarz**; Hutnik – Dunajec Nowy Sącz 2–3 (2–0): **Kruszec**, samob.; AS Progres – Sandecja Nowy Sącz 3–0, (3–0): **Szczepanek 2, Grojec**; mecze Soła Oświęcim – AS Progres i Profi Zielonki – AS Progres 2002 zostały odwołane, nie wyznaczono jeszcze nowego terminu. Na czele AS Progres – 22 pkt, 11. AS Progres 2002 – 9 pkt, 13. Hutnik – 7 pkt.

Klasa okręgowa – grupa I. Sokół Kocmyrzów – Strażak Przybysławice 11–0 (1–0): **Zawrzykraj 4, Piszczewski 4, Brak, Białkowski, Koziel**; spotkanie Piliczanka Pilica – Grębałowianka zostało przełożone na sobotę, 11 listopada. Prowadzi Orzeł Iwanowice – 16 pkt, Sokół zajmuje drugą pozycję – 15 pkt, 4. Grębałowianka – 13 pkt.

Klasa A – grupa I. Hutnik II – Wierzbowianka 14–0 (6–0): **Pachowicz 3, Radwanek 3, Serafin 3, Kotwica 2, Serafin, Sławomir Rozkrut, Bienias**; spotkania Ekler Baranówka – Jastrzębiec, Galicja Raciborowice – Szreniawa Koszyce, Orzeł Bębło – Strażak Goszcza zostały przełożone na 19 listopada; Partyzant Dojazdów pauzował; Hutnik II – Orzeł 9–0 (3–0): **Pachowicz 4, Kotwica 2, Król 2, Siatka**; Jastrzębiec Książ Wielki – Partyzant 4–5 (3–2): **Kwiecień, Socha, Biały, Rafałowski, Kalisz**; Czarni Grzegorzowice – Strażak 0–0; Szreniawa – Pogoń Wronin 3–0 (1–0): **Czekaj 2, Gwóźdź**; Wierzbowianka – Ekler 2–1 (2–1): **Poplatek**. Na czele tabeli znajdują się rezerwy Hutnika – 19 pkt, Partyzant jest trzeci – 15 pkt, zaraz za nim znajduje się Szreniawa – 15 pkt, 6. Ekler – 12 pkt, 12. Strażak – 5 pkt.

Klasa A – grupa II: Udało się rozegrać trzy spotkania. Mecz Krakus Swoszowice – Wanda został przełożony na 18 listopada. Nowym liderem zostało Podgórze Kraków – 16 pkt, Wanda jest piątą – 9 pkt.

Klasa A, B, C – grupy wielickie. Odbyło się tylko jedno spotkanie klasy A. Złomex Branice – Wilga Gólkowice 5–2 (1–1): **Dudek 4, Perlik**. Po tym zwycięstwie zespół z Nowej Huty zajmuje pierwsze miejsce – 16 pkt. Wszystkie pozostałe mecze w tym podokręgu (również w klasach młodzieżowych) zostały odwołane z powodu fatalnych warunków atmosferycznych. Zaległe spotkania klasy A i B mają odbyć się 19 listopada, a w klasie C dzień wcześniej.

Klasa B – grupa I. Novi Narama – Zawisza Sulechów 3–4, Sparta Skrzyszowice pauzowała. Na pierwszym miejscu znajduje się Spartak Wielkanoc/Gółcza – 13 pkt, Zawisza jest drugi – 10 pkt. Sparta jest ostatnia i nie ma żadnego punktu, gdyż wygrany przez nią 3–0 mecz z drużyną z Naramy został zryfikowany jako walkower 0–3.

Klasa C – grupa I. Polanowice – Albertus 5–1, Albertus – Niedźwiedź 3–0 (z 2 września). Prowadzą Polanowice – 12 pkt, nowohucki Albertus plasuje się na drugiej pozycji – 10 pkt. (dan)

PIĄTEK

29.09

TVP1

4.50 Telezakupy 5.25 Jaka to melodia? (3617) – teleturniej muzyczny 6.00 Dzień dobry Polsko! 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.40 Komisariat (47): Śmiertelna pułapka – serial TVP 9.10 Zakochaj się w Polsce (43): Olsztyn – magazyn 9.40 Coś dla Ciebie – magazyn 10.10 Korzenie: następne pokolenia (13/14) – serial USA (1983) 11.10 Dr Quinn 5 (23) – serial obyczajowy USA (1996) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Agropogoda – magazyn 12.40 Nowoczesność w rolnictwie: Gęsina przyjazna zdrowiu – cykl reportaży 12.55 Natura w Jedyńce: U wybrzeży Nowej Zelandii 2 (4): Wyspa White – serial dokumentalny Nowa Zelandia (2016); reż.: Roz Mason 14.00 Elif (102) – serial Turcja (2014) 14.55 Muzeum Polskiej Piosenki 15.10 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie – magazyn 15.45 Wiadomości 15.55 Pogoda 16.05 Serial fabularny 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.25 Jaka to melodia? (3618) – teleturniej muzyczny 18.00 Klan (3171) – telenowela TVP 18.30 Rodzina wie lepiej (29) – teleturniej 18.55 Mam prawo (1) – serial dokumentalny TVP 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.10 Pogoda 20.25 The Wall. Wygraj marzenia (2) – teleturniej 21.20 Weekendowy Hit Jedynki: O jeden most za daleko (2) – dramat wojenny USA (1977); reż.: Richard Attenborough; wyk: Dirk Bogarde, James Caan, Michael Caine, Sean Connery, Edward Fox, Gene Hackman, Anthony Hopkins, Laurence Olivier, Robert Redford, Ryan O'Neil 23.05 Krwawy spektakl – thriller USA (2013); reż.: George Erschbamer; wyk: Nicholle Tom, David Palffy, Steve Bacik (dozwolone od lat 16) 0.40 Festiwal Niepokorni Niezłomni Wykłęci 2017. Studio Festiwalowe 1.00 General bandytów (2/4) – film kostiumowy Włochy (2012) 2.00 James Bond w Jedyńce: W tajnej służbie Jej Królewskiej Mości – film sensacyjny Wielka Brytania (1969); reż.: Peter Hunt; wyk: Diana Rigg, Telly Savalas, George Lazenby 4.25 Zakończenie dnia

TVP2

6.10 Rodzinka.pl (147): Milcząca większość – serial komediowy TVP 6.40 Sztuka codzienności: Koktajle – serial dokumentalny Wielka Brytania (2013) 7.00 M jak miłość (132) – serial TVP 8.00 Pytanie na śniadanie 10.55 Panorama 11.20 Barwy szczęścia (1708) – serial obyczajowy TVP 11.45 Postaw na milion (161) – teleturniej 12.45 Tysiąc i jedna noc (152) – serial obyczajowy Turcja (2006) 13.45 Na sygnale (46): Drobny druk – serial fabularny TVP 14.15 Coś dla Ciebie – magazyn 14.40 Było... nie minęło – extra (3) – magazyn 15.20 300 milionów lat: Wielka kolizja (1) – serial dokumentalny Niemcy (2016)

16.30 Koło fortuny (18) – teleturniej 17.05 Nadzieja i miłość (21) – serial obyczajowy Turcja (2013) 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.40 Pogoda 18.50 Jeden z dziesięciu (4/101) – teleturniej 19.30 Barwy szczęścia (1708) – serial obyczajowy TVP 20.05 Barwy szczęścia (1709) 20.40 O mnie się nie martw 7 (4/13) – serial komediowy TVP 21.35 Program rozrywkowy – miniaudycja 21.40 Rodzinka.pl (213): Jak myśmy się postarzel – serial komediowy TVP 22.10 Pod wspólnym niebem (3): Silvergold – serial komediowy TVP 22.45 Uśpieni – dramat USA (1996); reż.: Barry Levinson; wyk: Kevin Bacon, Robert De Niro, Dustin Hoffman, Brad Pitt (dozwolone od lat 16) 1.20 Spisek. Largo Winch 2 – film sensacyjny Francja (2011); reż.: Jerome Salle; wyk: Sharon Stone, Tomer Sisley, Weronika Rosati (dozwolone od lat 16) 3.30 Nocny recepcjonista (6/8) – serial Wielka Brytania (2016) 4.20 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.05 O mnie się nie martw 2 (2/13) 6.55 Magazyn śledczy Anity Gargas 7.25 Domisie (365): Bo o rzeczy warto dbać 7.50 Przepis dnia (223) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Krótka historia (300): Obrona Warszawy 11.10 Polonia 24 11.30 Rozmowa Polonii (131) 11.45 Halo Polonia 12.35 Wiadomości 12.50 Na sygnale (140): Dla ciebie, mamo 13.25 M jak miłość (1304) 14.20 Ratownicy (2/13) – serial TVP 15.10 Przekaz bezpośredni (8) – felieton 15.15 Warto rozmawiać 16.20 Wiadomości 16.30 Powstanie Warszawskie dzień po dniu (60) – felieton 16.45 Baw się słowami (36): Zapraszamy do Polski – magazyn 16.55 Domisie (365): Bo o rzeczy warto dbać – program dla dzieci 17.20 Krótka historia (301): Dwight Eisenhower – felieton 17.30 Teleexpress 17.55 Polski grill (12) – magazyn 18.25 Baltic Sea (15) – magazyn 18.55 Na sygnale (140): Dla ciebie, mamo – serial fabularny TVP 19.25 Wolny Ekran (60) – magazyn 19.45 Dobranocka: Bajki zza okna: Tata Kret na Antypodach – serial animowany 20.00 Wiadomości 20.30 Sport 20.35 Pogoda 20.45 Na dobre i na złe (673): Solidarność matek 21.45 Polonia 24 22.05 Rozmowa Polonii (132) 22.20 Halo Polonia – magazyn 23.15 XVII Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych 2017 – Koncert Galowy (2) 0.20 Polski grill (12) 0.50 Powtórki programów

TELEWIZJA
KRAKÓW

7.00 Pogoda 7.03 Działo się w Krakowie 7.06 Więcej kultury 7.26 Moja szkoła, moja przyszłość 7.40 Telezakupy 8.05 Powstanie zwykłych ludzi – film dokumentalny 9.00 Telezakupy 9.30 Dla niesłyszących: Telekurier OPP 9.55 Pogoda 10.00 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.25 Plebania (960) 10.50 Szaleństwa Pana Jana 11.15 Sprawa dla reportera 12.05 Zapiski Łazęgi: Jomsborg wrota pomorza 12.15 Nożem i widelcem (21): Jogurt z orzechami i miodem, zupa krem z miruny 12.30 Hi-

storie szczęśliwe (46) 12.45 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.05 Telezakupy 13.20 Agrobiznes 13.35 Agropogoda 13.40 Podkarpacki szlak kulinarny: Podkarpackie Smaki: Jadło Karpac – film dokumentalny 13.50 Strefa zdrowia (1) – magazyn medyczny 14.15 Powstanie zwykłych ludzi – film dokumentalny 15.15 Mój pies i inne zwierzęta 15.35 Pełnosprawni (221) 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Szaleństwa Pana Jana 16.45 Dziennik regionów 17.00 Kronika – zapowiedź 17.02 Działo się w Krakowie 17.04 Pogoda 17.10 Msza święta dla Chorych 18.00 Dobre, bo Polskie! 18.10 Krakowskie wodociągi 18.15 Karnet #NastawSieNaKulture 18.27 Pogoda 18.30 Kronika 18.50 Pogoda 18.55 Tematy dnia 19.05 Działo się w Krakowie 19.07 Wawel w nowej Polsce 19.17 Turystyczna Jazda 19.25 Wiara i życie 19.45 Pod Tatrami 19.55 Pogoda 20.00 Telezakupy 20.31 Zdrowa rodzina dzień zaczyna (2) 20.43 Kraków.pl 20.58 Pogoda 20.59 Działo się w Krakowie 21.07 Reporter 21.17 Małopolska na rowery 21.30 Kronika 21.47 Pogoda 21.49 Kronika kulturalna 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Szaleństwa Pana Jana 23.05 Dla niesłyszących: Telekurier 23.35 Powstanie zwykłych ludzi – film dokumentalny 0.40 Pełnosprawni (221) 1.20 Sprawa dla reportera

POLSAT

5.00 Disco gramy! – program rozrywkowy 6.00 Nowy dzień z Polsat News – magazyn 8.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny Polska 9.00 Malinowski i partnerzy (692, 693) – serial fabularno-dokumentalny 10.00 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 11.00 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 12.00 Oszukane – serial paradokumentalny 13.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 14.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 14.50 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport 16.15 Interwencja – magazyn reportażów 16.30 Na ratunek 112 – serial paradokumentalny 17.00 Gliniarze – serial paradokumentalny 17.55 Grzeski wracają do szkoły (15-ost.) – serial komediowy 18.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 18.50 Wydarzenia, sport 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20.05 Wyspa przetrwania – reality show 22.10 Rockowy Sabat – koncert 0.10 W stronę słońca – film s.f. Wielka Brytania/USA (2007) 2.30 Tajemnice losu

tvn

5.10 Uwaga! – program publicystyczny 5.40 Mango 6.50 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 7.50 Doradca smaku – magazyn 8.00 Dzień Dobry TVN 10.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 13.00 19+ – serial paradokumentalny Polska 13.30 Szpital – serial paradokumentalny Polska 14.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 15.30 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 16.30 19+ – serial paradokumentalny Polska 17.00 Ukryta prawda – serial

paradokumentalny Polska 18.00 Szpital – serial paradokumentalny Polska 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.50 Uwaga! – program publicystyczny 20.00 Shrek Forever – film animowany USA (2010) 22.00 Red – film sensacyjny USA (2010) 0.20 Kuba Wojewódzki – talk-show 1.20 Revolution – serial s.f. 2.20 Uwaga! 2.35 Moc magii

TVN 7

5.25 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 6.20 Szpital – serial paradokumentalny Polska 7.15 Sąd rodzinny – program fabularno-dokumentalny Polska 8.15 Dr House 8 – serial obyczajowy USA 9.15 Brzydula (85, 86) – serial obyczajowy Polska 10.20 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.55 Sąd rodzinny – program fabularno-dokumentalny Polska 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – program fabularno-dokumentalny Polska 14.55 Szpital – serial paradokumentalny Polska 15.55 Chirurdzy 3 – serial sensacyjny USA 16.55 Dr House 8 (23-ost.) – serial obyczajowy USA 17.55 Brzydula (87, 88) – serial obyczajowy Polska 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 20.00 Blues Brothers – komedia muzyczna USA (1980) 22.50 Zabójcza broń 4 – film sensacyjny USA (1992) 1.25 Master of Sex 2 – serial obyczajowy 2.45 Moc magii

TV 4

6.00 Dragons Den – jak zostać milionerem – serial dokumentalny 7.00 Turbo Fast – serial animowany 7.30 Pan Peabody i Sherman Show – serial animowany 8.00 Turbo Fast – serial animowany 8.30 Pan Peabody i Sherman Show – serial animowany 9.00 VIP – serial sensacyjny 10.00 Esmeralda – serial obyczajowy 11.00 Detektywi w akcji (55, 56) – serial fabularny 13.00 Galileo (636, 637) 15.00 Dom nie do poznania 16.00 Esmeralda – serial obyczajowy Meksyk 17.00 VIP – serial sensacyjny 19.00 Policjantki i policjanci (318, 319) – serial obyczajowy 20.00 Black Lightning – film s.f. Rosja (2009) 22.10 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (116, 117) – serial kryminalny 0.20 Na linii wroga – film sensacyjny USA/Filipiny (1998) 1.40 Interwencja 2.05 Tak czy nie? – magazyn

PULS

6.00 To moje życie – telenowela 7.00 Kobra – oddział specjalny 16 – serial sensacyjny 8.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze – serial sensacyjny 9.00 Napisała: Morderstwo 8 (19, 20) – serial kryminalny USA 11.00 Kobra – oddział specjalny 20 – serial sensacyjny Niemcy 12.00 Agenci NCIS: Los Angeles 7 (17, 21) – serial sensacyjny USA 13.50 Zbuntowany anioł (203, 204) – telenowela 15.45 Lekarze na start – serial obyczajowy 16.25 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 17.20 Gwiazdy lombardu 18 (455, 456) – reality show 18.20 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 19.25 Lekarze na start – serial obyczajowy 20.00 Tunel – thriller USA (1996) 22.20 Django – western USA (2012) 1.35 Zobacz to!

PROPOZYCJE NA PIĄTEK

TVP II, GODZ. 15.20

● **300 MILIONÓW LAT: WIELKA KOLIZJA** – Pierwszy odcinek niemieckiego serialu dokumentalnego z 2016 roku. 300 milionów lat obejmuje okres dramatycznego kształtowania się europejskiego kontynentu: od karbonu po dziś. Podczas tego okresu, Europa podróżowała między różnymi strefami klimatycznymi, była przemieniana przez różne żywioły i kolizje z kontynentami.

TVP I, GODZ. 21.20

● **O JEDEN MOST ZA DALEKO** – Brytyjski dramat wojenny z 1977 roku. Rekonstrukcja słynnej operacji militarnej „Market-Garden”, trwającej dziewięć dni września 1944 roku. Akcję powietrzno-desantową i lądową, której celem było otwarcie pozycji do ataku na Zagłębie Ruhry i Berlin, przygotowywał sztab oficerski z brytyjskim generałem Brownem i polskim generałem Sosabowskim, dowódcą 1. Polskiej Samodzielnej Brygady Spadochronowej. Autorem karkołomnego planu był marszałek Montgomery. Przez dziewięć dni operacja przebiegała pomyślnie, lecz ostatecznie skończyła się porażką sił alianckich.

TVN, GODZ. 22.00

● **RED** – Amerykańska komedia sensacyjna z 2010 roku. Emerytowany agent CIA Frank Moses mieszka na przedmieściach Cleveland. Prowadzi spokojne życie, próbując odnaleźć przyjemność w wykonywaniu codziennych czynności. Jedynym urozmaicheniem jego egzystencji jest flirtowanie przez telefon z urzędniczką Sarą Ross. Tymczasem grupa zamaskowanych napastników przeprowadza atak na jego dom. Frank postanawia dociec, dlaczego próbowano go zabić. W rozwikłaniu zagadki pomagają mu Sarah oraz dawny towarzysz: Joe Matheson, Marvin Boggs i była agentka brytyjska Victoria. Trop prowadzi do kwatery głównej CIA.

TVP II, GODZ. 22.45

● **UŚPIENI** – Film sensacyjny produkcji amerykańskiej z 1996 roku. Nowy Jork, lata sześćdziesiąte XX wieku. Lorenzo, Michael, John i Tommy mieszkają w owianej złą sławą części Manhattanu. Pewnego dnia jeden z ich chuligańskich wybrków kończy się tragicznie – chłopcy zostają wysłani do zakładu poprawczego, w którym stają się ofiarami sadystycznego strażnika Nokesa. Po opuszczeniu placówki ich drogi się rozchodzą. Do ponownego spotkania dochodzi po jedenastu latach: Lorenzo, dziennikarz New York Timesa, i Michael, zastępca prokuratora, jednoczą siły, aby pomóc Johnowi i Tommy'emu, którzy zamordowali Nokesa.

lombard4u.pl

SKUP

ZŁOTA, BIŻUTERIA, ZEGARKÓW,
RTV, TELEF. KOMÓRKOWYCH
LAPTOPÓW I INNYCH
WARTOŚCIOWYCH
PRZEDMIOTÓW

M1 Al. Pokoju 67

509-164-757, 12-682-58-85

GALERIA BRONOWICE

ul. Stawowa 61 724-448-044

GALERIA KRAKOWSKA

poziom -1 501-325-444

CH CZYŻYNY 12-297-30-48

PH ZAKOPIANKA

ul. Zakopiańska 62 503 993 203

KAUFLAND

Bratysława 4 797-37-3614

7 dni w tygodniu od 9-21

www.lombard4u.pl

TVP1

4.45 Klan (3167) 5.05 Klan (3168) 5.35 Jaka to melodia? (3618) 6.05 Sprawa dla reportera 7.00 Naszaarmia.pl (284) 7.30 Rok w ogrodzie 7.50 Rok w ogrodzie extra 8.10 Kowboj – western USA (1958); reż.: Delmer Daves; wyk: Jack Lemmon, Glenn Ford, Donald Randolph, Vaughn Taylor, King Donovan 9.55 Rozdarte serca (80) 10.55 Rozdarte serca (81) 11.55 Studio Raban 12.30 Fascynujący świat: Sprytna pamięć 13.35 Okrasa łamie przepisy: Potrawy z ziemniaków i mleka 14.15 Ojciec Mateusz (230): Randka 15.05 Zagadka Hotelu Grand (60) 16.00 Dziewczyny ze Lwowa (16): Kontrabanda 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Rolnik szuka żony 4 (3) 18.30 Rodzina wie lepiej (30) 18.55 Jaka to melodia? (3619) 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.05 Pogoda 20.15 Komisarz Alex (121): Na prośbę matki 21.10 Hit na sobotę: Książę Persji: Piaski czasu – film przygodowy USA (2010); reż.: Mike Newell; wyk: Jake Gyllenhaal, Gemma Arterton, Ben Kingsley, Alfred Molina 23.10 Festiwal Niepokorni Niezłomni Wykłęci 2017. Studio Festiwalowe 23.30 Powiedz tak – komedia romantyczna USA/Niemcy (2001); reż.: Adam Shankman; wyk: Jennifer Lopez, Matthew McConaughey, Bridgette Wilson 1.20 O jeden most za daleko (2) – dramat wojenny USA (1977); reż.: Richard Attenborough; wyk: Dirk Bogarde, James Caan, Michael Caine, Sean Connery, Edward Fox, Gene Hackman, Anthony Hopkins, Laurence Olivier, Robert Redford, Ryan O'Neil 2.55 Zagadka Hotelu Grand (60) 3.45 Zakończenie dnia

TVP2

5.25 Pielęgnacja włosów – niezły biznes – film dokumentalny Wielka Brytania (2017) 6.30 M jak miłość (1315) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.20 Lajk! 11.50 O mnie się nie martw 7 (4/13) 12.50 Na sygnale (156): Słaba pleć – serial fabularny TVP 13.20 Podróże z historią (47): Skarb polskich pól – cykl dokumentalny 14.00 Familiada (2393) – teleturniej 14.40 Było... nie minęło – extra (4) – magazyn 15.15 Rodzinka.pl (213): Jak myśmy się postarzeli – serial komediowy TVP 15.50 The Voice of Poland: Przesłuchania w ciemno (7): Łódzkie i Świętokrzyskie – wiadomości 16.50 The Voice of Poland: Przesłuchania w ciemno (8): Małopolska i Podkarpacie 17.45 Słowo na niedzielę 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.40 Pogoda 18.50 Postaw na milion (162) – kulis 19.05 Postaw na milion (162) – teleturniej 20.05 The Voice of Poland: Przesłuchania w ciem-

no (9) 21.10 The Voice of Poland: Przesłuchania w ciemno (10) 22.20 Miasto skarbów (3) – serial kryminalny TVP 23.15 Nocny recepcjonista (6/8) – serial Wielka Brytania (2016) 0.15 Igrzyska śmierci: Kosogłos (1) – film akcji USA (2014); reż.: Francis Lawrence; wyk: Jennifer Lawrence, Josh Hutcherson, Liam Hemsworth, Woody Harrelson, Philip Seymour Hoffman, Donald Sutherland 2.25 Uśpieni – dramat USA (1996); reż.: Barry Levinson; wyk: Kevin Bacon, Robert De Niro, Dustin Hoffman, Brad Pitt (dozwolone od lat 16) 5.00 Rodzinka.pl (213): Jak myśmy się postarzeli 5.30 Zakończenie dnia

TV POLONIA

5.40 Barwy szczęścia (1671) 6.05 Barwy szczęścia (1672) 6.30 Barwy szczęścia (1673) 7.00 Barwy szczęścia (1674) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Polonia 24 11.35 Rozmowa Polonii (132) 11.50 Halo Polonia 12.40 Ojciec Mateusz (171): Cień podejrzeń 13.35 Na dobre i na złe (673): Solidarność matek 14.25 Powstanie Warszawskie dzień po dniu (61) 14.35 XVII Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych 2017 – Koncert Gallowy (3) 15.30 Okrasa łamie przepisy: Kozie sery w Ogródku 16.00 Kulturalni PL (371) 17.00 Słownik polsko@polski 17.30 Teleexpress 17.55 M jak miłość (1305) 18.50 Paraniormalni Tonight (1): Bartek Kasprzykowski 19.45 Dobranocka: Rodzina Treflików: Drzewko (3) 20.00 Wiadomości 20.30 Sport 20.35 Pogoda 20.45 Wojenne dziewczyny (4) 21.40 Wielki Test o Kościuszcze 23.10 Mocny skład – Europejski Stadion Kultury Rzeszów 2017 (1) – koncert 0.00 Nasze Beskidy: Hala Miziowa 0.15 Słownik polsko@polski 0.50 Powtórki programów

**TELEWIZJA
KRAKÓW**

7.00 Telezakupy 7.20 Pogoda 7.30 AgroMoc (4) 7.50 Mój pies i inne zwierzę 8.05 Astronarium 8.30 Sekrety mnichów: Jak przetrwać trudności w życiu zawodowym i prywatnym? 8.50 Sekrety Stomatologii (3) 9.05 Pogoda 9.10 AgroSzansa (97/5) 9.30 Rączka gotuje 10.00 Pogoda 10.02 Działo się w Krakowie – felieton 10.06 Małopolska na rowery 10.15 Wiara i życie – cykl reportaży 10.35 Dobry, bo Polskie! – magazyn 10.45 Turystyczna Jazda 11.00 Jedź bezpiecznie – magazyn 11.10 Krakowskie wodociągi – felieton 11.15 Jak to działa (72): Jak to się mieczy? – magazyn 11.45 Polska z Miodkiem (29): Gliwice – felieton 11.55 Strefa zdrowia (2) – magazyn medyczny 12.15 Ginące zawody (19): Przepawa – reportaż 12.35 Posmakuj Opolskiego (5): Namysłów i jego piwowarskie tradycje 12.50 Pogoda 12.55 Wieczny tułacz – film dokumentalny;

reż.: Grzegorz Królikiewicz 13.55 Nożem i widelcem (168): Delikatne żeberka w słodkim i aromatycznym sosie curry – magazyn kulinarny 14.20 Telewizyjny – magazyn 14.50 Włókienna – reportaż 15.05 Regiony z Historią: Izabelin – cykl dokumentalny 15.25 Sekrety mnichów: Jak przetrwać trudności w życiu zawodowym i prywatnym? 15.45 Rok w ogrodzie 16.15 Pogoda 16.20 Wojna domowa (5/15): Dwójka z azymutu – serial komediowy TVP 16.50 Doktor 17.31 Pogoda 17.35 Działo się w Krakowie – felieton 17.40 Z Andrussem po Galicji 18.06 Działo się w Krakowie – felieton 18.10 Reporter – magazyn 18.30 Kronika – program informacyjny 18.50 Pogoda 18.53 Tematy dnia – rozmowa 19.02 Działo się w Krakowie – felieton 19.04 Kronika kulturalna 19.11 Parafia z sercem – cykl reportaży 19.30 Portrety – Anna Lutosławska 19.55 Wawel w nowej Polsce – film dokumentalny 20.06 Sabatowe Bajania 2017 – reportaż 20.20 Pod Tatami 20.30 Wyciągnięci z PAKI – program kabaretowy 21.00 Muzyczny kalejdoskop 21.30 Kronika – program informacyjny 21.46 Pogoda 21.50 Speed 2 – magazyn 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.25 Pogoda 22.30 Kolumbowie (5/5): Śmierć po raz drugi – serial TVP 23.25 Listy do PRL-u – felieton 23.35 Sekrety mnichów: Jak przetrwać trudności w życiu zawodowym i prywatnym? 23.55 Wieczny tułacz – film dokumentalny; reż.: Grzegorz Królikiewicz 1.00 Rączka gotuje – magazyn kulinarny

POLSAT

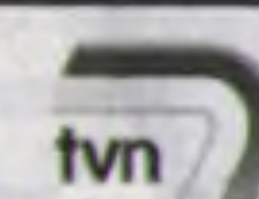
5.00 Disco gramy – program muzyczny 6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.45 Jeźdźcy smoków na końcu świata (5, 43, 44) – serial animowany 9.15 Przygody Kota w Butach (13, 14) – serial anim. 10.15 Ewa gotuje – magazyn kulinarny 10.45 #SUPERMODELKA – PLUS SIZE – program rozrywkowy 12.15 The Brain. Genialny Umysł – program rozrywkowy 13.45 Wyspa przetrwania – reality show 15.45 Kabaret na żywo – program rozrywkowy 17.45 Chłopaki do wzięcia (105, 106) – serial dokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20.05 Epoka lodowcowa 3: Era dinozaurów – film animowany USA (2009) 22.15 Twoja Twarz Brzmi Znamo 8 – program rozrywkowy 0.15 Kung-fu szal – komedia sensacyjna Chiny/Hongkong (2004) 2.30 Tajemnice losu

5.25 Uwaga! – magazyn reporterów 5.45 Mango – telezakupy 8.00 Dzień Dobry TVN – magazyn 11.00 Na Wspólnej (2552-2555) – serial obyczajowy 12.50 Drzewo marzeń – reality show 13.50 MasterChef – program rozrywkowy 15.25 Azja Express – reality show 17.00 Kulinarne rewolucje – pro-

gram rozrywkowy 18.00 36,6 – program medyczny 19.00 TVN Fakty, sport 19.45 Uwaga! 20.00 Mam talent 10 – program rozrywkowy 21.45 Kac Vegas w Bangkoku – komedia USA (2011) 23.55 Oszukać przeznaczenie – horror USA (2000) 2.00 Uwaga! 2.20 Moc magii

TVN 7

5.45 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 6.45 Mango – telezakupy 8.50 Wojny magazynowe – Teksas (4, 5) – serial dokumentalny 9.55 Remontowy biznes braci Scott 3 (8, 9) – serial dokumentalny USA 10.50 Brzydula (79-84) – serial obyczajowy 15.00 Strażnicy marzeń – film animowany USA (2012) 17.10 Dobry piesek – komedia USA (2005) 19.00 Duży – komedia USA (1988) 21.15 Rodzinny weekend – dramat obyczajowy USA (2013) 23.35 Oblęd – horror USA (2008) 1.25 Mroczny sekret Hollywood – film dokumentalny

TV 4

6.00 Garfield Show – serial animowany 6.15 Turbo Fast – serial animowany 6.45 Pan Peabody i Sherman Show – serial animowany 7.15 Przygody Kota w Butach – serial animowany 7.45 Pan Peabody i Sherman Show – serial animowany 8.20 Wszystkie psy idą do nieba – film animowany Wielka Brytania/Irlandia (1989) 10.00 Policjantki i policjanci (315-317) – serial obyczajowy Polska 13.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 14.15 K-19 – dramat sensacyjny Niemcy/USA/Wielka Brytania/Kanada (2002) 17.00 Piłki z jajami – komedia USA (2007) 19.00 Galileo – program popularnonaukowy Polska 20.00 Policjantki i policjanci (318, 319) – serial obyczajowy Polska 22.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (118, 119) – serial kryminalny Polska 0.00 Demon: Historia prawdziwa – horror Kanada/Rumunia/USA/Wielka Brytania (2005) 1.55 9. Miesiąc (1) – serial paradokumentalny 2.55 Disco Plo Life

PULS

5.55 Niesamowite! (2, 3) – serial dokumentalny Polska 7.05 Taki jest świat 3 – program informacyjny 8.00 Lombard. Życie pod zastaw (10-12) – serial obyczajowy 10.55 Gwiazdy lombardu 8 (142-145) 12.50 Columbo – serial kryminalny 14.30 Czyściciel – komedia sensacyjna USA (2007) 16.10 Aniołki Charliego – film sensacyjny USA/Niemcy (2000) 18.20 Guardians: Misja superbohaterów – film sensacyjny Rosja (2017) 20.00 Tożsamość Bourne'a – thriller USA/Niemcy/Czechy (2002) 22.30 Underworld: Przebudzenie – horror s.f. USA (2012) 0.10 Ośma mila – dramat obyczajowy USA/Niemcy (2002) 2.20 Zobacz to! – programy powtórkowe

PROPOZYCJE NA SOBOTĘ

TVP I, GODZ. 21.10

● **KSIĄŻĘ PERSJI: PIASKI CZASU** – Amerykański film przygodowy z 2010 roku. Dastan jest najmłodszym synem króla Persji Szaramana. Wraz z braćmi i wujem wyruszył na wyprawę wojenną. Książętom udaje się zdobyć podejrzaną o sprzyjanie wrogom święte miasto Alamut. W czasie uczt z okazji zwycięstwa ginie król Szaraman, a Dastan zostaje oskarżony o popełnienie morderstwa. Z pomocą księżniczki Taminy ucieka, by wyjaśnić śmierć ojca i oczyścić swoje imię. Oboje pragną też ocalić magiczny sztylet, który ma moc odwracania czasu.

★★★

TVN, GODZ. 21.45

● **KAC VEGAS W BANGKOKU** – Amerykańska komedia z 2011 roku. Minęły dwa lata od niezapomnianego wieczoru kawalerskiego Douga. Mężczyzna z przyjaciółmi udaje się do Tajlandii, gdzie ma się odbyć wesele Stu. Po doświadczeniach z Las Vegas przyszły pan młody nie chce urządzać wieczoru kawalerskiego. Mimo to kolegom udaje się przekonać go do zorganizowania skromnej imprezy na plaży. Następnego dnia Stu, Phil i Alan budzą się w nieznany pokój hotelowy.

★★★

TVP II, GODZ. 22.20

● **MIASTO SKARBÓW** – Trzeci odcinek polskiego serialu kryminalnego z 2017 roku. Alicja, którą Szatner zaprosił na strzelnicę, nie zdradza, że jest świetnym strzelcem. Selena dostaje informację od Kamińskiego, swojej wtyczki w środowisku krakowskich złodziei, że na rynku pojawił się skradziony w Koszycach złoty dukat Zygmunta Wazy.

★★★

TVN, GODZ. 23.55

● **OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE** – Amerykańsko-kanadyjski horror z 2000 roku. Alex wybiera się z klasą na szkolną wycieczkę samolotem. Przed startem doznaje wizji, w której przeżywa nadchodzącą katastrofę. Jego próby wstrzymania lotu są lekceważone. Dochodzi do awantury. Alex wraz z kilkoma osobami zostają zmuszeni do opuszczenia pokładu. Niebawem jego wizja sprawdza się, maszyna eksploduje tuż po starcie. Alex jest przekonany, że on i osoby, które ocalały z katastrofy, i tak niebawem umrą. Wkrótce jego przyjaciele zaczynają ginąć w niewyjaśnionych okolicznościach.

**Restauracja
„Piastowska”
Zaprasza!!!**

pon.-czw. 12.00-22.00
pt.-sob. 12-24
niedz. 12.00-22.00

12 648 27 26, 606 205 558

os. Na Lotnisku 4

(przeniesiona do restauracji Wanda)

www.piastowska42.fm.interia.pl, <http://piastowska42.fm.interia.pl>

wesela ♦ komunie ♦ chrzty ♦ stypy itp.

ORGANIZUJEMY PRZYJĘCIA OKOLICZNOŚCIOWE

**Wieczorki taneczne w piątki i soboty
od 19.00 do 24.00. Zaprasza DJ Maros**

HURTOWE CENY OPON

bestOPONY.pl

Bulwarowa 33a

✓ najlepsza oferta w Krakowie

✓ gwarancja producenta

✓ możliwość montażu na miejscu*

* za dodatkową opłatą

tel. 12 644 00 20

502 604 276

sklep@bestopony.pl

www.bestopony.pl

TVP1

4.25 Galeria (76) – serial obyczajowy
TVP 4.50 Klan (3169) – telenowela
TVP 5.15 Klan (3170) 5.35 Klan (3171) 6.10 Słownik polsko@polski – talk-show prof. Jana Miodka 6.35 Pelnosprawni (222) – magazyn dla niepełnosprawnych 7.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Lagiewnikach 8.00 Tydzień 8.40 Ziarno: Ziarnowa anielnia – magazyn 9.50 Biblia: Jezus (1) – serial Niemcy/Francja/Włochy (1999); reż.: Robert Young; wyk: Jeremy Sisto, Jacqueline Bisset, Luca Zingaretti, Debora Messing 10.40 Zakochaj się w Polsce (44): Wielki Gościńiec Litewski – magazyn 11.10 Weterynarze z sercem (19) 11.40 Sekrety mnichów: Wolność 11.55 Między ziemią a niebem – magazyn 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.05 BBC w Jedynce: Atlantyckie Góry wyrastające z głębin – film dokumentalny Wielka Brytania (2016); reż.: Dan Rees 14.05 Ranczo (130): Cuda, cuda ogłaszają – serial obyczajowy TVP 15.05 Festiwal Niepokorni Niezłomni Wyklęci 2017. Gala zamknięcia 16.10 Jaka to melodia? (3620) – teleturniej muzyczny 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.30 Koncert Krajowych Eliminacji Eurowizji Junior 2017 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.05 Pogoda 20.15 Dziewczyny ze Lwowa (17): Koncert – serial obyczajowy TVP 21.10 Rolnik szuka żony 4 (4) – reality show 22.10 Zakochana Jedynka: Ride. Smak życia – film obyczajowy USA (2015); reż.: Helen Hunt; wyk: Helen Hunt, Brenton Thwaites, Julie Dretzin, Luke Wilson 23.50 Książę Persji: Piaski czasu – film przygodowy USA (2010); reż.: Mike Newell; wyk: Jake Gyllenhaal, Gemma Arterton, Ben Kingsley, Alfred Molina 1.50 Jaka to melodia? (3620) – teleturniej muzyczny 2.35 Biblia: Jezus (1) – serial Niemcy/Francja/Włochy (1999); reż.: Robert Young; wyk: Jeremy Sisto, Jacqueline Bisset, Luca Zingaretti, Debora Messing 3.25 Zakochanie dnia

TVP2

5.45 Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę 5.55 Podróże z historią (26): Na ratunek w górach – cykl dokumentalny 6.35 M jak miłość (1316) – serial TVP 7.35 Barwy szczęścia (1705) – serial obyczajowy TVP 8.10 Barwy szczęścia (1706) 8.40 Barwy szczęścia (1707) 9.15 Barwy szczęścia (1708) 9.45 Barwy szczęścia (1709) 10.20 Ostoja (175) – magazyn przyrodniczy 10.50 Rodziny oglądanie: 300 milionów lat – wielka kolizja (1) – serial dokumentalny Niemcy (2016) 11.55 Makłowicz w podróży: Morawy. W stronę Śląska – magazyn kulinarny 12.35 Bake off: Ale ciacho! (3) – widowisko 13.40 Bake off: Ale przepis (3) 14.00 Familiada (2394) – teleturniej 14.40 Kolo fortuny (18) – teleturniej 15.20 Na dobre i na złe (679): Dobry interes – serial TVP 16.20 The Voice of Poland: Przesłuchania w ciemno (9) – widowisko 17.05 The Voice of Poland: Przesłuchania w ciemno (10) 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.40 Pogoda 18.55 Pod wspólnym niebem (3): Silvergold – serial komediowy TVP 19.25 Lajk! 20.05 Igrzyska śmierci: Kosogłos (1) – film akcji USA (2014); reż.: Francis Lawrence; wyk: Jennifer Lawrence, Josh Hutcherson, Liam Hemsworth, Woody Harrelson, Philip Seymour Hoffman, Donald Sutherland 22.20 Kino bez granic: Stulecie, który wyskoczył przez okno i zniknął – komedia Szwecja (2013); reż.: Felix Herngren; wyk: Robert Gustafsson, Iwar Wiklander, Mia Skaringer, David Wiberg (dozwolone od lat 16) 0.25 Bejbi blues – film obyczajowy Polska; reż.: Katarzyna Rosłaniec; wyk: Magdalena Berus, Klaudia Bulka, Nikodem Rozbicki, Michał Trze-

ciakowski, Renata Dancewicz, Magdalena Boczarzka, Katarzyna Figura, Jan Frycz, Mateusz Kościukiewicz, Danuta Stenka (dozwolone od lat 16) 2.15 Bandyta – dramat Polska/Wielka Brytania/Francja/Niemcy (1997); reż.: Maciej Dejczer; wyk: Til Schweiger, Polly Walker, John Hurt, Pete Postlethwaite, Ida Jabłońska, Bartek Pieniążek, Wojciech Brzeziński, Witold Wieliński, Rafał Walentynowicz, Jolanta Lothe (dozwolone od lat 16) 3.55 Zakochanie dnia

TV POLONIA

6.00 Ranczo Wilkowyje – komedia Polska; reż.: Wojciech Adamczyk 7.40 Saga rodów: Ród Hejke 8.05 Misja Lima 8.35 ZUS bez granic (2) 8.55 Wolny Ekran (61) 9.15 Teleranek (34) 9.50 Ziarno: Ziarnowa anielnia 10.20 Baw się słowami 10.50 Maszyna zmian: Odwiedziny 11.20 Maszyna zmian: Słodkie mandarynki 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Transmisja Mszy Świętej z kościoła pw. Najświętszego Imienia Jezus we Wrocławiu 14.35 Powstanie Warszawskie dzień po dniu (62) 14.50 Oczy w oczy (57): Czesław Czapliński 15.20 M jak miłość (1306) 16.15 Rodzinka.pl (161): Zależności 16.45 Rodzinka.pl (162): Powrót Magdy 17.15 Teleexpress 17.35 Koncert Krajowych Eliminacji Eurowizji Junior 2017 19.25 Baw się słowami – magazyn 19.45 Dobranocka: Baśnie i bajki polskie (25): Poznańskie koziołki – film animowany 20.00 Wiadomości 20.30 Sport 20.35 Pogoda 20.45 Blondynka (56): Gama – serial TVP 21.40 Film 23.35 Festiwal Niepokorni Niezłomni Wyklęci 2017. Gala zamknięcia 0.35 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 Teraz ryby 7.20 Nożem i widelcem 7.35 1200 Muzeów (10): Szkło i witraże 8.05 Polska z za siódmej między (5) 8.55 Pogoda 8.55 Msza św. 10.00 Pogoda 10.01 Działo się w Krakowie – felieton 10.05 Pod Tatrami 10.15 Reporter 10.25 Moja szkoła, moja przyszłość 10.35 Magazyn medyczny 10.51 Mandaty/Ominiorki 11.00 Wawel w nowej Polsce 11.15 Jak to działa (73): Optyka 11.50 Pod Tatrami 12.10 Głos Regionów 13.05 Było, nie minęło – kronika zwiadowców historii: Nad drutami błękitne niebo 13.30 Pogoda 13.40 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie 14.20 Skarb trzech lotrów – film TVP; reż.: Janusz Rutkiewicz; wyk: Mieczysław Stoor, Barbara Marszałek, Bolesław Plotnicki, Janusz Zakrzewski, Andrzej Kopczyński, Juliusz Berger 15.25 Antenowe remanenty 15.50 Piłka ręczna kobiet – eliminacje ME 2018: Słowacja-Polska 17.31 Pogoda 17.35 Działo się w Krakowie 17.40 Młodzież kontra 18.30 Kronika 18.50 Pogoda 18.53 Bliżej polityki 19.12 Działo się w Krakowie 19.15 FilMOTEKA TVP Kraków 20.15 Śladami historii 20.30 Portrety: Anna Lutostawska 21.10 Kronika Sportowa 21.30 Kronika 21.46 Pogoda 21.49 Jedź bezpiecznie (664) 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.25 Pogoda 22.30 Wojna domowa (5/15): Dwójka z azymutu 23.00 Antenowe remanenty 23.30 Teraz ryby 23.55 Polska z za siódmej między (5) 0.50 Nożem i widelcem

POLSAT

5.00 Disco gramy – program muzyczny 6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.35 Jeźdźcy smoków na końcu świata – serial anim. 8.05 Scooby-Doo i Brygada Detektywów – serial anim. 9.35 Jeźdźcy smoków na końcu świata – serial anim. 9.10 Dawno, dawno temu w Idolu – film animowany USA (2004) 9.25 Bystry Bill – film animowany Australia/USA (2015) 11.10 Rycerz z Szanghaju – komedia sensacyjna USA/wielka Brytania/Czechy (2003)

13.50 Epoka lodowcowa 3: Era dinozaurów – film animowany USA (2009) 15.45 Twoja Twarz Brzmi Znamo 8 – program rozrywkowy 17.50 Nasz nowy dom – reality show 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Państwo w państwie – program publicystyczny 20.00 W rytmie serca – serial obyczajowy 21.05 Kabaret na żywo – program rozrywkowy 23.05 Konspiracja Echelon – thriller USA (2009) 1.20 Kingsman – tajne służby – komedia sensacyjna Wielka Brytania (2014) 4.15 Tajemnice losu

tvn

5.25 Uwaga! – magazyn reporterów 5.45 Mango – telezakupy 7.55 Nowa Maja w ogrodzie – magazyn ogrodniczy 8.25 Akademia ogrodnika – magazyn 8.30 Dzień Dobry TVN – magazyn 11.00 Kobieta na krańcu świata – serial dokumentalny 11.35 Co za tydzień – magazyn informacyjny 12.10 Diagnoza – serial obyczajowy 13.10 Druga szansa – serial obyczajowy Polska 14.10 Mam talent 10 – program rozrywkowy 15.50 Shrek Forever – film animowany USA (2010) 17.50 Spotkanie ze smakiem 2 – magazyn 18.00 Drzewo marzeń – reality show 19.00 TVN Fakty, sport 19.45 Uwaga! 20.00 MasterChef – program rozrywkowy 21.35 „300” – dramat historyczny USA (2006) 23.55 Kac Vegas w Bangkoku – komedia USA/Niemcy (2011) 2.10 Uwaga! – magazyn reporterów 2.30 Moc magii

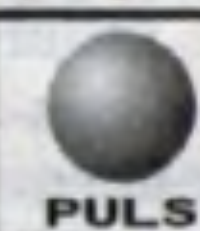
TVN 7

5.45 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 6.45 Mango 8.50 Dwóch i pół 10 (1) – serial komediowy 9.20 Dr house 8 (23-ost.) – serial obyczajowy 10.15 Wojny magazynowe – Teksas – serial dokumentalny 10.50 Remontowy biznes braci Scott 3 (10, 11) – serial dokumentalny 12.50 Brzydula (85-88) – serial obyczajowy 15.05 Zielone Berety – dramat wojenny USA (1968) 18.10 Tysiąc słów – komedia USA (2012) 20.00 Surogaci – thriller USA (2009) 21.50 Zabójcza broń – komedia USA (1985) 22.50 Historia przemocy – thriller Niemcy/USA (2005) 0.55 Lista klientów 2 – serial obyczajowy 1.50 Moc magii

TV 4

6.00 Niesamowite rekordy – program rozrywkowy 6.40 Turbo Fast – serial anim. 7.10 Pan Peabody i Sherman Show – serial anim. 7.40 Przygody Kota w Butach – serial anim. 8.10 Pan Peabody i Sherman Show – serial anim. 8.40 Mulan – film przygodowy Chiny/USA (2009) 11.00 Galileo (637, 638) 13.00 Asteriks i Obeliks: Osiedle bogów – film animowany Belgia/Francja (2014) 14.50 Piłki z jajmi – komedia USA (2007) 16.45 Czarna błyskawica – film s.f. Rosja (2009) 19.00 Galileo – program popularnonaukowy Polska 20.00 Skazany na piekło – dramat USA (2003) 22.00 Mecenasy Lena Barska (1) – serial obyczajowy 23.00 Prima aprilis – horror USA (2008) 1.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny

PULS

6.00 Columbo – serial kryminalny 7.30 Co ludzie powiedzą? 2 (2, 3) – serial komediowy 9.00 Lekarze na start (16-20) – serial obyczajowy 12.45 Ale numer! 13.30 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Kopciuszek – baśń filmowa Niemcy (2011) 14.45 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Śpiąca królewna – baśń filmowa Niemcy (2009) 16.00 Lassie – film familijny Francja/USA/Irlandia/Wielka Brytania (2005) 18.00 Ostatni legion – dramat historyczny Francja/Słowacja/Wielka Brytania/Włochy (2007) 20.00 Wanted: Ścigani – film sensacyjny USA/Niemcy (2008) 22.15 Tunel – thriller USA (1996) 0.45 Wikingowie 3 – serial historyczny 1.35 Zobacz to!

PLESZOWSKI PIERŚCIONEK SPRZED OŚMIU STULECI

Muzeum Archeologiczne w Krakowie od kilku lat wystawia ciekawe, stare przedmioty w ramach cyklu „Zabytek miesiąca”. W październiku eksponowany będzie szklany wczesnośredniowieczny pierścionek z Krakowa-Pleszowa. Ozdoba ta została odkryta w 1961 roku podczas badań wykopaliskowych na wczesnośredniowiecznej osadzie, która funkcjonowała zapewne w XI-XIII wieku n.e.

Szkło we wczesnym średniowieczu było surowcem cenniejszym niż dzisiaj, a wykonane z niego przedmioty – w tym biżuteria (pierścienie, paciorki, bransolety) – były przedmiotem kobiecego pożądania. Z osady w Pleszowie pochodzą aż trzy ozdoby szklane, z których pierścionek zachował się w całości, a dwa kółka w fragmentach.

Pierścionek – zarówno obrączka (rama półkolistą w przekroju), jak i oczko (owalne) – wykonany został z czarnego nieprzeźroczystego szkła. Oczko uformowano, spłaszczając nadlew na obrączkę. Zabytek ma wymiary: wysokość – 2,1 cm, średnica wewnętrzna obrączki – 1,5 cm, waga – 3,6 g. Współcześnie określić go można jako pierścionek rozmiaru 8, czyli bardzo mały.

Szklane kółka i pierścienie odkrywane w Polsce wytwarzane były zarówno lokalnie (Kruszwica, Wrocław), jak i w innych krajach (Ruś, Bizancjum, zachodnia Europa). Ze względu na podobieństwa metod i receptur produkcyjnych często nie można jednoznacznie określić ich pochodzenia. Osada w Pleszowie położona była na wczesnośredniowiecznym szlaku kupieckim łączącym Kijów z Krakowem, Pragę i miastami na zachodzie Europy. Zatem bardzo prawdopodobne jest, że pleszowskie ozdoby to XII-XIII-wieczne importy z Rusi, zapewne z Kijowa.

Przy okazji prezentacji szklanego pierścienia można powiedzieć kilka słów o szkłe, które od tysiącleci znajdowało i dzięki swym wyjątkowym przymiotom nadal znajduje liczne zastosowania w budownictwie, sztuce, handlu, a nawet w teleinformatyce jako surowiec do produkcji światłowodów. Ogrzewane najpierw miękkie, staje się ciągliwe, a potem przechodzi w stan płynny. Po schłodzeniu krzepnie, przechodząc w stan stały. Ta właściwość pozwala kształtować je przez ciągnięcie, dmuchanie, prasowanie, wyciskanie lub odlewanie. Możliwe jest również jego powtórne przetapianie.

Nie wiadomo w jaki sposób szkło wynaleziono, ani jak wyglądały początki szklarstwa. Do odkrycia sposo-

bu jego uzyskiwania doszło najprawdopodobniej przypadkowo, podczas prac związanych z metalurgią albo garncarstwem w wyniku działania wysokiej temperatury uległy zeszkliwieniu rudy metali lub glina. Najstarsze przedmioty szklane znane są z Egiptu i Mezopotamii, a datuje się je na III tysiąclecie p.n.e. Na ziemiach dzisiejszej Polski pierwsze importowane szklane paciorki pojawiły się dopiero w XV-XIII wieku p.n.e. Masa szklana, którą uzyskiwano w początkach szklarstwa nie była doskonała – szkło było nieprzeźroczyste, o bardzo niejednorodnej strukturze. Znajdowało się w nim wiele niestopionych okruszków, jest bowiem tworzywem powstałym z mieszaniny różnego rodzaju surowców mineralnych i organicznych (skały i tlenki metali, popiół, węgiel drzewny, mąka, muszle i kości). Działo się tak, mimo że wytopem szkła zajmowali się wysoko wykwalifikowani wytwórcy. Do zintensyfikowania produkcji szklarstwa doszło w pierwszych wiekach naszej ery w Cesarstwie Rzymskim.

We wczesnym średniowieczu znano już i stosowano liczne receptury sporządzania szkła (potasową, ołowianą, bezalkaliczną, mieszaną). Jednak nie we wszystkich wczesnośredniowiecznych warsztatach potrafiono je uzyskiwać. W Polsce działały wówczas dwa typy pracowni szklarstwa. W jednych wytwarzano szkło z surowców wyjściowych (piasek kwarcowy, węglany sodu, potasu i wapnia, tlenek ołowiu). W drugich wykonywano różne przedmioty, przetwarzając sprowadzony surowiec szklany. Przeważały pracownie drugiego typu, a tylko w nielicznych ośrodkach wytwórcy potrafili uzyskać szkło z surowców wyjściowych. Na nasze ziemie trafiały także wyroby szklane z innych krajów, w tym szklana biżuteria z pracowni ruskich.

Serdecznie zapraszamy do Muzeum Archeologicznego w Krakowie, do obejrzenia pierścienia, który osiemset lat temu zdobił dłoń mieszkanki Pleszowa.

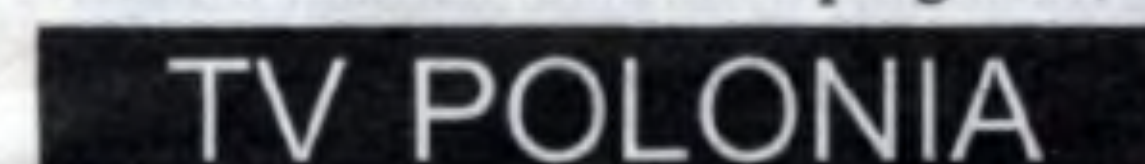
Ewa Kubica-Kabacińska,
Radosław Liwoch
Fot. Agnieszka Susul

4.50 Telegazety 5.25 Jaka to melodia? (3619) 6.00 Dzień dobry Polsko! 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.40 Okrasa łamie przepisy 9.10 Rok w ogrodzie 9.30 Rok w ogrodzie extra 9.45 Łap Startup 10.10 Korzenie: następne pokolenia (14/14) 11.10 Dr Quinn 5 (24/26) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Agropogoda 12.40 Magazyn Rolniczy: Święto Koni Arabskich w Janowie Podlaskim 12.55 Natura w Jedynce: U wybrzeży Nowej Zelandii 2 (5): Półwysep Banksa 14.00 Elif (103) 14.55 Muzeum Polskiej Piosenki 15.10 Obserwator (151) 15.45 Wiadomości 15.55 Pogoda 16.05 Serial fabularny 17.00 Telegazety 17.15 Pogoda 17.25 Jaka to melodia? (3621) 18.00 Klan (3172) 18.30 Rodzina wie lepiej (31) – teleturniej 18.55 Komisarjat – serial TVP 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.05 Białe czerwone kroniki – felieton 20.09 Vienna Life Lang Team (6) – felieton 20.10 Pogoda 20.25 Teatr Telewizji: Przerwanie działań wojennych – spektakl teatralny Polska; reż.: Juliusz Machulski; wyk: Piotr Fronczewski, Krzysztof Stelmachczyk, Jerzy Schejbal, Adam Woronowicz, Grzegorz Damięcki, Marek Kalita, Krzysztof Banaszyk, Ireneusz Czap, Paulina Chruściel, Marek Łukasik 21.55 James Bond w Jedynce: W tajnej służbie Jej Królewskiej Mości – film sensacyjny Wielka Brytania (1969); reż.: Peter Hunt; wyk: Diana Rigg, Telly Savalas, George Lazenby 0.20 Gol Ekstra – felieton 0.50 Ride. Smak życia – film obyczajowy USA (2015); reż.: Helen Hunt; wyk: Helen Hunt, Brenton Thwaites, Julie Dretzin, Luke Wilson 2.35 Powiedz tak – komedia romantyczna USA/Niemcy (2001); reż.: Adam Shankman; wyk: Jennifer Lopez, Matthew McConaughey, Bridgette Wilson 4.20 Zakończenie dnia

6.05 Rodzinka.pl (148): Święty spokój nie istnieje 6.40 Coś dla Ciebie 7.05 M jak miłość (133) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Panorama 11.20 Barwy szczęścia (1709) 11.55 Na dobre i na złe (461): Publicznie chory 12.55 Tyś się i jedna noc (153) 13.55 Na sygnale (47): Kubek zimnej wody 14.30 Pies – mój przyjaciel 15.30 O mnie się nie martw 7 (4/13) 16.30 Koło fortuny (19) 17.05 Nadzieja i miłość (22) 18.00 Panorama 18.30 Sport Telewizji 18.40 Pogoda 18.50 Jeden z dziesięciu (5/101) – teleturniej 19.30 Barwy szczęścia (1709) – serial obyczajowy TVP 20.05 Barwy szczęścia (1710) 20.45 M jak miłość (1317) – serial TVP 21.40 Kulisy serialu „M jak miłość” (1050) 21.50 Bake off: Ale ciacho! (4) – widowisko 22.55 Bake off: Ale przepis (4) 23.20 Czy świat oszalał?: Archiwum spisku: Kto zestrzelił MH17? – cykl dokumentalny Wielka Brytania (2016); reż.: Michael Rudin 0.20 Pod wspólnym niebem (3): Silvergold – serial komediowy TVP 0.50 Rodzinka.pl (213): Jak myślimy się postarzel – serial komediowy TVP 1.30 Stulecie, który wyskoczył przez okno i zniknął – komedia Szwecja (2013); reż.: Felix Herngren; wyk: Robert Gustafsson, Iwar Wiklander, Mia Skaringer, David Wiberg (dozwolone od lat 16) 3.35 Archiwum spisku: Kto zestrzelił MH17? 4.30 Zakończenie programu

6.15 Zakochaj się w Polsce (26): Pszczyna 6.50 Nad Niemnem – magazyn Polaków na Białorusi 7.10 Moliki książkowe (4): Grzeczność i dobre maniery 7.25 Supelkowe ABC (55) 7.50 Przepis dnia (224) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Krótka historia (301): Dwight Eisenhower 11.10 Kulturalni PL

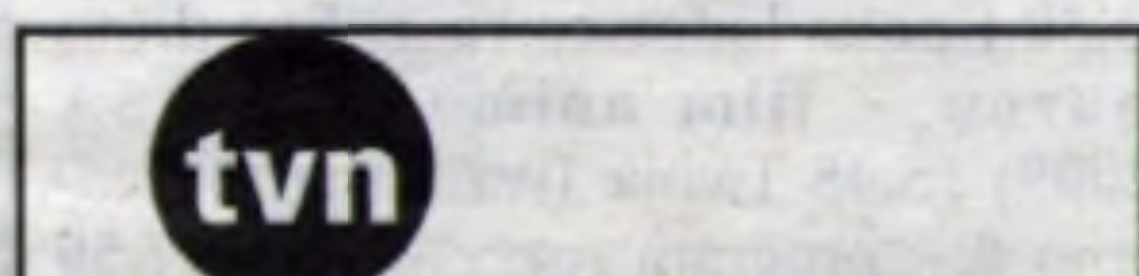
(371) 12.05 Racja stanu (78) 12.35 Wiadomości 12.50 Barwy szczęścia (1675) 13.25 Blondynka (56): Gama 14.20 Oczy w oczy (57): Czesław Czapliński 14.50 Biskup największej diecezji – Józef Gawlina 15.25 Turystyczna Jazda 15.35 Powstanie Warszawskie dzień po dniu (63) 15.45 Wiadomości 15.55 Komisarjat (17): Meta 16.25 Ukryte skarby: Szlak porwanego księcia, kościół końca świata i kwiaty jadł... 16.55 Supelkowe ABC (55) 17.20 Krótka historia (302) 17.30 Telegazety 17.55 Niedziela z... Wojciechem Męcalowskim 18.40 Pod Tatrami 18.55 Barwy szczęścia (1675) 19.25 Nad Niemnem 19.45 Dobranocka: Miś Uszatek: Na grzyby 20.00 Wiadomości 20.30 Sport 20.35 Pogoda 20.45 O mnie się nie martw 5 (5/13) 21.45 Polonia 24 22.05 Rozmowa Polonii (133) 22.20 Halo Polonia 23.10 Portret żołnierza – film dok. 0.15 Ukryte skarby: Szlak porwanego księcia, kościół końca świata i kwiaty jadł... – cykl reportaży 0.45 Powtórki programów

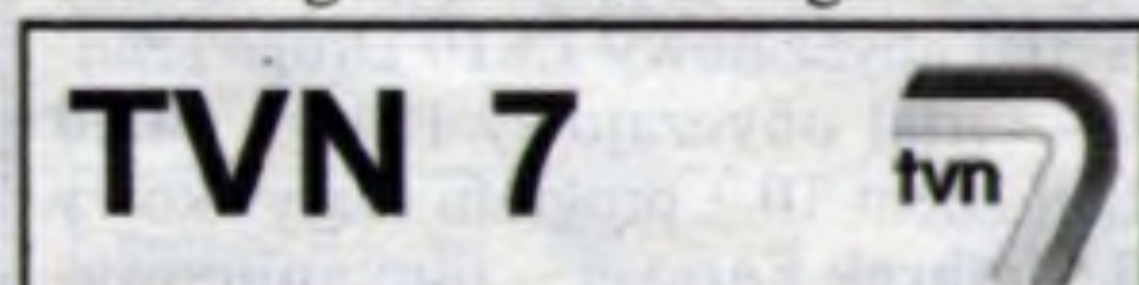
7.00 Pogoda 7.03 Działo się w Krakowie 7.07 Bliżej polityki 7.25 Kronika Sportowa 7.37 Telegazety 8.00 Antenowe remanenty 8.25 Co niesie dzień 8.35 Antenowe remanenty 9.00 Telegazety 9.30 Dla niesłyszących: Telekurier 9.55 Pogoda 10.00 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.25 Plebania (961) 10.50 Człowiek renesansu 11.15 Kolumbowie (5/5): Śmierć po raz drugi 12.15 Nożem i widelcem 12.30 Obrońcy (6): Uciekająca dr Barbie 12.45 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.05 Telegazety 13.20 Agrobiznes 13.45 Agropogoda 13.50 AgroMoc (5) 14.15 Roznosiciele radości – film dok. 15.20 Sabalowe Bajania 2017 – kuchnia góralska 15.35 1200 Muzeów (10): Szkło i witraże 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Człowiek renesansu 16.45 Dziennik regionów 17.00 Telegazety 17.31 Kronika – zapowiedź 17.33 Działo się w Krakowie 17.36 Pogoda 17.40 Parafia z sercem 18.05 Jedź bezpiecznie (665) 18.14 Kalendarz regionalny 18.26 Pogoda 18.30 Kronika 18.50 Pogoda 18.53 Tematy dnia 19.02 Działo się w Krakowie 19.07 Prosto z lasu 19.22 Mandaty/Omiń korki 19.25 Magazyn Medyczny 19.45 Na rynku pracy 19.55 Pogoda 20.00 Telegazety 20.30 Więcej sportu 20.17 20.55 Pogoda 20.58 Działo się w Krakowie 21.01 Odzyskana przez wojsko. Pustynia Błędowska 21.15 Kalendarz regionalny 21.30 Kronika 21.46 Pogoda 21.49 Nowohucka Kronika Filmowa (544) 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Człowiek renesansu 23.05 Dla niesłyszących: Telekurier 23.35 Roznosiciele radości 0.40 1200 Muzeów (10): Szkło i witraże

5.00 Disco gramy! – program rozrywkowy 6.00 Nowy dzień z Polsat News – magazyn 8.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny Polska 9.00 Malanowski i partnerzy (694, 695) – serial fabularno-dokumentalny 10.00 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 11.00 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 12.00 Oszukane – serial paradokumentalny 13.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 14.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 14.50 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport 16.15 Interwencja – magazyn reportażowy 16.30 Na ratunek 112 – serial paradokumentalny 17.00 Gliniarze – serial paradokumentalny 18.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 18.50 Wydarzenia, sport 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska 20.05 Kingsman – tajne służby – komedia Wielka Brytania (2014) 22.35 Snajper 3 – film sensacyjny USA (2004) 0.35 Niezniszczalni – film sensacyjny USA (2010) 2.35 Tajemnice losu

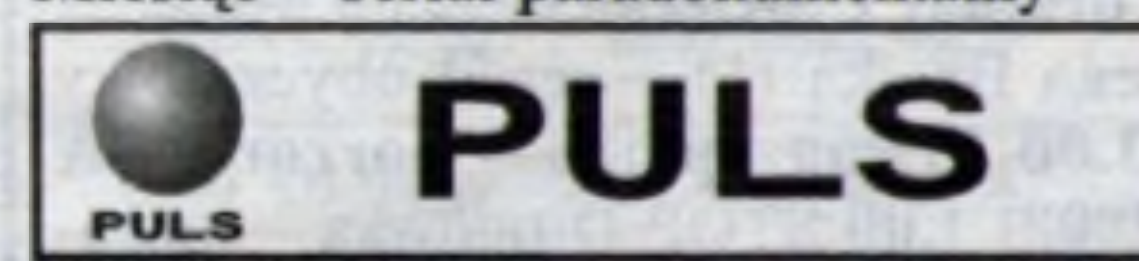
7.50 Spotkanie ze smakiem 8.00 Dzień Dobry TVN 10.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 12.00 Szkoła – serial paradokumentalny 13.00 19+ – serial paradokumentalny 13.30 Szpital – serial paradokumentalny 14.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 15.30 Szkoła – serial paradokumentalny 16.30 19+ – serial paradokumentalny 17.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 18.00 Szpital – serial paradokumentalny 19.00 Fakty, sport 19.50 Uwaga! 20.10 Doradca smaku – magazyn kulinarny 20.15 Na Wspólnej – serial obyczajowy 20.55 Milionerzy – teleturniej 21.30 Druga szansa – serial obyczajowy 22.30 Słub 23.35 „300” – dramat historyczny USA (2006) 1.55 Co za tydzień 2.25 The Following – serial kryminalny 3.25 Uwaga! 3.50 Moc magii

6.20 Szpital – serial paradokumentalny 7.15 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 8.15 Dr House 8 (23-ost.) – serial obyczajowy USA 9.10 Brzydula (87, 88) – serial obyczajowy 10.20 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska 14.55 Szpital – serial paradokumentalny Polska 15.55 Chirurgi 3 – serial obyczajowy 16.55 Zaklinaczka duchów (1) – serial fantasy 17.55 Brzydula (89, 90) – serial komediowy Polska 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Bez mojej zgody – dramat obyczajowy USA (2009) 22.20 Lista klientów 2 – serial obyczajowy USA 23.20 Masters of Sex 2 – serial obyczajowy 0.35 Wielki Gatsby – melodramat sensacyjny Australia/USA (2013) 3.35 Moc magii

6.00 Dragons Den – jak zostać milionerem 7.00 Turbo Fast – serial animowany 7.30 Pan Peabody i Sherman Show – serial animowany USA 8.00 Przygody Kota w Butach – serial animowany 8.30 Pan Peabody i Sherman Show – serial animowany USA 9.00 VIP – serial sensacyjny 10.00 Esmeralda – serial obyczajowy Meksyk 11.00 Detektywi w akcji (57–59) – serial fabularny Polska 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.00 Dom nie do poznania – reality show 16.00 Esmeralda – serial obyczajowy Meksyk 17.00 VIP – serial sensacyjny 18.00 Policjanci i policjanci (319, 320) – serial obyczajowy 20.00 Sprawiedliwi – Wydział kryminalny – serial kryminalny 21.00 Śmierć na 1000 sposobów (13, 1) – serial dok. 22.00 Galileo (638, 639) – program popularyzacyjny 0.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 1.00 9. Miesiąc – serial paradokumentalny

6.00 To moje życie – telenowela 7.00 Kobra – oddział specjalny 20 – serial sensacyjny 8.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze – serial fabularno-dokumentalny 9.00 Napisana: Morderstwo 8 (20, 21) – serial kryminalny USA 11.00 Kobra – oddział specjalny 20 – serial sensacyjny 12.00 Agenci NCIS: Los Angeles 7 (18, 22) – serial sensacyjny 13.50 Zbuntowany anioł (205, 206) – serial komediowy 15.45 Lekarze na start – serial obyczajowy 16.25 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 17.20 Gwiazdy lombardu 18 (456, 457) – reality show 18.20 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 19.25 Lekarze na start – serial obyczajowy 20.00 Fajery na tropie – komedia sensacyjna USA (2010) 22.10 Tożsamość Bourne'a – thriller USA/Niemcy/Czechy (2002) 0.30 Bez litości – serial sensacyjny Kanada/USA 1.30 Zobacz to!

NIEMCY PO WYBORACH

Czy będzie gorzej, czy lepiej? Czy wybory w Niemczech będą miały wpływ na to, czym żyjemy w Polsce? Zwycięstwo chrześcijańskich demokratów Angeli Merkel (chrześcijańskich już raczej tylko z nazwy) zdaje się zapowiadać kontynuację tego samego, z czym mieliśmy do czynienia przez ostatnie dwa lata: zapewnianie, że dobre relacje z Polską są ważne dla Niemiec, a równocześnie – poprzez instytucje Unii Europejskiej – traktowanie naszego państwa jako chłopca do bicia (aby odwrócić uwagę opinii publicznej w Zachodniej Europie od prawdziwych problemów) i grożenie sankcjami za nieprzyjmowanie imigrantów. Wszystko jednak wskazuje na to, że zmieni się koalicja rządowa, bo partia Merkel dostała 8 procent mniej niż w poprzednich wyborach i będzie miała trudności ze zbudowaniem parlamentarnej większości. Socjaldemokraci, którzy razem z chadekami rozdzielili przez ostatnie cztery lata, dostali wprawdzie tylko o 5 procent mniej, ale jest to ich najgorszy wynik w powojennej historii Niemiec. Ich przywódca, skrajnie antypolski Schulz już ogłosił, że socjaldemokraci przechodzą do opozycji. Merkel pozostaje więc koalicja z liberałami, którzy poprzednio nie przekroczyli progu wyborczego, a teraz dostali 10 procent głosów i z Zielonami lub komunistami (co jest mniej prawdopodobne). Tak czy inaczej nowy rząd będzie pod ostrzałem prawicowej opozycji, której partia Alternatywa dla Niemiec, osiągnęła trzeci wynik, zdobyła 12,5 procent głosów i ponad 90 deputowanych w liczącym 631 mandatów Bundestagu.

Ta ostatnia partia osiągnęła swój wynik dzięki antyemigranckiej kampanii i prawdopodobnie zmusi Merkel do ustępstw w polityce „otwartych drzwi”. To z kolei może osłabić presję Niemiec na inne państwa europejskie, w tym Polskę, aby przyjmowały afrykańskich i bliskowschodnich przybyszów. Z drugiej jednak strony czwarta już kadencja Merkel jako kanclerza Niemiec, umocni tendencję do większej integracji państw strefy euro, a tym samym pozostawienie Polski, Węgier i innych państw Środkowej Europy poza gronem decydującym o przyszłości Unii Europejskiej.

Oslabienie Merkel, konieczność szukania nowych koalicjantów, a także wejście do Bundestagu realnej opozycji (Alternatywa dla Niemiec), przyczyni się do spadku zainteresowania dla polskiej Targowicy, która przede wszystkim w Berlinie szukała skutecznego sojusznika. W ciągu najbliższych miesięcy główne niemieckie media będą lamentować na temat sukcesu wyborczego „populistów”, a tym samym na dalszy plan zejdzie sprawa „obrony demokracji” w Polsce. Tym bardziej, że po dwóch latach władzy Prawa i Sprawiedliwości sondaże wciąż notują znaczną przewagę tej partii nad „totalną” opozycją i Niemcy przekonali się, że klęska ich pupiłowa nie była chwilową wpadką. Niemcy chcieliby zachować przywództwo w Unii Europejskiej, co po odejściu Brytyjczyków stało się znacznie łatwiejsze, ale w tym celu nie mogą pozwolić sobie na kolejne konflikty i spory z państwami Europy Środkowej i Wschodniej. Należy się także spodziewać, że przyjęci w ostatnich latach imigranci będą źródłem kolejnych kłopotów wewnętrznych. Wzrost przestępczości spowodowanej przez przybyszów, narastająca agresja ze strony środowisk radykalnych muzułmanów, zbroja terroryzmu itp. zmuszą nowy rząd do większego niż dotąd skupienia się na sprawach wewnętrznych. Czy Polska na tym zyska okaże się w najbliższych miesiącach.

RYSZARD TERLECKI

Sprawy duże i małe

JESTEM ZANIEPOKOJONY...

W poprzednim numerze pisałem o potrzebie dobrosąsiedzkich stosunków Polski z krajami z którymi graniczymy. Teraz chciałbym się odnieść do wyborów parlamentarnych w Niemczech, naszego zachodniego sąsiada. Ich wyniki, moim zdaniem, mają istotne znaczenie także dla nas. Niemcy odgrywają istotną rolę w Unii Europejskiej, której jesteśmy członkami i ważnym będzie, kto będzie trzymał ster rządu w tym państwie.

Wszystko na to wskazuje, że kanclerzem Niemiec będzie na czwartą kadencję ponownie Angela Merkel, przewodnicząca CDU, partii chadeckiej. Koalicja CDU/CSU, co prawda odnotowała ponad 8 proc. gorszy wynik niż w poprzednich wyborach, ale tegoroczne wybory wygrała uzyskując 33,2 procent głosów. Jest to najlepszy wynik wyborczy. Druga SPD, czyli partia socjaldemokratyczna także straciła ok. 4 proc. uzyskując wynik blisko 21 proc. Największy sukces odniosła skrajnie prawicowa partia Alternatywa dla Niemiec - AfD, która powstała w 2013 roku i startując w poprzednich wyborach uzyskała 4,7 proc. i nie przekraczając progu 5 proc. wówczas nie weszła do Bundestagu. Teraz nie tylko weszła do parlamentu niemieckiego, ale będzie w nim trzecią siłą polityczną. Także sukces odniosła FDP, która podwoiła swój wynik z wyborów w 2013, kiedy to wypadła z Bundestagu i teraz staje się potencjalnym koalicjantem dla CDU/CSU przy tworzeniu rządu. Dotychczasowy koalicjant kanclerza Merkel, socjaldemokraci już zapowiedzieli, że nie chcą współtworzyć nowego rządu niemieckiego. W tej sytuacji CDU/CSU będzie musiało oprócz FDP jeszcze zaprosić jedną partię do rządu i będą to chyba Zieloni. Zatem w opozycji będzie SPD, AfD i jeszcze jedna partia, która weszła do Bundestagu, czyli Lewica, która zachowała swój stan posiadania z poprzednich wyborów.

Teraz muszę wyjaśnić, dlaczego jestem zaniepokojony takim wynikiem wyborczym w Niemczech, o czym napisałem w tytule. Największy niepokój we mnie budzi sukces partii AfD, która po raz pierwszy do niemieckiego Bundestagu wprowadziła swoich parlamentarzystów. Jej czołowi działacze dali się poznać z niekonwencjonalnych poglądów.

Kontrowersje budzi stosunek AfD do nazistowskiej przeszłości Niemiec i Polaków. Wiceszef AfD Alexander Gauland stwierdził, że Niemcy powinni być dumni z osiągnięć Wehrmachtu w I i II wojnie światowej. Ten sam pan już po wyborach powiedział, że będziemy polować na nowy rząd niemiecki i odbierzemy sobie nasze państwo i nasz naród. Kay Nerstheimer, członek AfD wybrany w 2016 do berlińskiej Izby Deputowanych opublikował na swoim oficjalnym profilu na Facebooku, link do filmu obwiniającego Polskę o wybuch II wojny światowej. Poparcie dla AfD oficjalnie wyraziła Erika Steinbach wieloletnia przywódczyni organizacji ziomkowskiich kwestionujących zachodnią granicę Polski. Bjoern Hoecke, członek AfD określił pomnik ofiar Holocaustu w Berlinie jako hańbę (!). To tylko kilka niepokojących wypowiedzi działaczy tej partii, które na razie pozostawiam bez komentarza.

Sukces AfD powinien nas zaniepokoić, bo w rzeczywistości współczesnych Niemiec wyrosła siła polityczna, która wyraża poglądy niebezpieczne dla Polski. Ponadto obawiam się, że Angela Merkel będzie w trudnej sytuacji przy tworzeniu nowego rządu niemieckiego, a nawet nie wiadomo do końca, czy jej się to uda. Moim zdaniem jest ona pragmatycznym politykiem, z korzeniami polskimi i w naszym interesie leży, aby nadal została mocnym kanclerzem. Nie jestem zaskoczony, gdy przywódca Węgier Orbán, mówi abyśmy się modlili za Merkel jako kanclerza Niemiec.

ŚLAWOMIR PIETRZYK

TVP1

4.50 Telegazety 5.25 Jaka to melodia? (3621) 6.00 Dzień dobry Polsko! 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.35 Komisarjat 9.05 Weterynarze z sercem (19) 9.35 Nienasyceń 10.10 Północ-Południe. Księga I (1/12) – serial kostiumowy USA 11.10 Dr Quinn 5 (25/26) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.30 Agropogoda – magazyn 12.35 To się opłaca: Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości: Rolnictwo ekologiczne – magazyn 12.55 Natura w Jedyne: Gwałdkiwir. Wielka rzeka Hiszpanii – film dokumentalny Austria (2014) 14.00 Elif (104) – serial Turcja (2014) 14.55 Muzeum Polskiej Piosenki 15.10 Obserwator (152) – cykl reportaży 15.45 Wiadomości 15.55 Pogoda 16.05 Serial fabularny 17.00 Telegazety 17.15 Pogoda 17.25 Jaka to melodia? (3622) – teleturniej muzyczny 18.00 Klan (3173) – telenowela TVP 18.30 Rodzina wie lepiej (32) – teleturniej 18.55 Komisarjat – serial TVP 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.05 Białe czerwone kroniki – felieton 20.10 Pogoda 20.25 Riviera (6) – serial Wielka Brytania (2017) (dozwolone od lat 16) 21.20 American Crime Story: Sprawa O.J. Simpsona (6) – serial USA (2017) (dozwolone od lat 16) 22.25 El Principe – dzielnica zła (40) – serial Hiszpania (2014) (dozwolone od lat 16) 23.20 Skazani na Shawshank – dramat USA (1994); reż.: Frank Darabont; wyk.: Tim Robbins, Morgan Freeman, Bob Gunton (dozwolone od lat 16) 1.50 Dom (14/25): Ta mała wiołczelista – serial TVP 3.30 Notacje: Zdzisław Skwara. Z Warszawy do jenieckiego obozu – cykl dokumentalny 3.40 Zakończenie dnia

TVP2

6.05 Rodzinka.pl (149): Nerwy w konserwy – serial komediowy TVP 6.40 Program ekumeniczny 7.05 M jak miłość (134) – serial TVP 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Panorama 11.20 Barwy szczęścia (1710) – serial obyczajowy TVP 11.55 Na dobre i na złe (462): Dymisja – serial TVP 12.55 Tyś i ja – jedna noc (154) – serial obyczajowy Turcja (2006) 13.50 Na sygnale (48): Lewizna góry – serial fabularny TVP 14.30 Cuda z odzysku – urządzić mieszkanie za darmo (5) – film dokumentalny Wielka Brytania (2014) 15.30 Dla niesłyszących: M jak miłość (1317) – serial TVP 16.30 Koło fortuny (20) – teleturniej 17.05 Nadzieja i miłość (23) – serial obyczajowy Turcja (2013) 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.40 Pogoda 18.50 Jeden z dziesięciu (6/101) – teleturniej 19.30 Barwy szczęścia (1710) – serial obyczajowy TVP 20.05 Barwy szczęścia (1711) 20.45 M jak miłość (1318) – serial TVP 21.40 Kulisy serialu „M jak miłość” (1051) 21.50 Magazyn Ekspresu Reporterów 23.00 Świat bez fikcji: E-papierosy. Wybawienie czy zagrożenie? – film dokumentalny Wielka Brytania (2016); reż.: Emma Hartherley 0.05 Miasto skarbów (3) – serial kryminalny TVP 0.55 Pierwsza randka (5) 2.00 Artyści (5) – serial TVP (dozwolone od lat 16) 3.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 4.05 E-papierosy. Wybawienie czy zagrożenie? – film dokumentalny Wielka Brytania (2016) 5.00 Zakończenie programu

TV POLONIA

6.05 Mocny skład – Europejski Stadion Kultury Rzeszów 2017 (2) – koncert 7.05 Pozyteczni.pl 7.35 Margolcia i Miś zapraszają dziś (125): Zabawa w chodzenie 7.50 Przepis dnia (225) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Krótka historia (302) 11.10 Polonia 24 11.30 Rozmowa z Polonią (133) 11.45 Halo Polonia 12.35 Wiadomości 12.50 Barwy szczęścia (1676) 13.25 Wojenne

dziewczyny (4) 14.20 Portret żołnierza – film dokumentalny Wielka Brytania (2015) 15.25 Następna stacja – Kamienna Góra 15.45 Wiadomości 15.55 Komisarjat (18): Psychopata 16.25 Sonda 2 (60) 16.55 Margolcia i Miś zapraszają dziś (125): Zabawa w chodzenie 17.10 Przyjaciele lasu (15) 17.20 Krótka historia (303) 17.30 Telegazety 17.55 Chuligan Literacki – magazyn o książkach 18.25 Naszaarmia.pl (284) – magazyn 18.55 Barwy szczęścia (1676) – serial obyczajowy TVP 19.25 Magazyn z Wysp (16) – magazyn Wielka Brytania (2017) 19.45 Dobranocka: Lis Leon: Kosmos 2000 (19) – serial animowany 20.00 Wiadomości 20.30 Sport 20.35 Pogoda 20.45 Ojciec Mateusz (172): Złoty saganek – serial kryminalny TVP 21.35 Przekaz bezpośredni 21.45 Polonia 24 22.05 Rozmowa z Polonią (134) 22.20 Halo Polonia – magazyn 23.10 Biskup największej diecezji: Józef Gawlina – film dokumentalny 23.40 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie – magazyn 0.15 Sonda 2 (60) 0.45 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 Pogoda 7.03 Działo się w Krakowie 7.05 Więcej sportu 2017 7.25 Jedź bezpiecznie (665) 7.40 Telegazety 8.00 Antenowe remanenty 8.25 Co niesie dzień 8.35 Antenowe remanenty 9.00 Telegazety 9.30 Dla niesłyszących: Telekurier 9.55 Pogoda 10.00 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.25 Plebania (962) 10.50 Reportaż 11.15 Wojna domowa (5/15): Dwójka z azy-mutu 11.45 Doktor 12.15 Antenowe remanenty 12.30 Włączeni i Aktywni 12.45 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.05 Telegazety 13.20 Agrobiznes 13.45 Agropogoda 13.50 Agroz-szansa 14.15 Gdzie jest Porozumienie Gdańskie? 14.55 Antenowe remanenty 15.15 Małopolska na rowery 15.35 Telenowyny 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 reportaż 16.45 Dziennik regionów 17.00 Telegazety 17.31 Kronika – zapowiedź 17.33 Działo się w Krakowie 17.36 Pogoda 17.40 Odzyskana przez wojsko. Pustynia Błędowska 17.55 Nowohucka Kronika Filmowa (544) 18.05 Na rynku pracy 18.15 Telewizja Małopolska 18.25 Pogoda 18.30 Kronika 18.50 Pogoda 18.53 Tematy dnia 19.03 Działo się w Krakowie 19.05 Wolę dokument; dyskusja 19.56 Pogoda 20.00 Telegazety 20.30 Fundusze na roli 20.55 Pogoda 20.56 Działo się w Krakowie 21.01 Zdrowa rodzina dzień zaczyna 21.15 Kraków.pl 21.30 Kronika 21.46 Pogoda 21.49 Kalejdoskop regionalny 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Reportaż 23.05 Dla niesłyszących: Telekurier 23.35 Gdzie jest Porozumienie Gdańskie? 0.20 Polska z Miodkiem (29): Gliwice

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News – magazyn 8.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny Polska 9.00 Malanowski i partnerzy (696, 697) – serial fabularno-dokumentalny 10.00 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 11.00 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 12.00 Pielęgniarki – serial paradokumentalny 13.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 14.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 14.50 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.30 Na ratunek 112 – serial paradokumentalny 17.00 Gliniarze – serial paradokumentalny 18.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 18.50 Wydarzenia, sport 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska 20.05 The Brain. Genialny umysł – program rozrywkowy 21.35 Niezniszczalni – film sensacyjny USA (2010) 23.40 Dorwać była – komedia romantyczna USA (2010) 1.45 Tajemnice losu

tvn

8.00 Dzień Dobry TVN 10.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 13.00 19+ – serial paradokumentalny Polska 13.30 Szpital – serial paradokumentalny 14.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 15.30 Szkoła – serial paradokumentalny 16.30 19+ – serial paradokumentalny Polska 17.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 18.00 Szpital – serial paradokumentalny 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.50 Uwaga! – program publicystyczny 20.10 Doradca smaku – magazyn kulinarny 20.15 Na Wspólnej – serial obyczajowy Polska 20.55 Milionerzy – teleturniej 21.30 Diagnosta – serial obyczajowy 22.30 Kuba Wojewódzki – talk-show 23.30 Superwizjer 0.05 36,6 – program medyczny 1.05 Ślub od pierwszego wejrzenia – reality show 2.05 Mroczne zagadki Los Angeles – serial grozy 3.05 Uwaga! 3.30 Moc magii

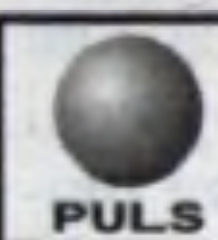
TVN 7

5.50 W-11 – Wydział Śledczy – serial fabularno-dokumentalny Polska 7.15 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 8.15 Chirurdzy 3 – serial obyczajowy 9.10 Brzydula (89, 90) – serial obyczajowy 10.20 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska 14.55 Szpital – serial fabularno-dokumentalny Polska 15.55 Chirurdzy 3 – serial obyczajowy USA 16.55 Zaklinaczka duchów – serial fantasy USA 17.55 Brzydula (91, 92) – serial obyczajowy 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Polowanie na „Czerwony Październik” – film sensacyjny USA (1990) 22.50 Zaginiony w akcji 3 – dramat sensacyjny USA (1988) 1.00 Nie z tego świata 5 – serial fantasy 1.55 Moc magii

TV 4

7.00 Przygody Kota w Butach – serial animowany 7.30 Pan Peabody i Sherman Show – serial animowany 8.00 Przygody Kota w Butach – serial animowany 8.30 Pan Peabody i Sherman Show – serial animowany 9.00 VIP – serial sensacyjny 10.00 Esmeralda – serial obyczajowy Meksyk 11.00 Detektywi w akcji (60–62) – serial fabularny Polska 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.00 Dom nie do poznania – reality show 16.00 Esmeralda – serial obyczajowy Meksyk 17.00 VIP – serial sensacyjny 18.00 Policjanci i policjanci (320, 321) – serial obyczajowy 20.00 Sprawiedliwi – Wydział kryminalny – serial kryminalny 21.00 Rozjemca – film sensacyjny USA/Kanada (1997) 23.05 Trampolina – program rozrywkowy 0.05 Spadkobiercy – pr. rozrywkowy 1.05 9. Miesiąc – serial fabularno-dokumentalny 2.00 Graffiti 2.15 Tak czy nie? – magazyn

PULS

7.00 Kobra – oddział specjalny 20 – serial sensacyjny 8.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze – serial sensacyjny 9.00 Napisana: Morderstwo 8 (21, 22, 23) – serial kryminalny USA 11.00 Kobra – oddział specjalny 20 – serial sensacyjny 12.00 Agenci NCIS: Los Angeles 7 (19, 23) – serial sensacyjny USA 13.50 Zbuntowany anioł (207, 208) – telenowela Argentyna 15.45 Lekarze na start – serial obyczajowy 16.25 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 17.20 Gwiazdy lombardu 18 (457, 458) – reality show USA 18.20 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 19.25 Lekarze na start – serial obyczajowy 20.00 Bez litości – serial sensacyjny 21.50 Wanted: Ścigani – film sensacyjny USA/Niemcy (2008) 0.05 Z Nation 2 – serial sensacyjny 1.05 Zobacz to!

JESIENIĄ NA SZCZUPAKI (2)

Zanim wybierzemy się na jesienne szczupaki pozwól sobie na przytoczenie paru jeszcze ciekawostek związanych z tą rybą. Być może pobudzą one chęć zmierzania się z prawdziwym szczupakiem nad wodą?

W ubiegłym tygodniu wspominałem, że szczupak należy (obok sumy) do największych naszych ryb słodkowodnych. I tak jak suma budzi emocje i staje się przedmiotem różnych rybackich i wędkarskich legend. Do najbardziej znanych należy pochodząca z XVI wieku opowieść o złowieniu potężnego szczupaka, który miał ważyć 250 kilogramów i mierzyć 6 metrów długości. Ponoć we wnętrznościach tej potężnej ryby znaleziono miedziany pierścień z napisem, który głosił, iż do jednego z jezior Wiertembergii wpuścił go osobiście w roku 1230 Fryderyk II – a więc prawie trzy wieki wcześniej nim złowiono go powtórnie. Szkielet tego potwora przechowywany w katedrze w Mannheim potwierdzał wiarygodność tego wydarzenia. Legendę popsuły czasy najnowsze, gdyż badania przeprowadzone na początku XX wieku dowiodły, że szkielet tego szczupaka posiada większą ilość kręgów, niż ta, która przysługuje jednemu szczupakowi. Wygląda więc na to, że szkielet był dziełem umiętnego montażu średniowiecznego preparatora ryb.

Z kolei prawdziwe wydają się eksperymenty potwierdzające drapieżną naturę szczupaków. W jednym z nich młodego szczupaka oddzielono od ofiary szklaną szybą. Szczupak ten rzucił się na ofiarę 300 razy w ciągu godziny, pomimo że każdy jego skok kończył się silnym zderzeniem z szybą. W miarę upływu czasu częstotliwość ataków malała, ale dopiero po 140 dniach stwierdzono brak zainteresowania obiektem, który pływał po drugiej stronie przegrody. Okonie, również słusznie uważane za drapieżników, ćwiczone w ten sam sposób, rezygnowały z podejmowania ataków po 22 dniach.

Szczupak ma instynkt drapieżcy i pomimo że wali głową w szklaną ścianę, następnym razem robi to samo – bo tak mu nakazuje instynkt. W warunkach naturalnych szczupaki atakują wszystko, co przed nimi się rusza lub jest poruszane. Obserwowano na przykład szczupaka, który atakował pływające pudełko po papierosach (oczywiście nie znaczy to, że w charakterze przynęty sprawdzi się nam ciągnięte pudełko po marlboraach). Wiele mówią również przedmioty, jakie znajdowano w żołądkach złowionych szczupaków: blaszki, łyżki, a nawet zegarek z łańcuszkiem...

Andrzej Zawisza, autor wydanej w roku 1989 niewielkiej książeczki pt. „Szczupak” pisał: Wszystko to dowodzi, że „u dorosłych szczupaków jedynym kryterium wyboru pokarmu jest ruch, przy pomocy którego przedmiot sygnalizuje swą obecność, a także wielkość, która nadaje sygnałom odpowiednie natężenie. Chwytając wszystko to, co się porusza, szczupak nie omija żab, myszy oraz innych drobnych ptaków i ssaków, które przypadkowo trafiły do wody. Większość obiektów poruszających się w wodzie i mających odpowiednie rozmiary stanowią jednak ryby”.

I ryby, czyli żywiec, to najbardziej odpowiednia – obok przynęt sztucznych – szczupakowa przynęta. W przewodach pokarmowych szczupaków znajdowano różne ryby: okonie, płocie, ukleje, jazgarze, krapie, karasie, wzdregi, kielbie, a nawet ciemniki, których przed szczupaczym atakiem nie uchroniły ostre kolce ich płetwy grzbietowej i brzusznej.

JAKUB KLEN

Za kierownicą

NA DROGACH BYŁEJ JUGOSŁAWII

Tak się od kilku lat składa, że letni wypoczynek kończę zazwyczaj w którymś z krajów byłej Jugosławii. A ponieważ z Krakowa nad Adriatyk jest stosunkowo blisko do transportu używam samochodu. Wiąże się to oczywiście z pewnymi wydatkami, ale myślę, że warto je ponieść, by zorientować się, jak bardzo w Polsce jesteśmy mamieni opowieściami o ogromnych kosztach podróży automobilowej. Po pierwsze – ceny paliwa są obecnie w całej Europie na podobnym, zbliżonym poziomie. Po drugie – euro jako waluta jest honorowana wszędzie, nawet w krajach nie będących w Unii Europejskiej. Ba, euro jest od 2006 roku oficjalną walutą w Czarnogórze i nikomu to nie przeszkadza, chyba że akurat w tej walucie zarabia (np. kasjerka w supermarkecie w Czarnogórze miesięcznie 198 euro). Ale wtedy pracuje na 2 etaty (sprzątając w okolicznych pensjonatach), albo nawet na 3 – wynajmując własny dom czy mieszkanie turystom.

Po to, by dostać się do któregośkolwiek z krajów byłej Jugosławii trzeba przejechać przez jeden lub dwa kraje Grupy Wyszehradzkiej. Dla przybysza z Polski, kraju o najdroższych autostradach płatnych to miłe zaskoczenie. Na Słowacji 30-dniowa winieta autostradowa na cały kraj kosztuje 14 euro za samochód osobowy, czyli równowartość ok. 60 zł. U nas za takie pieniądze można dwa razy przejechać się z Krakowa do Wrocławia. Na Węgrzech również 30-dniowa winieta autostradowa (a tych Węgrzy mają coraz więcej) to wydatek 4780 forintów, czyli jakieś 70 zł. Szkoda, że obecnie nami rządzący biorą tylko polityczny przykład z działań węgierskich i znacznie głębiej sięgają do kieszeni obywateli niż Victor Orban.

Z kuriozalnych opłat drogowych można jeszcze wymienić 3 euro, jakie od samochodu osobowego pobiera się przy wyjeździe z Czarnogóry do Bośni i Hercegowiny i taką samą opłatę wnosi się przy wjeździe z BiH do Montenegro. Za co? Tego nawet nie potrafił wyjaśnić człowiek owe pieniądze pobierający, aczkolwiek przypuszczać można, iż jest to danina za samo tylko poruszanie się drogami Czarnogóry. Co ciekawe nie na wszystkich przejściach granicznych trzeba ją wnosić.

Drogi na terenie republik byłej Jugosławii są znakomite – od śmiało wytyczonych autostrad, jak choćby ta od granicy węgierskiej w Letenye aż na przedpola Dubrownika w Chorwacji, poprzez sieć dróg ekspresowych, aż po boczne nawet drogi w Bośni i Hercegowinie, w wielu miejscach odbudowane po zniszczeniach w czasie ogromnej powodzi, jak miała miejsce w tym kraju (a także w Serbii) w 2014 roku. Wszystkie kraje w tej części Bałkanów przywiązują wielką wagę do transportu samochodowego i starają się przyciągnąć na swoje szlaki jak największą ilość nie tylko samochodów osobowych turystów, ale także ciężarówek przewożących towary. W trosce o własne dochody. Głównie zresztą z turystyki. Co prawda ostatnimi laty znacznie wzrosły ceny w Chorwacji, ale np. w Czarnogórze ceny – przeliczone na złotówki – na półkach sklepowych są prawie takie same jak w Polsce. Dlatego warto po sezonie, kiedy taniej, pojechać na południe, by popływać w ciepłym Adriatyku.

WOJCIECH MACHNICKI

TV P1

4.50 Telezakupy 5.25 Jaka to melodia? (3622) 6.00 Dzień dobry Polsko! 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.35 Komisarjat 9.10 Sonda 2 9.35 Jak to działa (140): Jak działa ptak? 10.15 Północ-Południe. Księga I (2/12) 11.10 Dr Quinn 5 (26/26) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Agropogoda 12.40 Magazyn Rolniczy: Polagra Food 2017 12.55 Natura w Jedyńce: Wyprawa na rafę koralową 14.00 Elif (105) 14.55 Muzeum Polskiej Piosenki 15.10 Obserwator (153) 15.45 Wiadomości 15.55 Pogoda 16.05 Serial fabularny 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.25 Jaka to melodia? (3623) 18.00 Klan (3174) 18.30 Rodzina wie lepiej (33) – teleturniej 18.55 Komisarjat – serial TVP 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.05 Białe czerwone kroniki – felieton 20.10 Pogoda 20.25 Wielki Test o Zdrowiu 21.55 Magazyn śledczy Anity Gargas – magazyn 22.35 Miasto Gniewu 23.20 Miliardy z Moskwy – film dokumentalny Niemcy (2015); reż.: Ulli Wendelmann, Christian H. Schultz 0.25 Świat bez końca (1/4) – serial Kanada/Niemcy/Wielka Brytania (2010); reż.: Michael Caton-Jones; wyk: Ben Chaplin, Charlotte Riley, Nora von Waldstätten, Oliver Jackson-Cohen, Rupert Evans, Tom Weston-Jones, Cynthia Nixon, Tom Cullen, Blake Ritson, Sally Bankes (dozwolone od lat 16) 2.05 Naszaarmia.pl – magazyn 2.30 El Principe – dzielnica zła (40) – serial Hiszpania (2014) (dozwolone od lat 16) 3.25 Notacje: Iwona Bielska. Kamera mnie krępowala – cykl dokumentalny 3.40 Zakończenie dnia

TV P2

6.05 Rodzinka.pl (150): Kosmos 6.35 Pozyteczni.pl 7.05 M jak miłość (135) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.55 Panorama 11.15 Barwy szczęścia (1711) 11.50 Na dobre i na złe (463): Oświadczyny – serial TVP 12.50 Tysiąc i jedna noc (155) 13.50 Na sygnale (49): Dzikus – serial fabularyzowany TVP 14.25 Nasz dziwny świat (5) – esej dokumentalny Wielka Brytania (2015) 15.30 Dla niesłyszących: M jak miłość (1318) – serial TVP 16.30 Kolo fortuny (21) – teleturniej 17.05 Nadzieja i miłość (24) – serial obyczajowy Turcja (2013) 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.40 Pogoda 18.50 Jeden z dziesięciu (7/101) – teleturniej 19.30 Barwy szczęścia (1711) – serial obyczajowy TVP 20.05 Barwy szczęścia (1712) 20.45 Na dobre i na złe (680): Jestem jaki jestem – serial TVP 21.50 Na sygnale (157): Punkt zwrotny – serial fabularyzowany TVP 22.25 Kino relaks: Legalna blondynka – komedia USA (2001); reż.: Robert Luketic; wyk: Reese Witherspoon, Selma Blair, Luke Wilson, Raquel Welch, Matthew Davis 0.05 O mnie się nie martw 7 (4/13) – serial komediowy TVP 1.00 Świat bez tajemnic: Śmierć na receptę – film dokumentalny Francja (2014); reż.: Olivier Pighetti 2.05 Prokurator (6/10) – serial kryminalny TVP 3.05 Wypadek (6) – serial Franeja (2016) 4.00 Licencja na wychowanie (51): Im bardziej Puchatek zagłądał do środka, tym bardziej Prosiaczka tam nie było... 4.30 Licencja na wychowanie (52): Pasywna agresja dla opornych 5.00 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.05 O mnie się nie martw 2 (3/13) 7.00 Program ekumeniczny 7.25 Petersburski Music Show (64) 7.50 Przepis dnia (226) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Krótka historia (303) 11.10 Polonia 24 11.30 Rozmowa Polonii (134) 11.45 Halo Polonia 12.35 Wiadomości 12.50 Barwy szczęścia (1677) 13.25 O

mnie się nie martw 5 (5/13) 14.20 Polski nie zniszczy nic na świecie 15.20 Przekaz bezpośredni 15.25 Podmuch energii 15.45 Wiadomości 15.55 Komisarjat (19): Szansa 16.25 Astronarium (39): Brakujące bariony 16.55 Petersburski Music Show (64) 17.20 Krótka historia (304) – felieton 17.30 Teleexpress 17.55 Wojownicy czasu: Sarnowa Góra 1920 18.25 Studio Wschód – program publicystyczny 18.55 Barwy szczęścia (1677) 19.25 Wilnoteka – magazyn Litwa (2017) 19.45 Dobranocka: Eliasz i Pistulka (1): Buty – serial animowany 20.00 Wiadomości 20.30 Sport 20.35 Pogoda 20.45 Głębocka woda (3/13): Kultowy nauczyciel – serial TVP 21.45 Polonia 24 22.05 Rozmowa Polonii (135) 22.20 Halo Polonia – magazyn 23.10 Polski nie zniszczy nic na świecie – reportaż 23.55 Uczymy rozumieć świat: Azymut Rzym – reportaż 0.15 Studio Wschód 0.45 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 Pogoda 7.03 Działo się w Krakowie 7.06 Fundusze na roli 7.25 Magazyn Medyczny 7.40 Telezakupy 8.00 Antenowe remanenty 8.25 Co niesie dzień 8.35 Antenowe remanenty 9.00 Telezakupy 9.30 Dla niesłyszących: Telekurier 9.55 Pogoda 10.00 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.25 Plebania (963) 10.50 Reportaż 11.15 Głos Regionów 12.05 Listy do PRL-u 12.15 Smaki polskie 12.30 Sekrety Stomatologii (3) 12.45 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.05 Telezakupy 13.20 Agrobiznes 13.45 Agropogoda 13.50 Biznes na wsi/Antenowe remanenty 14.15 Szrajberka z Auschwitz – film dokumentalny Polska (2017) 15.15 Turystyczna Jazda 15.35 Astronarium 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Reportaż 16.45 Dziennik regionów 17.00 Telezakupy 17.31 Kronika – zapowiedź 17.33 Działo się w Krakowie 17.36 Pogoda 17.40 Kraków.pl Dodaj do ulubionych 17.55 Na rynku pracy 18.05 Zdrowa rodzina dzień zaczyna 18.15 Kalejdoskop regionalny 18.25 Pogoda 18.30 Kronika 18.50 Pogoda 18.53 Tematy dnia 19.04 Działo się w Krakowie 19.07 Moja szkoła, moja przyszłość 19.21 Nowohucka Kronika Filmowa (544) 19.29 Kwartet – magazyn regionów Czwórki Wyszehradzkiej 19.58 Pogoda 20.00 Telezakupy 20.35 Dachy Krakowa, czyli literatura jest rozmową 2017 20.56 Pogoda 20.57 Działo się w Krakowie 21.04 Jedź bezpiecznie (665) 21.15 Karnet #NastawSieNaKulture 21.30 Kronika 21.46 Pogoda 21.49 Telewizja Małopolska 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Reportaż 23.05 Dla niesłyszących: Telekurier 23.35 Szrajberka z Auschwitz – film dokumentalny 0.40 Astronarium – magazyn

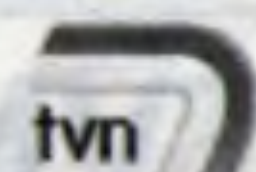

POLSAT

5.00 Disco gramy! – program rozrywkowy 8.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny Polska 9.00 Małanowski i partnerzy (698, 699) – serial fabularno-dokumentalny 10.00 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 11.00 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 12.00 Pielęgniarki – serial paradokumentalny 13.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 14.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 14.50 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.30 Na ratunek 112 – serial paradokumentalny 17.00 Gliniarze – serial paradokumentalny 18.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 18.50 Wydarzenia, sport 19.30 Świat według Kiepskich (380, 521) – serial komediowy Polska 20.35 #SUPERMODELKA – PLUS SIZE – program rozrywkowy 22.05 Dorwać była – komedia romantyczna USA (2010) 0.15 Czas na rewanż – komedia romantyczna USA/Kanada (2006) 2.15 Tajemnice losu

6.50 Kuchenne rewolucje – program kulinarny 7.50 Doradca smaku – magazyn 8.00 Dzień Dobry TVN 10.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 13.00 19+ – serial paradokumentalny Polska 13.30 Szpital – serial paradokumentalny 14.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 15.30 Szkoła – serial paradokumentalny 16.30 19+ – serial paradokumentalny Polska 17.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 18.00 Szpital – serial paradokumentalny 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.50 Uwaga! 20.10 Doradca smaku – magazyn kulinarny 20.15 Na Wspólnej – serial obyczajowy 20.55 Milionerzy – teleturniej 21.30 Azja Express – reality show 23.00 Tylko mnie kochaj – komedia romantyczna Polska (2006) 1.10 Superwizjer 1.45 Wybrani 3 – serial sensacyjny 2.45 Uwaga! 3.10 Moc magii

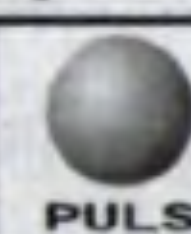
TVN 7

6.20 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 7.15 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 8.15 Chirurg 3 – serial obyczajowy 9.10 Brzydula (91, 92) – serial obyczajowy 10.20 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 14.55 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 15.55 Chirurg 3 – serial obyczajowy 16.55 Zaklinaczka duchów – serial fantasy USA 17.55 Brzydula (93, 94) – serial obyczajowy 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Wielki Mike – dramat obyczajowy USA (2009) 22.40 The Following 3 – serial kryminalny 1.55 Moc magii

TV 4

6.00 Dragons Den – jak zostać milionerem – reality show 7.00 Przygody Kota w Butach – serial animowany 7.30 Pan Peabody i Sherman Show – serial animowany USA 8.00 Przygody Kota w Butach – serial animowany 8.30 Pan Peabody i Sherman Show – serial animowany 9.00 VIP – serial sensacyjny 10.00 Esmeralda – serial obyczajowy Meksyk 11.00 Detektywi w akcji (63–65) – serial fabularny Polska 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.00 Dom nie do poznania – reality show 16.00 Esmeralda – serial obyczajowy Meksyk 17.00 VIP – serial sensacyjny 18.00 Policjantki i policjanci (321, 322) – serial obyczajowy Polska 20.00 Sprawiedliwi – Wydział kryminalny – serial kryminalny Polska 21.00 Martwa rzeka – thriller Australia (2007) 22.55 Trampolina – program rozrywkowy 23.55 Spadkobiercy – program rozrywkowy 0.55 Sekrety sąsiadów – serial obyczajowy

PULS

6.00 To moje życie – telenowela 7.00 Kobra – oddział specjalny 20 – serial sensacyjny 8.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 2 – serial sensacyjny 9.00 Napisała: Morderstwo 8 (22-ost.) – serial kryminalny USA 10.00 Napisała: Morderstwo 9 (1) – serial kryminalny USA 11.00 Kobra – oddział specjalny 20 – serial sensacyjny Niemcy 12.00 Agenci NCIS: Los Angeles 7 (20, 24-ost.) – serial sensacyjny USA 13.50 Zbuntowany anioł (209, 210) – telenowela 15.45 Lekarze na start – serial obyczajowy 16.25 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 17.20 Gwiazdy lombardu 18 (458, 459) – reality show 18.20 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 19.25 Lekarze na start – serial obyczajowy 20.00 Pokojówka na Manhattanie – komedia romantyczna USA (2002) 22.05 Totalna magia – komedia romantyczna USA (1998) 0.10 Z Nation 2 – serial grozy 1.05 Zobacz to!

Prawnik radzi

PODZIAŁ POŻYTKÓW Z NIERUCHOMOŚCI WSPÓLNEJ

Nasza wspólnota mieszkaniowa pobiera podatki z wynajmu dachu na antenę. Mimo to płaci wysokie zaliczki. Jak to powinno być rozwiązane?

Art. 12 ust. 2 ustawy o własności lokali mówi, że podatki i inne przychody z nieruchomości wspólnej służą pokrywaniu wydatków związanych z jej utrzymaniem, a w części przekraczającej te potrzeby przypadają właścicielom lokali w stosunku do ich udziałów. W takim samym stosunku właściciele lokali ponoszą wydatki i ciężary związane z utrzymaniem nieruchomości wspólnej w części nie znajdującej pokrycia w przychodach i innych przychodach. Jeżeli więc przychody z nieruchomości wspólnej wystarczają na pokrycie kosztów zarządu tą nieruchomością, wspólnota mieszkaniowa nie musi pobierać zaliczek. Gdyby przychody z podatku były na tyle duże, że po pokryciu kosztów zarządu nieruchomością wspólną (zarówno kosztów bieżącego utrzymania, jak i składki na fundusz remontowy) pozostała jeszcze nadwyżka, to nadwyżka ta dzielona jest między właścicieli proporcjonalnie do ich udziałów w nieruchomości wspólnej. Trzeba jednak brać pod uwagę to, że część przypadająca konkretnemu właścicielowi stanowi składnik jego dochodu rocznego i uwzględniana jest w rocznym rozliczeniu podatkowym (PIT w przypadku osób fizycznych, a CIT w przypadku właścicieli będących osobami prawnymi).

(sp)

TRWA REMONT AL. ANDERSA

Wiele jezdni w nowohuckiej aglomeracji jest obecnie remontowanych. Piszemy o tym na bieżąco w „Głosie”. Trwa także remont jednej z głównych arterii – al. Andersa na odcinku od ronda gen. Maczka do ul. X. Dunikowskiego. Na szczycie prace mają miejsce na jednym pasie, a dzięki temu na drugim pasie odbywa się ruch samochodowy. Niestety, chwilowo został zamknięty wjazd na ul. Dunikowskiego.

(mp) Fot. autor

Polishut

Polishut, agent PZU poleca

KORZYSTNE

UBEZPIECZENIA:

- ✓ komunikacyjne ✓ majątkowe ✓ turystyczne
- ✓ finansowe ✓ obowiązkowe i dobrowolne OC
- ✓ rolne ✓ wypadkowe i inne.

Biuro Obsługi PZU mieści się w budynku „S” Nowego Centrum Administracyjnego, ul. Ujastek 1, kl. C, parter, pok. 15 (obok PKZP), tel.: 12 390 40 51, 660 544 212, czynne: pon. 8.00–16.00, wt., śr., czw. i piąt. w godz. 7.00–15.00.

TVP1

4.50 Telegazety 5.25 Jaka to melodia? (3623) – teleturniej muzyczny 6.00 Dzień dobry Polsko! – magazyn 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.40 Komisariat – serial TVP 9.10 Mam prawo – serial dokumentalny TVP 9.35 Magazyn śledczy Anity Gargas – magazyn 10.15 Północ-Południe. Księga I (3/12) – serial kostiumowy USA (1985) 11.10 Dr Quinn 6 (1/22) – serial obyczajowy USA (1997) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Agropogoda – magazyn 12.40 Smaki polskie: Kurczak w sosie śliwkowym – magazyn kulinarny 12.55 Natura w Jedyńce: Dzika Słowacja – film dokumentalny Niemcy (2015) 14.00 Elif (106) – serial Turcja (2014) 14.55 Muzeum Polskiej Piosenki 15.10 Obserwator (154) – cykl reportaży 15.45 Wiadomości 15.55 Pogoda 16.05 Serial fabularny 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.25 Jaka to melodia? (3624) – teleturniej muzyczny 18.00 Klan (3175) – telenowela TVP 18.30 Rodzina wie lepiej (34) – teleturniej 18.55 Komisariat – serial TVP 19.30 Wiadomości 20.00 Sport 20.05 Białe czerwone kroniki – felieton 20.10 Pogoda 20.25 Ojciec Mateusz (231) – Dobry mąż – serial kryminalny TVP 21.20 Sprawa dla reportera 22.25 Warto rozmawiać – program publicystyczny 23.30 Życie bez rąk – film dokumentalny Wielka Brytania (2015); reż.: Roger Graef 0.45 Riviera (6) – serial Wielka Brytania (2017) (dozwolone od lat 16) 1.40 American Crime Story: Sprawa O.J. Simpsona (6) – serial USA (2017) (dozwolone od lat 16) 2.40 Sprawa dla reportera 3.40 Kuchnia polska (4/6) – serial TVP 4.45 Zakończenie dnia

TVP2

6.05 Rodzinka.pl (151): Zima, zima... ach to TY! – serial komediowy TVP 6.40 Sztuka codzienności: Smak – serial dokumentalny Wielka Brytania (2013) 7.05 M jak miłość (136) – serial TVP 8.00 Pytanie na śniadanie 10.55 Panorama 11.15 Barwy szczęścia (1712) – serial obyczajowy TVP 11.50 Na dobre i na złe (464): Nauczka – serial TVP 12.50 Tysiąc i jedna noc (156) – serial obyczajowy Turcja (2006) 13.45 Na sygnale (50): Sopot lodu – serial fabularny TVP 14.25 Zaufaj mi, jestem lekarzem (1/12) – serial Wielka Brytania (2016) 15.25 Na dobre i na złe (680): Jestem jaki jestem – serial TVP 16.30 Koło fortuny (22) – teleturniej 17.05 Nadzieja i miłość (25) – serial obyczajowy Turcja (2013) 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.40 Pogoda 18.50 Jeden z dziesięciu (8/101) – teleturniej 19.25 Barwy szczęścia (1712) – serial obyczajowy TVP 20.05 Barwy szczęścia (1713) 20.40 Pierwsza randka (6) 21.40 Miasto skarłów (4) – serial kryminalny TVP 22.40 Magazyn kryminalny 997 (dozwolone od lat 16) 23.35 Ostatni skok – film akcji Francja (2002); reż.: Florent Emilio Siri; wyk: Valerio Mastandrea, Alexandre Hamidi, Samy Naceri (dozwolone od lat 16) 1.30 Legalna blondynka – komedia USA (2001); reż.: Robert Luketic; wyk: Reese Witherspoon, Selma Blair, Luke Wilson, Raquel Welch, Matthew Davis 3.10 Magazyn kryminalny 997 (dozwolone od lat 16) 3.55 Art Noc: Konie narowiste – piosenki Włodzimierza Wysockiego 4.55 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.05 O mnie się nie martw 2 (4/13) 7.00 Studio Wschód 7.30 Załoga Eko: Skarby polskiej przyrody (22): Niezwykłe parki 7.50 Przepis dnia (227) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Krótka historia (304) 11.10 Polonia 24 11.30 Rozmowa Polonii (135) 11.45 Halo Polonia 12.35 Wiadomości 12.50 Bar-

wy szczęścia (1678) 13.25 M jak miłość (1305) 14.20 Głęboka woda (3/13): Kultowy nauczyciel 15.10 Pod Tatrami 15.25 Wilnoteka 15.45 Wiadomości 15.55 Komisariat (20): Budowa 16.25 Jak to działa (143): Sztuczna inteligencja, czy jest się czego bać? 16.55 Załoga Eko: Skarby polskiej przyrody (22): Niezwykłe parki – magazyn 17.20 Krótka historia (305) – felieton 17.30 Teleexpress 17.55 Podróże z historią (37) – cykl dokumentalny 18.25 Racja stanu (79) 18.55 Barwy szczęścia (1678) – serial obyczajowy TVP 19.25 Magazyn z Ameryki – magazyn 19.45 Dobranocka: Kulfony, co z siebie wyrosnie (21): Lodowe królestwo – serial animowany 20.00 Wiadomości 20.30 Sport 20.35 Pogoda 20.45 Instynkt (3): Złamane serce – serial kryminalny TVP (dozwolone od lat 16) 21.35 Przekaz bezpośredni 21.45 Polonia 24 22.05 Rozmowa Polonii (136) 22.20 Halo Polonia – magazyn 23.05 Magazyn śledczy Anity Gargas 23.40 Warto rozmawiać 0.45 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 Pogoda 7.03 Działo się w Krakowie 7.06 Dachy Krakowa, czyli literatura jest rozmową 2017 7.30 Karnet #NastawSieNaKulture 7.40 Telegazety 8.00 Antenowe remanenty 8.25 Co niesie dzień 8.35 Antenowe remanenty 9.30 Dla niesłyszących: Telekurier 9.55 Pogoda 10.00 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.25 Plebania (964) 10.50 Reportaż 11.15 Polska zza siódmej miedzy (5) 12.00 Antenowe remanenty 12.15 Smaki polskie 12.30 W ZOO dookoła świata 12.45 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.20 Agrobiznes 13.45 Agropogoda 13.50 Teraz ryby 14.15 Skarby natury na Kubie 15.15 Jedź bezpiecznie (664) 15.35 Było, nie minęło – kronika zwiadowców historii: Śladem lokalnej pamięci 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier OPP 16.25 Pogoda 16.30 Reportaż 16.45 Dziennik regionów 17.31 Kronika – zapowiedź 17.33 Pogoda 17.39 Działo się w Krakowie 17.40 Dobry, bo Polskie! 17.49 Wawel w nowej Polsce 17.57 Speed 2 18.05 Pod Tatrami 18.15 Małopolska na rowery 18.24 Pogoda 18.30 Kronika 18.50 Pogoda 18.55 Tematy dnia 19.05 Działo się w Krakowie 19.07 Na rynku pracy 19.17 Zdrowa rodzina dzień zaczyna 19.28 Parafia z sercem 19.45 Kraków.pl 19.55 Pogoda 20.00 Telegazety 20.32 Więcej kultury 20.55 Działo się w Krakowie 21.02 Pogoda 21.03 Karnet #NastawSieNaKulture 21.15 Telewizja Małopolska 21.30 Kronika 21.46 Pogoda 21.49 Turystyczna Jazda 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Reportaż 23.05 Dla niesłyszących: Telekurier OPP 23.35 Skarby natury na Kubie

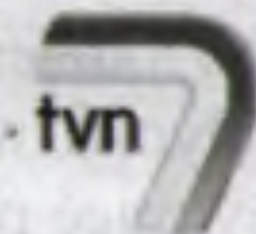

POLSAT

5.00 Disco gramy! – program rozrywkowy 6.00 Nowy dzień z Polsat News – magazyn 8.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny Polska 9.00 Malinowski i partnerzy (700, 701) – serial fabularno-dokumentalny 10.00 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 11.00 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 12.00 Pielęgniarki – serial paradokumentalny 13.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 14.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 14.50 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.30 Na ratunek 112 (144, 145) – serial paradokumentalny 17.45 Piłka nożna: Eliminacje Mistrzostw Świata – mecz: Armenia – Polska 20.05 Piłka nożna: Eliminacje Mistrzostw Świata – studio 20.10 Nasz nowy dom – reality show 21.10 Przyjaciółki – serial obyczajowy 22.30 Zdrady – serial paradokumentalny 23.30 Traffic – dramat sensacyjny USA/Niemcy (2000) 2.10 Tajemnice losu

7.50 Doradca smaku – magazyn kulinarny 8.00 Dzień Dobry TVN 10.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 13.00 19+ – serial paradokumentalny Polska 13.30 Szpital – serial paradokumentalny 14.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 15.30 Szkoła – serial paradokumentalny 16.30 19+ – serial paradokumentalny Polska 17.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 18.00 Szpital – serial paradokumentalny 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.50 Uwaga! – program publicystyczny 20.10 Doradca smaku – magazyn kulinarny 20.15 Na Wspólnej – serial obyczajowy Polska 20.55 Milionerzy – teleturniej 21.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 22.30 Tylko mnie kochaj – komedia romantyczna Polska (2006) 0.40 Kac Vegas 3 – komedia USA (2016)

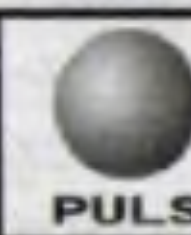
TVN 7

7.15 Sąd rodzinny 8.15 Chirurdzy 3 – serial obyczajowy 9.10 Brzydula (93, 94) – serial obyczajowy 10.20 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska 14.55 Szpital – serial fabularno-dokumentalny Polska 15.55 Chirurdzy 3 – serial obyczajowy 16.55 Zaklinaczka duchów – serial fantasy USA 17.55 Brzydula (95, 96) – serial obyczajowy 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 20.00 Tysiąc słów – komedia USA (2012) 22.00 Nie z tego świata 5 – serial fantasy USA 23.00 Nawiedzona znaleziona – horror USA (2014) 0.45 Mroczne zagadki Los Angeles 2 – serial kryminalny 1.50 Moc magii

TV 4

7.00 Przygody Kota w Butach – serial animowany 7.30 Pan Peabody i Sherman Show – serial animowany USA 8.00 Przygody Kota w Butach – serial animowany 8.30 Pan Peabody i Sherman Show – serial animowany 9.00 VIP – serial sensacyjny 10.00 Esmeralda – serial obyczajowy Meksyk 11.00 Detektywi w akcji (66-68) – serial fabularny Polska 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.00 Dom nie do poznania – reality show 16.00 Esmeralda – serial obyczajowy Meksyk 17.00 VIP – serial sensacyjny 18.00 Policjantki i policjanci (322, 323) – serial obyczajowy Polska 20.00 Sprawiedliwi – Wydział kryminalny – serial kryminalny Polska 21.00 Escobar: Historia nieznana – dramat Francja/Hiszpania/Belgia/Panama (2014) 23.30 Trampolina – program rozrywkowy 0.30 Spadkobiercy – program rozrywkowy 1.30 Sekrety sąsiadów – serial obyczajowy

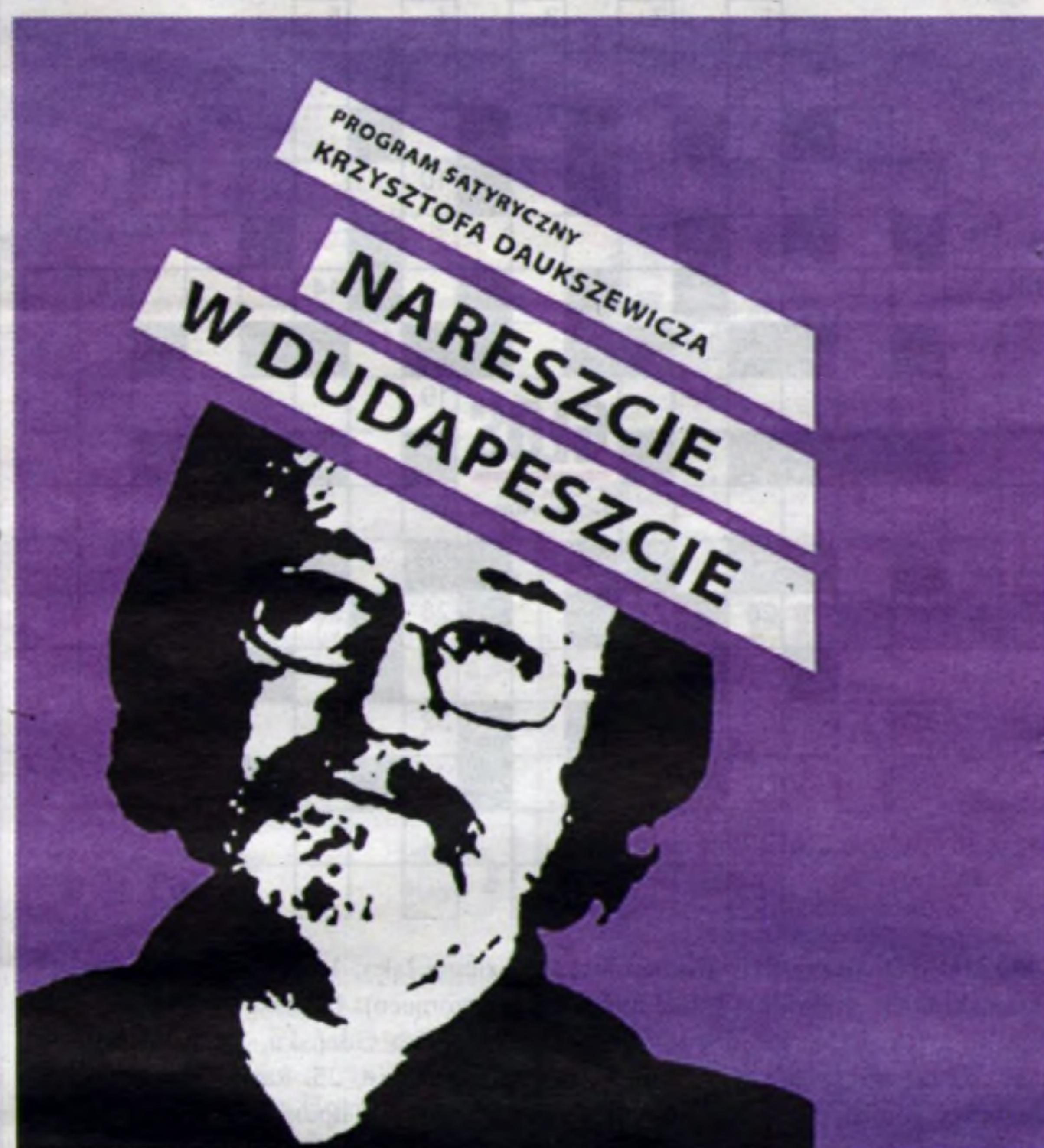

PULS

7.00 Kobra – oddział specjalny 20 – serial sensacyjny 8.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 2 – serial sensacyjny USA 9.00 Napisana: Morderstwo 9 (1, 2) – serial kryminalny USA 11.00 Kobra – oddział specjalny 20 – serial sensacyjny 12.00 Agenci NCIS: Los Angeles 7 (21) – serial sensacyjny USA 12.55 Agenci NCIS: Los Angeles 8 (1) – serial sensacyjny USA 13.50 Zbuntowany anioł (211, 212) – telenowela 15.45 Lekarze na start – serial obyczajowy 16.25 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy USA 17.20 Gwiazdy lombardu 18 (459, 460) – reality show USA 18.20 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 19.25 Lekarze na start – serial obyczajowy 20.00 Dziewczyna z sąsiedztwa – komedia USA (2004) 22.05 Fajery na tropie – komedia sensacyjna USA (2010) 0.15 Pociąg do Hollywood – komedia obyczajowa Polska (1987)

Podwójne zaproszenie do wylosowania

NARESZCIE W DUDAPESZCIE

13 października (piątek) o godz. 19.00, na scenie NCK wystąpi Krzysztof Daukszewicz z programem kabaretowym „Nareszcie w Dudapeszcie”. Krzysztof Daukszewicz – urodził się 30.10.1947 w Wichrowie. Jest satyrykiem, poetą, kompozytorem, gitarzystą i piosenkarzem. Studiował w WSP w Olsztynie. Bilety: 50 zł. Spośród Czytelników, którzy wypełnią poniższy kupon i dostarczą go do sekretariatu naszej redakcji, wylosujemy jednego, który będzie mógł odebrać podwójne bezpłatne zaproszenie na spektakl. Sekretariat redakcji mieści się obecnie w pok. 221 NCK. (mp)

Kupon konkursowy

„NARESZCIE W DUDAPESZCIE”

Imię i nazwisko

Adres

Podwójne zaproszenie do wylosowania

„SKOK W BOK”

14 października (sobota), o godz. 19.00 na scenie NCK zobaczymy spektakl komediowy „Skok w bok” w wykonaniu Teatru Capitol z Warszawy. Dwie pary z długoletnim stażem planują kolejne wspólne wakacje. Aby urlop nie był nudny, mężowie postanawiają urozmaicić sobie letni wypoczynek i namówić żony do spędzenia wakacji oddzielnie. Reżyseria: Andrzej Rozhin. Bilety: 80 zł. Spośród Czytelników, którzy wypełnią poniższy kupon i dostarczą go do sekretariatu naszej redakcji, wylosujemy jednego, który będzie mógł odebrać podwójne bezpłatne zaproszenie na spektakl. Sekretariat redakcji mieści się obecnie w pok. 221 NCK. (mp)

Kupon konkursowy

„SKOK W BOK”

Imię i nazwisko

Adres

GŁOS

TYGODNIK
NOWOHUCKI

POZIOMO: 6. ma dzisiaj imieniny, 9. rozległa łąka, 10. w godle Ukrainy, 12. ukraiński taniec ludowy, 13. między zimnem a gorącem, 14. został pokonany przez Achillesa, 18. jedna nie czyni wiosny, 19. dzielnica Gdańska, 20. dobrobyt, bogactwo, 22. mieszkają w Turcji, Syrii, Iraku i Iranie, 25. zasięg działania, 29. szachowy goniec, 30. skupienie, koncentracja myśli, 31. upiór krwiopijca, 32. wieś w Rumunii, miejsce kłeski hetmana Żółkiewskiego, 33. autorka „Nad Niemnem”.

PIONOWO: 1. trzecia co do wielkości wyspa na Ziemi, 2. słynny filozof rzymski, 3. stolica Cypru, 4. część bielizny, 5. pod dachem, 7. miasto powiatowe w woj. pomorskim, 8. drobna kasza z ziaren pszenicy, 11. miasto w Beskidzie Wyspowym, 15. oryginalny storczyk, 16. miejski zieleniec, 17. ładunek na spadochronie, 21. zawój na głowie, 23. imię Zagłoby, 24. ma wybredne podniebienie, 26. norweska sardynka, 27. przesadna dbałość o poprawność języka, 28. po wodzie pływa, kaczka się nazywa, 29. pożyczka na wysoki procent.

Rozwiązanie krzyżówki nr 37:

POZIOMO: 5. nuncjatura, 8. grabki, 9. oblat, 12. chrzan, 13. Niniwa, 14. beret, 15. Słońce, 17. hetman, 19. kursant, 20. ścigacz, 23. szatan, 25. parter, 27. gryzms, 28. ustrój, 30. Anglia, 31. nerki, 32. rutyna, 33. antagonizm.

PIONOWO: 1. Durban, 2. Schiller, 3. jałowiec, 4. muflon, 6. antenat, 7. gryzoń, 10. oświadczenie, 11. chałturzysta, 16. czara, 18. ekipa, 21. przysięga, 22. Armstrong, 24. tyrania, 26. regent, 29. Jurata, 30. autyzm.

WALCOWNIA, KOSZYKÓWKA NA WÓZKACH I JESIENNE ŁĄKI

512 odcinek Nowohuckiej Kroniki Filmowej rozpocznie relacja z drugiej edycji WALCOWNI – Nowohuckiego Festiwalu Kina Niezależnego. W Kinie Sfinks zaprezentowanych zostało 10 filmów. Wśród nich znalazł się m.in. pierwszy nowohucki horror Patryka Dziedzica, film kręcony techniką timelaps Piotra Pichety i zrealizowana w schronach krótkometrażowa produkcja „Esc”. Na widzów czekały też dwa filmy Jerzego Ridana z początków jego twórczości – m.in. „M-3” z 1969r. Wieczór poprowadził Adam Grzanka.

NOWOHUCKA
KRONIKA
FILMOWA

Drugi felieton poświęcony będzie Fundacji For Heroes, w ramach której działa męska drużyna koszykówki na wózkach. Na jej czele stoi Tomasz Koźmiński. W 2016 r. został laureatem nagrody Lodołamacze dla osób walczących o równe prawa dla niepełnosprawnych.

Kronikę zakończy impresja przedstawiająca kolorowy początek jesieni na nowohuckich łąkach. Do oglądania NKF zapraszamy od piątku 29 IX do kina Sfinks oraz na antenę TVP Kraków w poniedziałek 2 X o godz. 21.47, wtorek o godz. 17.50 i środę o godz. 19.20.

PSYCHOLOG

- psychoterapia dzieci i młodzieży
- poradnictwo seksuologiczne.

Tel. 696-620-705

● W minionym tygodniu w Straży Miejskiej Oddział Nowa Huta przyjęło 219 zgłoszeń, sporządzono 10 notatek pod wniosek do sądu o ukaranie, ukarano mandatami 22 sprawców wykroczeń, pouczone 187 osób, odwieziono 20 osób do Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień.

NA STRAŻY MIASTA

● 19.09. o godz. 12.00 patrol zauważył mężczyzn, którzy wyszli z opuszczonego budynku po piekarni przy ul. Jagiellońskiej. W wózku mieli elementy metalowe, agregat chłodniczy, katowniki, stojaki, siekiere, rurki i przewody elektryczne. Mężczyźni rozglądali się wokół. Zachowywali się podejrzanie. Strażnicy podjęli interwencję do złodziei. Ci twierdzili, że zabrali z budynku wskazane wyżej przedmioty, aby mieć pieniądze na obiad, ponieważ są osobami bezdomnymi i nic się nie stało, bo budynek jest pusty. Strażnicy wezwali patrol policji, któremu przekazali całość sprawy.

● Dwóch strażników miejskich doznało poważnych obrażeń w wyniku celowego potrącenia przez kierowcę samochodu osobowego. Mężczyzna, będący najprawdopodobniej pod wpływem środków odurzających, został zatrzymany. Postępowanie przygotowawcze mające na celu wyjaśnienie tego bulwersującego zdarzenia prowadzi policja i prokuratura. Do zdarzenia doszło wczoraj wieczorem na terenie budowy centrum handlowego przy ulicy Dobrego Pasterza, choć wszystko zaczęło się przy ulicy Kumiki, około 21.30. Strażnicy miejscy wraz z policjantem kontrolowali rejon Galerii Krakowskiej. Próbowali zatrzymać do kontroli pojazd, który wjechał w miejsce obowiązywania znaku B-1 (zakaz ruchu w obu kierunkach). Kierowca nie zareagował na sygnały wydawane przez strażnika, dodał gazu i zaczął uciekać w stronę al. 29 Listopada. Strażnicy i policjant ruszyli radiowozem w pościg. Samochód oddalał się w kierunku ul. Dobrego Pasterza. W pewnym momencie nie zatrzymał się na czerwonym świetle, a przechodzącą prawidłowo przez pasy kobieta, cudem uniknęła potrącenia przez rozpędzone auto. Pościg zakończył się na terenie budowy centrum handlowego. Kierowca zorientował się, że wpadł w pułapkę w postaci drogi bez przejazdu. Gdy strażnicy wraz z policjantem podeszli do samochodu, okazało się, że w środku znajduje się również pasażer. Nagle kierowca ruszył z impetem do przodu, doprowadzając do poważnych obrażeń nóg strażników. W tej sytuacji policjant oddał strzał ostrzegawczy, po którym kierujący wyskoczył z auta i rzucił się do ucieczki. Został ujęty i obezwładniony przez policjanta i wezwanych na miejsce strażników z sekcji wsparcia. Poturbowani funkcjonariusze zostali przewiezieni do szpitala przez pogotowie ratunkowe. Po prześwietleniu i diagnozie lekarze zastosowali szyny gipsowe i założyli strażnikom opatrunki. Obaj trafili do swoich domów, pod opiekę najbliższych. (mp)

Z KRONIKI POLICYJNEJ

SPOTKANIE TOWARZYSKIE ZAKOŃCZYŁO SIĘ ROZBOJEM

Kilka dni temu policjanci Wydziału Kryminalnego KP VII w Krakowie zatrzymali 23-letnią kobietę jako osobę podejrzaną o dokonanie rozboju oraz naruszenie czynności ciała na swojej znajomej. Do zdarzenia doszło 6 września w godzinach popołudniowych na terenie pustostanów w Nowej Hucie. Jak ustalono, kobiety wspólnie ze znajomymi czasami spędzały tam czas. W tym dniu obie spożywały alkohol. W pewnym momencie między kobietami doszło do sprzeczki słownej, co wzbudziło agresję jednej z nich. Zaczęła używać przemocy fizycznej wobec towarzyski – uderzyła w twarz i kopała poszkodowaną, a następnie zabrała jej torebkę wraz z rzeczami osobistymi.

W toku wykonywanych przez policjantów czynności ustalano przebieg zdarzenia. Zebrany w trakcie wszystkich czynności materiał pozwolił na wydanie i ogłoszenie zarzutów naruszenia czynności narządów ciała, rozboju oraz stosowania groźb pozbawienia życia. Podejrzana ma już na swoim koncie szereg innych przestępstw. 8.09.2017 r. prokurator zastosował wobec podejrzaną środki zapobiegawcze, w postaci dozoru policyjnych oraz zakazu kontaktowania się i zbliżania do pokrzywdzonej. W chwili obecnej w KP VII w Krakowie prowadzone są czynności procesowe mające na celu wszechstronne wyjaśnienie okoliczności sprawy.

DWÓCH DEALERÓW

I PRAWIE 20 KG MARIHUANY

Jednym z priorytetowych działań krakowskiej Policji jest zwalczanie podziemia narkotykowego. Policjanci podczas codziennej służby eliminują ze sfery społecznej handlarzy środkami odurzającymi, likwidują sklepiki z narkotykami czy plantacje konopi indyjskich. Podczas ostatnich działań w centrum Krakowa policjanci zatrzymali dwóch dealerów oraz zabezpieczyli duże ilości narkotyków.

W wyniku wykorzystania materiałów operacyjnych, 18 września br. funkcjonariusze wydziału do walki z przestępczością narkotykową Komendy Miejskiej Policji w Krakowie wraz z policjantami z I Komisariatu Policji w Krakowie weszli do dwóch apartamentów na Kazimierzu. Podczas przeszukań wytypowanych apartamentów zabezpieczono 3 parcie torby, w których było 17 hermetycznie zamkniętych podwójnych worków foliowych, a w nich marihuana o łącznej wadze 19,5 kilograma. Ponadto ujawniono także ponad 40 g kokainy oraz kilkadziesiąt tysięcy złotych, pochodzących najprawdopodobniej

z transakcji narkotykowych. W tym dniu w policyjną zasadzkę wpadło także dwóch dealerów narkotyków, mieszkańców Krakowa, w wieku 24 i 22 lat. Obaj mężczyźni są dobrze znani Policji, wielokrotnie byli bowiem notowani za przestępstwa narkotykowe oraz inne przestępstwa kryminalne.

Sprawcy usłyszeli zarzuty posiadania znacznych ilości narkotyków (art.62 par.2 UoPN) oraz zarzuty przygotowania do wprowadzenia do obrotu (art.57 par.2 UoPN). Grozi im do 10 lat pozbawienia wolności.

20 września wobec podejrzanych Sąd zastosował tymczasowy areszt na okres 3 miesięcy.

WŁAMAŁA SIĘ I... ZROBIŁA GRUNTOWNE PORZĄDKI

Policjanci z IV Komisariatu Policji w Krakowie zatrzymali 55-letnią kobietę, która włamała się do przypadkowego mieszkania, gdzie spędziła noc. W zamian za nielegalny nocleg zrobiła gruntowne porządki, ale przy okazji ukradła lokatorce sukienkę. Została zatrzymana – usłyszała zarzuty kradzieży z włamaniem, za co grozi do 10 lat pozbawienia wolności.

Do zdarzenia doszło kilka dni temu na terenie Krowodrzy. Dyżurny policji otrzymał zgłoszenie o ujęciu kobiety, która włamała się do mieszkania. Na miejsce udał się patrol. W klatce schodowej funkcjonariusze zastali zgłaszającego i 55-letnią kobietę. Policjanci ustalili, że 55-latką chodziła „od bloku do bloku” i zaglądała do skrzynek pocztowych szukając kluczy do mieszkania. Na jednej z klatek znalazła taką skrynkę, w której znajdował się poszukiwany łup. Za pomocą szpilek wyjęła klucze i udała się do mieszkania, które okazało się być puste. Skorzystała z łazienki biorąc prysznic i położyła się do spania. Rano zjadła śniadanie i w ramach rekompensaty za darmowy nocleg postanowiła zrobić porządki. Posprzątała łazienkę, kuchnię myjąc naczynia oraz wzięła się również do czyszczenia okien. Po zrobionych porządkach przebrała się – „pożyczając” z szafy lokatorów damską sukienkę. Gdy wychodziła z mieszkania i zamykała drzwi na klatce schodowej spotkała mężczyznę, który okazał się być właścicielem mieszkania. Mężczyzna zaskoczony sytuacją wezwał na miejsce policję. Włamywaczka została przewieziona do komisariatu w celu przesłuchania. Kobieta jest osobą bezdomną bez stałego miejsca pobytu. Decyzją Prokuratury usłyszała zarzuty kradzieży z włamaniem i została objęta dozorem policyjnym. (jdz)

Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej „JUTRZENKA”
ogłasza

że w dniu 10.10.2017 r. o godz. 12⁰⁰

w siedzibie Spółdzielni na os. Jagiellońskim 19 w Krakowie
odbędzie się

PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY

na wyłonienie nabywcy na zawarcie umowy ustanowienia prawa
odrębnej własności do lokalu mieszkalnego:

1. OS. JAGIELLOŃSKIE 11/8
2 pokoje z kuchnią, parter
pow. użytkowa – 35,28 m²
piwnica - 2,30 m²

Stawka wywoławcza za 1 m² pow. użytkowej – 4.300,00 zł
Wadium – 15.000,00 zł

Szczegółowe informacje pod nr tel. 12 648-51-87 lub na stronie internetowej Spółdzielni:
www.smjutrzenka.krakow.pl

TANIEJ Z „GŁOSEM”

Księgarnia „ZŁOTY WIEK” Grażyny Tabor w os. Złotego Wieku 19, pawilon, zaprasza Czytelników „Głosu – Tygodnika Nowohuckiego” na zakupy z 5-procentową bonifikatą książki promowanej w bieżącym numerze.

Kupon jest ważny do 4 października 2017 roku.

Imię i nazwisko:

Adres:

Księgarnia ZŁOTY WIEK poleca książkę Katarzyny Michalak pt. „Sklepik z niespodzianką, Bogusia” (wyd. Znak). Bogusia otwiera w małej nadmorskiej miejscowości sklepik z różnościami – aniołki, akwarelki, porcelanowe figurki zapełnią półki, a oprócz tego dla przyjaciół i gości na stolikach staną talerzyki z domowymi wypiekami i filiżanki z gorącą czekoladą. Sklepik z Niespodzianką przyciąga najciekawsze osobistości.

Krwiodawstwo w nowohuckiej „dwunastce”

XII LO w Krakowie to szkoła, w której pozyskiwanie rzetelnej wiedzy i wymaganych do studiowania umiejętności od ponad pół wieku idzie w parze z realizacją wielu inicjatyw o charakterze dobroczynnym i charytatywnym. To ważny aspekt działań wychowawczych w liceum.

Nie ma dla młodzieży wartościowej lekcji wychowawczej niż możliwość samodzielnego dotknięcia problemów innych ludzi i osobiste zaangażowanie w pomoc. Przez lata funkcjonowania Szkoła wypracowała pokazy kanon różnorodnych akcji, wśród których każdy chętny uczeń znajdzie coś dla siebie. Od tego roku szkolnego wachlarz tych możliwości powiększył się o cykliczne akcje krwiodawstwa. Dzięki współpracy z Hutniczym Klubem Honorowych Dawców Krwi oraz Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Krakowie XII Liceum dołączyło do licznych miejsc na mapie naszego miasta, w których osoby chętne do podzielenia się najdroższym i najskuteczniejszym

Niech dla Dawców radością będzie myśl, że po drugiej stronie zawsze jest Człowiek – Biorca i niech ta świadomość dzielenia się życiodajnym darem

lekiem, własną krwią, mogą to zrobić.

W dniu 19 września 2017 odbyła się pierwsza otwarta akcja poboru krwi w murach Dwunastki. Lwią część zarejestrowanych uczestników akcji stanowili oczywiście pełnoletni uczniowie naszej szkoły ale także i nasi Absolwenci pozytywnie odpowiedzieli na zaproszenie do udziału w akcji. Członkowie Centrum Regionalnego oraz członkowie Klubu jednoznacznie uznali akcję za udaną. 21 osób po przebrnięciu restrykcyjnej procedury kwalifikacyjnej oddało krew. DZIĘKUJEMY!!!

będzie motywująca na kolejne akcje, także i w tym policealnym, samodzielnym życiu.

Akcje krwiodawstwa w XII Liceum Ogólnokształcącym w Krakowie mają charakter otwarty. Zapraszamy Wszystkich chętnych w wieku od 18 do 65 lat. W tym roku szkolnym pracownicy Regionalnego Centrum będą czekali na krwiodawców w sali gimnastycznej Szkoły przy osiedlu Kolorowym 29A jeszcze 23 listopada 2017 (czwartek) oraz 6 lutego 2018 (wtorek). Zapraszamy w godzinach od 9-12.

Integracyjny projekt szkoleniowy w Nowej Hucie

Łączy nas ten sam świat

Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida zaprasza instruktorów i animatorów kultury, pracowników instytucji miejskich oraz organizacji pozarządowych z terenu Nowej Huty do wzięcia udziału w projekcie szkoleniowym, pt „ŁĄCZY NAS TEN SAM ŚWIAT”. Projekt będzie realizowany w październiku i listopadzie br.

Celem projektu jest wspieranie integracji osób z niepełnosprawnością sensoryczną (niepełnosprawność wzroku, słuchu) i ruchową poprzez aktywizację osób niepełnosprawnych oraz edukację i uświadomienie osób związanych z obszarem kultury, sztuki i działań społecznych. Projekt ma na celu likwidację barier komunikacyjnych pomiędzy osobami niepełnosprawnymi oraz pełnosprawnymi, przełamanie lęku przed niewłaściwą pomocą oraz otwarcie się Galerii/Instytucji/przestrzeni kreatywnych na terenie Nowej Huty na osoby niepełnosprawne. **Udział w projekcie**

jest bezpłatny, wszyscy uczestnicy dostaną certyfikaty potwierdzające udział w szkoleniu.

Projekt podzielony jest na dwie równoległe i powiązane ze sobą części – szkolenie skierowane do instruktorów, animatorów kultury, pracowników z obszaru działań społecznych, pracujących na terenie Nowej Huty (w programie: szkolenie z tłumacza-przewodnika osób głucho-niewidomych, podstawy Alfabetu Lorma i Braille’a; podstawy Polskiego Języka Migowego i Kultury Głuchych; podstawy tworzenia audiodeskrypcji do dzieł plastycznych) oraz warsztaty filmowe dla osób niepełnosprawnych, podczas których uczestnicy wspólnie z filmowcem będą mieli możliwość zrealizowania profesjonalnego trwającego kilka minut spotu instruktażowego z informacjami jak prawidłowo zachowywać się w kontakcie z osobami z niepełnosprawnościami. **Zgłoszenia mailowo do 1 października 2017 (ilość miejsc ograniczona), na adres: d.orczewska@okn.edu.pl.** Inauguracja projektu już 9 października, godz. 18.00 w ARTzonie Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida, os. Górali 4.

*Projekt ŁĄCZY NAS TEN SAM ŚWIAT jest realizowany przy wsparciu finansowym Rady Dzielnicy XVIII Nowa Huta oraz Firmy MyWam. Sponsor projektu szkoleniowego – Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Szczegółowa Informacja: ARTzona Ośrodek Kultury im. C.K. Norwidawww.artzona.okn.edu.pl.

Zespół baletowy *Gadudy* powstał w 1993 r. w Ośrodku Kultury Kraków-Nowa Huta na os. Zgody 1. Założycielem, pedagogiem i choreografem zespołu jest Barbara Gatty-Kostyal.

Gadudy na Zgody

Opierając się na doświadczeniu ze sceny stworzyła zespół, w którym każde dziecko ma nie tylko pokazać jak ładnie tańczy, ale przede wszystkim ma zagrać rolę. *Gadudy* nie tylko tańczą. Choreograf stawia przed nimi również zadania aktorskie. Opowiadają tańcem, mimiką, gestem i słowem poetyckim ciekawe historie oraz wcielają się w różne role.

Do zespołu przyjmowane są dzieci w wieku od 5 do 14 lat, podzielone na dwie grupy – zerówkę baletową i grupę starszą. Udział w zajęciach, próbach i występach artystycznych kształtuje sylwetkę, koryguje wady postawy u dziecka, rozwija skoczność, gibkość, słuch, poczucie rytmu, sprawność fizyczną i koordynację ruchową. Zespół wspierany jest przez rodziców, którzy pomagają w przygotowaniu spraw technicznych, jak również dopingują swoje pociechy zarówno na próbach, jak i występach.

Najważniejszym jednak celem tych zajęć jest rozwijanie pasji u dzieci, odkrywanie ich osobowości, wzmacnianie ich psychiki i poczucia własnej wartości oraz kształtowanie wrażliwości i wyobraźni artystycznej.

Zespół bierze udział w koncertach charytatywnych oraz w imprezach plenerowych, okazjonalnych i przeglądach tanecznych.

Występy dają dzieciom satysfakcję, uczą obowiązkowości oraz dają poczucie, że tańczą dla kogoś, kogo bardzo cieszy oglądanie występów *Gadud*, czyli dla wspaniałej publiczności. Nowa choreografia pozwala uatrakcyjnić każdy występ i jest okazją do poznania ciekawych układów tanecznych. Te nowości choreograficzne przyciągają do zespołu coraz to więcej dzieci, które z wielkim zaangażowaniem i satysfakcją się ich uczą.

Piękne i barwne stroje szyte na zamówienie uatrakcywiają występy zespołu i jednocześnie zmieniają je w barwne i żywiołowe widowiska, dostarczając widzom wielu niezapomnianych wrażeń i przeżyć artystycznych.

Zajęcia prowadzi Barbara Gatty-Kostyal – zawodowa tancerka posiadająca wieloletnie doświadczenie sceniczne, solistka Opery Krakowskiej, pedagog, choreograf.

Od września trwają zapisy dla dzieci, które kochają taniec i chcą przeżyć wspaniałą przygodę związaną z tańcem zarówno na sali baletowej jak i na występach w wieku od 5-7 lat do zerówki baletowej i dzieci od 7-14 lat do zespołu baletowego *Gadudy*.

Informacje i zapisy w Klubie Zgody Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta, os. Zgody 1 tel. 12 644 24 32, zgody@krakownh.pl.

Kraków

Zerówka baletowa Zespół baletowy Gadudy

Ponad 20 lat istnienia

Zdobycie podstaw gry aktorskiej

Kształtowanie umiejętności poruszania się w przestrzeni scenicznej i oswajanie rekwizytu

Kształtowanie wrażliwości i wyobraźni artystycznej

Dwie grupy wiekowe od 5 do 7 lat i od 8 do 14 lat

Różnorodność tańców i kostiumów, występy publiczne

Zajęcia 3 razy w tygodniu

Cena 100 zł/mc

Nabór przez cały rok

Prowadząca:

Barbara Gatty-Kostyal zawodowa tancerka posiadająca wieloletnie doświadczenie sceniczne, solistka Opery Krakowskiej, pedagog, choreograf.

INFORMACJE I ZAPISY

Klub Zgody Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta
os. Zgody 1, tel. 12 644 24 32 w. 28, zgody@krakownh.pl

ORGANIZATOR

OŚRODEK KULTURY
KRAKÓW-NOVA HUTA
KLUB ZGODY

WWW.KRAKOWNH.PL

BIEŃCZYCE ŚWIĘTOWAŁY

19. Spotkania Bieńczyckie już za nami. 10 września br. odbyło się coroczne święto Dzielnicy XVI Bieńczyce. Festyn rodzinny wpisał się trwale w kalendarz imprez w Bieńczycach i co roku gromadzi mieszkańców na wspólnym świętowaniu. Pogoda dopisała, było ciepło i słonecznie. Wystartowaliśmy o godzinie 14. Tradycyjnie gospodarze imprezy Andrzej Buczkowski – Przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy XVI Bieńczyce oraz Monika Modrzejewska – Dyrektor Młodzieżowego Domu Kultury im. Janusza Korczaka powitali uczestników i rozpoczęli zabawę. Można było bezpłatnie zbadać sobie poziom cukru we krwi, zmierzyć ciśnienie, zrobić pamiątkowe zdjęcie z foto budki, a najmłodsi do woli mogli korzystać z wesołego miasteczka. Program artystyczny przedstawili dzieci z bieńczyckich szkół i wychowankowie MDK Korczaka. Co godzinę można było odpowiedzieć na pytanie dot. znajomości Dzielnicy i otrzymać upominek ufundowany przez sponsorów, przyjaciół Bieńczyce. Licznie przybyli zaciąg goście, a wśród nich Elżbieta Duda oraz Ireneusz Raś Posłowie na Sejm RP, Andrzej Mazur, Edward Porębski i Teresa Kwiatkowska – Radni Miasta Krakowa, Marek Ziemiański – Przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy XIV Czyżyny, Wiesław Wojnarski – członek Zarządu Dzielnicy XVII Wzgórza Krzesławickie, Józef Szuba – Zastępca Przewodniczącego Rady i Zarządu Dzielnicy XVIII Nowa Huta oraz Bogusław Drabik Radna Dzielnicy XVIII Nowa Huta, dr Jerzy Friediger – Dyrektor Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego,

podinsp. Robert Michalik – Naczelnik Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Krakowie, podinsp. Sławomir Chochół – Zastępca Komendanta VII Komisariatu Policji w Krakowie, asp. sztab. Adam Łabuz – Zastępca Naczelnika Wydziału Prewencji Komisariatu VIII Policji w Krakowie, Marek Balon – Komendant Hufca ZHP Kraków Nowa Huta oraz Mariusz Antkiewicz – Prezes Zarządu SM „Jutrzenka” i Jerzy Dydak – Prezes Zarządu SM „Victoria” życzyli wszystkim zebranym dobrej zabawy. Zwycięzcy Nowohuckiej Ligii Piłkarskiej otrzymali zasłużone nagrody i puchary, udekorowano również najlepszą drużynę tego dnia, która otrzymała Puchar Przewodniczącego Dzielnicy XVI Bieńczyce, a następnie do zabawy porwał nas zespół Silver Moon. Można było skosztować pyszności przygotowanych przez naszych przyjaciół: pizzę z nowej Pizzerii Sigma z os. Na Lotnisku 23 oraz tortu z Cukierni Kalinka os. Kalinowe 4. Wszystko to w oczekiwaniu na występ macho Krzysztofa K.A.S.Y Kasowskiego, który był gwiazdą tego wieczoru. Licznie przybyli mieszkańcy wysłuchali największych przebojów K.A.S.Y po czym nastąpiło losowanie nagród głównych: rowerów, tabletów, biletów do kina, teatru i wielu innych. Radość zwycięzców była ogromna. Niektórzy twierdzili, że pierwszy raz w życiu coś wygrali. Wieczór zakończył utwór „Ale to już było”, który wspólnie odtęńczyli gospodarze Andrzej Buczkowski i Monika Modrzejewska.

Autor: Redakcja
Fot. Andrzej Kalinowski

**Dziękujemy serdecznie
wszystkim, którzy wsparli
naszą imprezę, a są to:**

● A&A Decor Design ● Anikino ● ArcelorMittal Poland S.A. ● Biblioteka.Kraków ● Ciuciu Cukier Artist – Kraków ● F.H.U. ELMAR ● FK Olesiejuk ● Gabinet SPA KlubKasi.pl ● Grupa Handlowa Happy ● Hotel Santorini ● Hufiec ZHP Kraków-NowaHuta ● Krakowski Park Technologiczny ● Krakowski Teatr VARIETE ● Laboratorium Kosmetyków Naturalnych Farmona ● LEROY MERLIN ● Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej ● Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania ● Pracownia Cukiernicza „Kalinka” ● Program Aktywności Lokalnej „Złota Jesień” ● Aktywna Złota ● Rena Studio Mody ● SIGMA Pizza & Bar ● Szpital Specjalistyczny im. Stefana Żeromskiego ● TAURON Arena Kraków ● Teatr Ludowy

KSZTAŁTOWANIE POSTAW UCZNIÓW W DOBREJ SZKOLE

Dokonująca się obecnie transformacja naukowo-kulturowa wymaga od systemu oświaty elastyczności i akceptacji nadchodzących zmian, zatem współczesna szkoła musi poszukiwać nowych form przekazu, aktywizować uczniów, intrygować i pobudzać do myślenia. Szanse na takie działanie może zapewnić współpraca i zaangażowanie wielu partnerów: nauczycieli, wychowawców, bibliotekarzy, edukatorów, animatorów kultury, samorządowców – ludzi pasji. Dzielnica XVII Miasta Krakowa, gdzie zostały wypracowane nowoczesne metody współdziałania, może stanowić przykład dobrych praktyk edukacyjnych. Placówki oświatowe tego rejonu, szkoły i przedszkola przyjmujące otwartą postawę wobec otaczającej rzeczywistości, korzystają z potencjału instytucji kultury, poszerzając ofertę edukacyjną.

Zadanie kształtowania postaw i wychowania do wartości jest skutecznie realizowane w Szkole Podstawowej nr 129 im. Kornela Makuszyńskiego. Należy wspomnieć o projektach urzędowych dzięki pomocy takich instytucji jak Muzeum Lotnictwa, Muzeum Narodowe w Krakowie, Fundacja „Zawsze Warto”, Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych i Komitet Kopca Kościuszki oraz Krakowskie Biuro Festiwalowe. Ta otwartość i życzliwość organizacji kultury sprzyja rozwojowi cennych inicjatyw i pobudzaniu kreatywności u nauczycieli i uczniów. Przykładem może być interdyscyplinarny projekt „Na Skrzydłach Biało-Czerwonej” zakończony wernisażem w Sukiennicach czy „Podchody z Biało-Czerwoną” odbywające się cyklicznie w otwartej przestrzeni Muzeum Lotnictwa, albo inauguracja Strefy Wolnego Czytania w parku Zielony Jar i rejestracja tego obszaru jako przyjaznego czytania w sieci UNESCO CITY OF LITERATURE. Każdy z tych projektów integruje nie tylko społeczność szkolną, ale także środowisko lokalne.

Wiedząc o tym, że dojrzewanie dziecka do wartościowego zachowania jest procesem długotrwałym i uzależnionym od wielu czynników, warto pamiętać, by oprócz pozytywnych wzorców w swoim otoczeniu, dziecko miało kontakt ze świadomym, celowym i metodycznym działaniem w placówce, w której spędza wiele czasu. Z tego też względu zespół nauczycieli SP 129 stworzył spójny program działań edukacyjnych, wpisujący się w ogólnopolski projekt Niepodległa, skierowany do przedszkoli Dzielnicy XVII. Pomysł ten ma na celu zespolenie wszystkich prac poświęconych kształtowaniu u wychowanków właściwych postaw obywatelskich i promo-

waniu wartości, ze szczególnym uwzględnieniem szacunku dla dziedzictwa, przywiązania do miejsca zamieszkania, znajomości historii i pamięci przeszłości i tradycji narodu.

Najważniejsze idee realizuje projekt *Eskadrylla Niepodległej* stworzony z myślą o potrzebach współczesnej placówki oświatowej, dedykowany wszystkim krakowianom, ale szczególnie dbający o rozwój dziecka.

„Chcemy zaprosić do kreowania naszej lokalnej rzeczywistości wszystkich mieszkańców dzielnicy XVII, zainteresować ważnymi wydarzeniami z przeszłości, przybliżyć sylwetki bohaterów sprzed lat – mówi pani Beata Ciepły, autorka i wieloletnia koordynatorka działań wpisanych w program *Eskadrylla Niepodległej Rzeczypospolitej*. – Naszym celem jest integracja wszystkich placówek na terenie Wzgórz Krzesławickich, osiedla Na Stoku oraz Wadowa i okolic. Pragniemy słuchać się nawzajem, uczyć się od siebie, wspierać. Najważniejszym, a zarazem najcenniejszym obszarem współpracy okazują się przedszkola. Skuteczność pedagogicznych oddziaływań, warsztat metodyczny osób pracujących z najmłodszymi dziećmi zasługuje na szczególne wyeksponowanie. Parafrazując słowa Janusza Korczaka, można uznać, że wychowawczynie w przedszkolach „przypinają dzieciom skrzydła”. Warto zatem pokazać ich dorobek oparty na głębokiej wiedzy, autorytecie moralnym i zaangażowaniu. Wystawa promująca przedszkola dzielnicy XVII na pewno zachwyci każdego. Zapraszamy wszystkich mieszkańców Krakowa, tych dużych i tych małych, do wspólnej zabawy z okazji odzyskania niepodległości. 10 listopada o godzinie 10.00 spotkamy się w Muzeum Lotnictwa po to, aby razem

śpiewać pieśni patriotyczne, dokonać przeglądu klas mundurowych, zwiedzić wystawę prac plastycznych poświęconych lotnictwu i skosztować wojskowej grochówki, wysłać pocztówkę z życzeniami. Świętujemy razem w biało – czerwonych barwach”.

4 września ruszył projekt *Eskadrylla Niepodległej*, uczniowie Szkoły Podstawowej nr 129 zainteresowani obecnymi, nowoczesnymi propozycjami medialnymi wzięli udział w internetowym plebiscycie Muzeum RAF w Londynie. Oddali swoje elektroniczne głosy na majora Franciszka Kornickiego, polskiego pilota, który walczył w Bitwie o Anglię podczas II wojny światowej. Spośród jedenastu kandydatów, zasłużonych pilotów wielu narodowości, Polak ma największe szanse na zwycięstwo. Do tej pory zebrał ponad 300 tysięcy głosów. W dużej części jest to zasługa aktywności dzieci ze Wzgórz Krzesławickich. Pan Franciszek to dla nich autorytet, człowiek legenda, ostatni żyjący dowódca polskiego dywizjonu z okresu II wojny światowej, walczący w sławnym Dywizjonie 303, dowodzący formacją 308. Społeczność SP 129 pragnie, aby polski heroizm z okresu walk o Wielką Brytanię został oficjalnie nagrodzony. Jeśli major Kornicki zwycięży, czyli otrzyma największą ilość głosów internautów, tych z Krakowa, Polski, Europy, świata, to zostanie uhonorowany naturalnych rozmiarów pomnikiem, który stanie w budynku muzeum w przyszłym roku podczas specjalnej wystawy. Trzymamy kciuki za powodzenie i montujemy film z życzeniami dla bohatera.

Kolejną ikoną II wojny światowej, ostatnim żyjącym żołnierzem 22 Kompanii Zaopatrywania Artylerii armii generała Andersa, towarzyszem broni osławionego szeregowego Misia Wojtka, o którym napisano kilka ciekawych opowiadań, jest profesor Wojciech Narębski, znany petrolog i geochemik, wykładowca Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jemu poświęcono wiele miejsca w tegorocznej odsłonie święta niepodległości, to dla niego dzieci i młodzież tworzy kapsułę czasu łączącą pokolenia, jemu dedykuje konkurs pieśni patriotycznych podczas *Eskadrylli Niepodległej Rzeczypospolitej*.

Pamięć wydarzeń z okresu walk o niepodległość, czyli historii od 1918 do 1989, podtrzymuje konkurs Małopolskie Dyktando Niepodległościowe „Po polsku o historii”. Wieloletnie zainteresowanie tematyką patriotyczną promowaną podczas zajęć edukacyjnych w Szkole Podstawowej nr 129 przyniosło wymierny efekt. Uczennica klasy szóstej, Agnieszka Łyczek, podczas ubiegłorocznej edycji otrzymała tytuł Laureata I Stopnia tegoż konkursu objętego Honorowym Patronatem Małopolskiego Kuratora Oświaty. Sukces okazał się tym większy, że do rywalizacji przystąpiło kilkanaście tysięcy uczniów z całej Małopolski. Obecnie, tj. 10 października 2017 roku, Agnieszka będzie broniła tytułu, konkurując z dużą grupą rówieśników niemal bezbłędnie piszących trudne ortograficznie i interpunkcyjnie teksty z dziedziny historii. Emocje, które już od lat towarzyszą przygotowaniom do kolejnych edycji konkursu oraz samemu wydarzeniu, są swego rodzaju żywą lekcją patriotyzmu. A w tym roku lekcja ta będzie zbudowana na kilku ważnych wydarzeniach.

Zapraszamy do uważnego śledzenia wiadomości dotyczących *Eskadrylli Niepodległej*. Istotne informacje można przeczytać na stronie internetowej Muzeum Lotnictwa Polskiego oraz Szkoły Podstawowej nr 129. Plany przewidują konkurs na komiks opowiadający historię odzyskania przez Polaków czyńskiego lotniska w roku 1918, warsztaty lotnicze, wycieczki do muzeum dla najstarszych grup przedszkolnych, naukę

pieśni patriotycznych, zajęcia techniczne i kulinarne. Czas przygotowań do święta niepodległości będzie obfitował w liczne atrakcje budujące atmosferę radości i dumy z pięknej historii naszego kraju.

Wszystkie patriotyczne zadania wpisane w projekt zostaną zrealizowane dzięki wsparciu merytorycznemu i finansowemu Rady i Zarządu Dzielnicy XVII Miasta Krakowa. Władze lokalne, mając na względzie wychowanie do wartości, stają się przewodnikami dzieci i młodzieży w odkrywaniu przez nich zalet świata. Z wielką odpowiedzialnością i troską tworzą takie warunki kształcenia i wychowania, które umożliwiają optymalny rozwój ucznia, nauczycielowi zaś dają możliwość zbudowania bogatego warsztatu metodycznego i merytorycznego, pozwalającego w sposób profesjonalny prowadzić dialog z dzieckiem. Przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy XVII, pan Stanisław Madej, realizuje sentencję Seneki, rzymskiego retora z III w. p.n.e. „Najmniej działa się tym, co się mówi, więcej tym, co się robi, a najwięcej tym, kim się jest”. Dobry przykład zaangażowania władz lokalnych w codzienne sprawy najmłodszych zapewne sprawi, że młode pokolenie nie stanie się cybernetyczną populacją przypiętą do tabletów i smartfonów, odciętą od reszty świata słuchawkami na uszach, a dobrze wychowaną społecznością zaangażowaną w działanie na rzecz innych, skupioną na kultywowaniu tradycji, zachowaniu ciągłości pokoleniowej.

POŻEGNANIE LATA W MDK FORT 49 „KRZESŁAWICE”

W sobotni wieczór 9 września, na dziedzińcu fortecznym MDK Fort 49 „Krzesławice”, os. Na Stoku 27b koncertowali wspaniali artyści i muzycy: Jakub Błokesz Trio i Łukasz Jemiola Trio. Impreza mogła się odbyć dzięki wsparciu finansowemu Rady Dzielnicy XVII.

Koncert „Pożegnanie lata” to, można śmiało powiedzieć, wieloletnia tradycja w naszej Dzielnicy. Corocznie we wrześniu mieszkańcy „siedemnastki” zostają zaproszeni na to wyjątkowe wydarzenie. Trzeba przyznać, że chętnie i licznie korzystają z tego zaproszenia. Podobnie było i w tym roku.

Wspólnie z mieszkańcami lato żegnali artyści i muzycy Jakub Błokesz Trio i Łukasz Jemiola Trio.

Koncert Kuby Błokesza był to program

złożony z poezji polskich i czeskich bardów. Zebrani odbyli muzyczną podróż poprzez inspiracje twórczością Ja-

romíra Nohavicy, Karela Kryla, Hryhorija Czubaja, Jurija Andruchowycza. Podczas koncertu Kuba Błokesz współ-

nie z publicznością wykonał kompozycje ze swojej najnowszej płyty „Morawska Brama”. Na plenerowej scenie zabrzmiały utwory, polskiego króla poetów wędrownych, Edwarda Stachury m. in. takie jak: Czas płynie i zabija rany, Nie rozdzieli nas kruki, Życie to nie teatr... Na zakończenie, publiczność wysłuchała piosenek Jacka Kaczmarskiego oraz Bułata Okudźawy. Skład zespołu to: Kuba Błokesz (muzyka i wokal), Grzegorz Bąk (bas), Szymon Madej (perkusja).

Łukasz Jemiola Trio wraz z zespołem zagrał własne kompozycje, a także sporo perełek z okresu międzywojnia. Była to niezapomniana podróż muzyczna podczas której nie zabrakło interakcji z widzami. Wspólnie z publicznością zaśpiewali wspaniałe piosenki z lat 20. i 30.:

Ty albo żadna, Bądź moim natchnieniem, Hanka o Tobie marzę i Ach Ludwiko – jako że piosenka przedwojenna nie była tylko smutna – Balonik i Umówiłem się z nią na 9.00. Na zakończenie miłego wieczoru Łukasz Jemiola Trio zaprezentował skomponowany do tekstu swej przyjaciółki Katarzyny Piątkowskiej nastrojowy utwór „Gdy dziewczyna idzie spać”, którym pożegnał się z publicznością. Koncertował wraz z muzykami: Urszulą Czerniak (kontrabas), Tomaszem Deutrykiem (gitara).

Organizatorami wydarzenia byli: Młodzieżowy Dom Kultury Fort 49 „Krzesławice” w Krakowie wspólnie z Radą Dzielnicy XVII Wzgórze Krzesławickie. Młodzieżowy Dom Kultury składa serdeczne podziękowania dla partnerów wydarzenia: Ośrodka Kultury Kraków Nowa Huta, Radio Nowinki, E-FOTO, Fundacja „Magazyn Kultury”, Kolanko No 6, Nowohuckie Centrum Kultury, al. Jana Pawła II 232; InfoKraków.

RADA I ZARZĄD DZIELNICY XVII, os. Na Stoku 15. Tel. 12 645 30 09, tel./faks 12 645 14 17. **Przewodniczący** – Stanisław Madej, zastępca przewodniczącego – Andrzej Dziedzic, członkowie Zarządu – Jan Kawa, Wiesław Wojnarski, Stanisław Rajski. **Dyżury członków Zarządu**: przewodniczący – czwartek 11.00–13.00 po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu terminu w biurze dzielnicy, zastępca przewodniczącego – poniedziałek 14.30–17.00, członkowie Zarządu (odpowiednio w podanej kolejności): środa 11.00–13.00, piątek 11.00–12.00, wtorek 10.00–12.00.

Muzeum PRL-u czy Muzeum Nowej Huty?

Muzeum PRL-u działa w budynku dawnego kina Światowid od czterech lat i jest współprowadzone przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz gminę Kraków. Z końcem 2018 roku „przejdzie pod skrzydła Krakowa”. Czy przekształci się wtedy w Muzeum Nowej Huty, łączące w sobie ekspozycje nad- i podziemną?

— Kiedy zakończy się umowa o współfinansowaniu Muzeum przez Ministerstwo Kultury, miasto stanie wobec dylematu: w jakiej formule organizacyjnej i finansowej prowadzić tę jednostkę. W związku z tym od lipca prowadzi korespondencję z Panem Prezydentem, bo trzeba te kwestie poważnie przemyśleć — mówi krakowski radny **Tomasz Urynowicz**, który niedawno złożył drugą interpelację w tej sprawie.

W skierowanych do Prezydenta Jacka Majchrowskiego pyta o zasady finansowania Muzeum w roku 2019 i kolejnych. Pytanie to niezwykle istotne, bo oprócz środków na działalność bieżącą potrzeba również pieniędzy na kompleksowy remont wpisanego do rejestru zabytków budynku, dostosowanie go do potrzeb muzealnych oraz stworzenie wystawy stałej. Wszystko to ma kosztować ok. 50 mln zł.

— Nie ma wątpliwości, że to wydatek celowy, bo tylko w pełni nowoczesna, zrealizowana z rozmachem instytucja będzie w stanie spełnić pokładane w niej nadzieje i ożywić turystycznie i gospodarczo najstarszą część Nowej Huty — podkreśla w interpelacji radny Urynowicz.

Przypomnijmy, że uchwałę w sprawie powołania Muzeum PRL-u Rada Miasta Krakowa podjęła 7 listopada 2012 r. Niemal rok później — 12 września 2013 r. zaakceptowała projekt 5-letniej umowy pomiędzy gminą Kraków a Ministerstwem Kultury w sprawie współprowadzenia Muzeum PRL-u. Zgodnie z jej zapisami w roku 2014 i kolejnych trzech gmina Kraków przekazywała na działalność muzeum nie mniej niż 200 tys. zł rocznie, a ministerstwo nie mniej niż 1 mln zł rocznie. Minister zobowiązał się także do przekazania dotacji na sfinansowanie scenariusza i projektu ekspozycji stałej, a także projektu architektoniczno-budowlanego i prac budowlanych związanych z adaptacją budynku kina Światowid. Ma to kosztować ok. 2,5 mln zł. Ministerstwo zobowiązało się również do współfinansowania placówki do końca 2018 roku (zamiast, jak zapisano w umowie, do października 2018 r.).

Co jednak stanie się 1 stycznia 2019 r.? Czy i jak zmieni się Muzeum PRL-u? Przede wszystkim najprawdopodobniej nie będzie to już Muzeum PRL-u. — Powiedzmy sobie szczerze, od momentu powołania tej instytucji wiecznie ktoś jest niezadowolony! W obecnej formule Muzeum PRL-u jest obciążone zbyt wieloma politycznymi problemami, ponieważ ludzie żyją polityką, a zwłaszcza polityką historyczną. Szczytina idea stworzenia w tym miejscu placówki edukacyjno-historycznej na miarę ambicji nowohucian nie może być przesłonięta przez polityczne przepychanki. Trzeba to wreszcie zakończyć. Dzisiaj pojawia się szansa na bezkonfliktowe, kompromisowe wyjście z tej sytuacji. Jest nim utworzenie w tym

miejsu Muzeum Nowej Huty, które — skoro i tak będzie finansowane lokalnie, może nam z perspektywy Nowej Huty opowiedzieć o PRL-u — mówi Tomasz Urynowicz. — Pamiętajmy jednak, że Nowa Huta to nie tylko PRL, to także walka z komunizmem, ale również wyjątkowa historia ludzi, którzy przyszli tu pełni nadziei i obaw budować nowe miasto, Nową Hutę. To wreszcie opowiedzieć o ludziach, którzy tu mieszkali, kiedy budowa kombinatu się rozpoczęła, ludziach dla których początek Nowej Huty oznaczał koniec świata, którzy znali.

Pomysł na ideę i na nazwę podzielają władze Krakowa. Jednak stawiane przez radnego pytania i wątpliwości dotyczące zarówno finansowania placówki, jak i formy jej działania uznane zostały — w odpowiedzi na pierwszą interpelację radnego — za przedwcześnie postawione. — Czy aby na pewno mamy jeszcze czas aby o tym myśleć? Nie sądzę — mówi stanowczo Tomasz Urynowicz.

W skierowanym do Prezydenta piśmie podkreśla również, że muzeum powinno łączyć w sobie historię Nowej Huty nad- i podziemnej. „Muzeum PRL-u realizuje od dwóch lat na zlecenie Gminy Kraków zainicjowane przeze mnie prace nad stworzeniem trasy turystycznej „Podziemia Nowej Huty”. W przyszłym roku ma rozpocząć się etap inwestycyjny tego projektu a nie rozstrzygnięto dotychczas kto miałby być operatorem trasy. W obecnej sytuacji oczywistym wydaje się, że trasa powinna stać się częścią muzeum. (...) Połączone projekty Muzeum Nowej Huty i Podziemnej Nowej Huty będą wspólnie z pewnością mocnym projektem promującym dzielnicę” — pisze radny w drugiej skierowanej do Prezydenta interpelacji dotyczącej powstania Muzeum Nowej Huty.

Uruchomienie trasy schronowej może stać się magnesem przyciągającym do Nowej Huty turystów z Polski i świata. — W latach 1952-1960 pod Nową Hutą wybudowano ponad 250 schronów. Powstawały pod budynkami mieszkalnymi oraz użyteczności publicznej, takimi jak przedszkola, szkoły, ośrodki zdrowia, czy urzędy. Oczywiście także pod zakładami pracy. Był to największy taki kompleks w Polsce — opowiada **Ryszard Kozik z Muzeum PRL-u**. — Dziś dawne schrony nie pełnią już żadnych funkcji ochronnych (większość została zniszczona albo przebudowana). Najlepiej zachowany i udostępniany czasem zwiedzającym jest schron pod budynkiem „S” dawnego centrum administracyjnego Huty im. Lenina. Zwiedzać można też — od wtorku do niedzieli w godz. 10-17 — schron pod siedzibą Muzeum PRL-u.

Na zlecenie gminy Kraków Muzeum PRL-u uczestniczy w pracach przygotowawczych do utworzenia trasy turystycznej po nowohuckich schronach. W 2015 r. w podziemiach dawnego kina Świato-

wid, m.in. w jednym z dwóch znajdujących się tam schronów, przygotowano ekspozycję „Atomowa groza. Schrony w Nowej Hucie” (z towarzyszącym mu wydawnictwem), wytyczono trasę spacerową po dzielnicy, powstało też studium uwarunkowań dla utworzenia takiej trasy, które zostało publicznie zaprezentowane.

W 2016 r. realizowany był program edukacyjny towarzyszący wystawie „Atomowa groza” (wykłady, pokazy filmowe, oprowadzania kuratorskie, spacer, slajdowiska), powstała też strona internetowa poświęcona projektowi www.schronywnowejhucie.pl. W połowie września 2016 r. zaprezentowano publicznie koncepcję scenariusza i projektu trasy turystycznej po schronach Nowej Huty. W połowie października powstało studium jego wykonalności.

W 2017 r. kontynuowane są działania edukacyjne towarzyszące projektowi, a równocześnie trwają prace nad dokumentami mającymi umożliwić podjęcie w roku 2018 prac budowlanych. W październiku ma zostać zaprezentowany scenariusz wystawy, powstaje też projekt aranżacji i projekty budowlane.

— Trasa jest konsekwentnie przygotowywana. Zarezerwowane zostały środki w Wieloletniej Prognozie Finansowej na jej realizację. Zwiedzającym udostępnione zostaną cztery schrony, istnieje też możliwość rozbudowywania trasy o kolejne lokalizacje — informuje Tomasz Urynowicz.

To kolejne marzenie nowohuckiego radnego, które ma szansę na realizację. — Trwa reorganizacja Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, może to dobry moment, aby połączyć Oddział MHMK Dzieje Nowej Huty mieszczący się na os. Słonecznym i Muzeum PRL-u i utworzyć Muzeum Nowej Huty? — zastanawia się głośno Tomasz Urynowicz.

Podkreśla jednak, że do realizacji tego zamierzenia potrzeba dużych nakładów finansowych i odpowiednich zmian strukturalnych. — Warto jednak podjąć ten wysiłek. Nowa Huta zasługuje na swoje muzeum. To wyjątkowa dzielnica o ciekawej historii, Nowa Huta nie jest czarno-biała. Jej historia jest złożona, to nie jest tak, że mieszkali tu sami komuniści, czy też sami zwolennicy solidarności. Nie mieszkali tu sami ateści ani też sami katolicy. Kiedy rozpoczynano budowę Nowej Huty, to przede wszystkim przyjeżdżali tu ludzie z przeżyciami powojennymi, którzy chcieli budować sobie nową rzeczywistość, w spokoju, w awansie społecznym i ekonomicznym. My popełniamy błąd myśląc, że jak się opowiada historię wsi na których wyrosła Nowa Huta — Mogiły czy Bieńczyce, to opowiada się ją w opozycji do historii Nowej Huty, ale Mogiła XXI wieku wyrosła na tej XIII-wiecznej. Jest do opowiedzenia kultura tamtych czasów, która przekształciła się w obecną rzeczywistość. Muzeum Nowej Huty będzie, mam ogromną nadzieję, tę historię opowiadać — marzy Tomasz Urynowicz.

Teraz pozostaje czekać na decyzje i zmiany, które nastąpią w 2019 roku. Dobrze, że nie wszyscy będą czekać z założonymi rękami.

KIEDY ZACZNIEMY OSZCZĘDZAĆ CIEPŁO?

Rozpoczął się nowy sezon grzewczy i wielu naszych Czytelników, szczególnie w starszych i nieopomiarowanych indywidualnie budynkach zastanawia się, czy rzeczywiście musi ponosić tak wysokie opłaty za energię ciepłą. Prawda jest brutalna. Brak powszechnego wprowadzenia indywidualnego rozliczania ilości dostarczanej energii cieplnej, brak chęci oszczędzania, zadłużanie się użytkowników lokali, zanieczyszczanie środowiska, brak zainteresowania walką ze smogiem – tak można podsumować minione 26 lat. Straty są oczywiste, a konsekwencje ponoszą użytkownicy nieopomiarowanych lokali oraz całe społeczeństwo i środowisko naturalne, w którym żyjemy.

25 września 1991 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podjął uchwałę (opublikowana w Monitorze Polskim nr 30 pod pozycją 218) w sprawie powszechnego wprowadzenia indywidualnego rozliczania ilości dostarczonej energii cieplnej, która wskazywała dalsze kierunki działań mających na celu racjonalizację zużycia ciepła przez końcowych odbiorców, tj. użytkowników lokali. Pomimo upływu 26 lat od podjęcia tej uchwały i przyjęcia ustaw Prawo budowlane (1994 r.) i Prawo energetyczne (1997 r.) oraz kilkukrotnego nowelizowania tych aktów prawnych, dotychczas nie zrealizowano intencji Sejmu.

Przyjęcie (w 2012 r.) przez Parlament i Radę Europy Dyrektywy 2012/27/UE zobowiązującej wszystkie kraje UE, a więc i Polskę, do wprowadzenia powszechnego obowiązku indywidualnego opomiarowania oraz rozliczania kosztów ciepła (w nieprzekraczalnym terminie do 31 grudnia 2016 r.), także nie dało oczekiwanych efektów, gdyż nadal w naszym kraju nie opomiarowano około 3,5 mln lokali mieszkalnych oraz bardzo dużo lokali użytkowych.

OLBRZYMIĘ STRATY

Okazuje się, że to co sprawdza się i jest możliwe w innych krajach, w Polsce jakoś nie wychodzi i napotyka na trudności, a wręcz silny opór i sprzeciw. Opór i sprzeciw dotyczy podzielników kosztów ogrzewania, które są

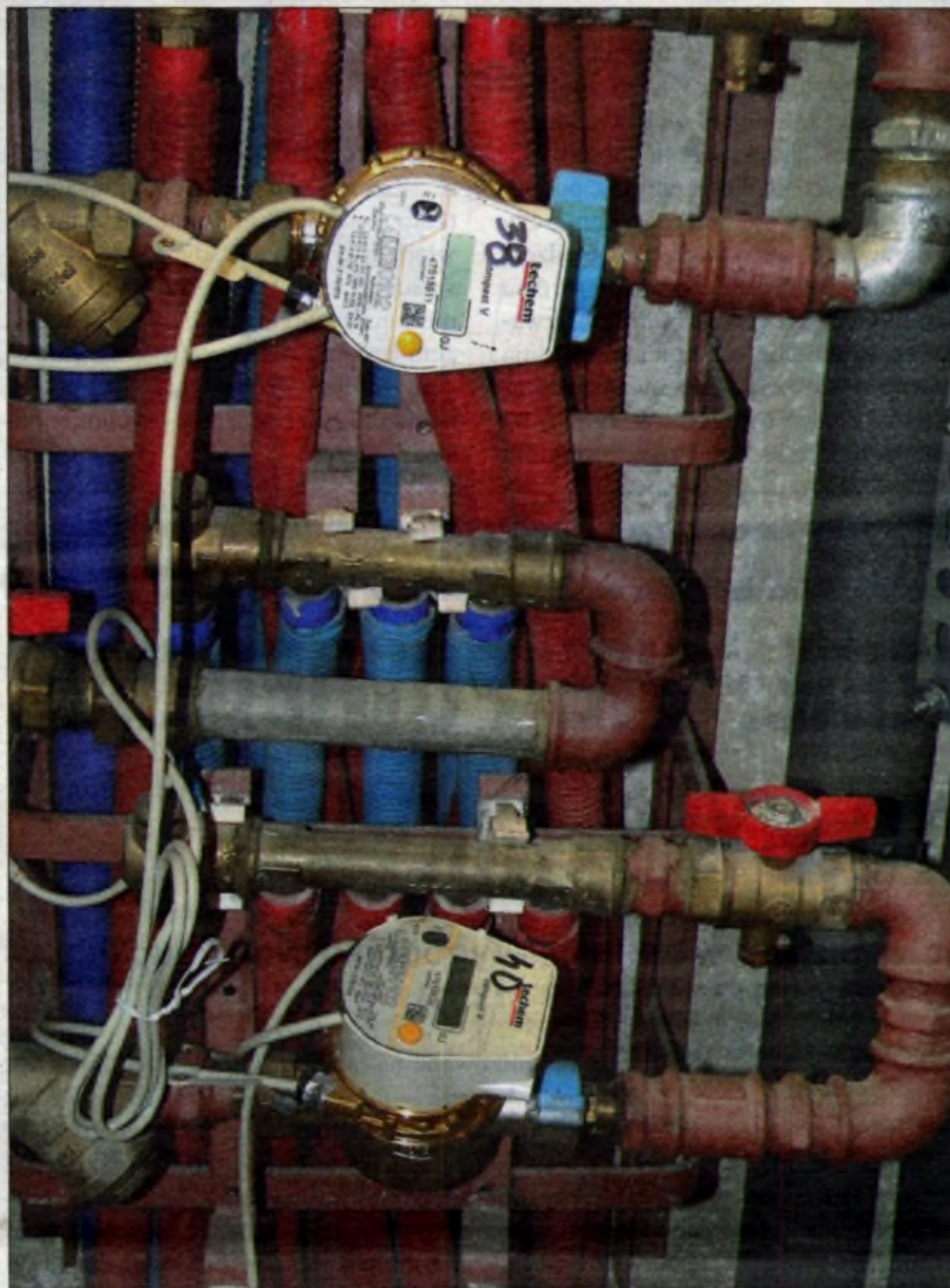
Tymczasem, licząc tylko koszty ciepła nadmiernie zużytego w minionych latach (tj. od dnia wejścia w życie ustawy Prawo energetyczne), nadwyżki te wynoszą średnio: rocznie - 700 zł/lokal, co dla okresu 20 lat daje kwotę 14 tys. zł/lokal. Natomiast przy 3,5 mln nieopomiarowanych lokali mieszkalnych ich użytkownicy zbędnie wydali na ciepło około 2,45 mld/rok złotych rocznie, co dla minionego 20-lecia daje straty wynoszące 49 mld złotych.

CO JEST PRZYCYNĄ PROBLEMU?

Przyczyn jest kilka, ale do najważniejszych należą: ● dopuszczenie do stosowania cieczowych podzielników kosztów ogrzewania, które mają zbyt małą ilość nadładku cieczy na tzw. dyfuzyjne (naturalne) parowanie; w większości typów cieczowych podzielników oszacowana ona jest tylko na 120-220 dni okresu rozliczeniowego. Natomiast standardowy okres rozliczeniowy trwa 365 dni. Użytkownicy opomiarowanych lokali protestowali – podzielniki cieczowe rejestrują zużycie na nieczynnych grzejnikach, nawet przed rozpoczęciem sezonu grzewczego, ● dopuszczenie do stosowania elektronicznych podzielników kosztów ogrzewania, które rejestrują tylko część temperatur miarodajnych dla określenia zużycia ciepła przez grzejnik; to powoduje błędy w rejestrowaniu zużycia ciepła przez grzejnik. Błędy rejestracji mają miejsce

c.o. – podzielnik nie rejestruje zużycia, natomiast w przypadku oddawania ciepła przez grzejnik – podzielnik rejestruje zużycie proporcjonalnie do ilości oddanego ciepła), aktualnym zaawanso-

wyniku przeprowadzonych termomodernizacji budynków opomiarowanych) oraz dławienie przepływu czynnika grzewczego przez grzejnik (zaworem termostatycznym) skutkuje częstą pra-

waniem techniki pomiarowej oraz oczekiwaniami końcowych odbiorców ciepła, ● brak określenia zrozumiałych i jednoznacznych zasad podziału ogólnych kosztów ciepła budynku na końcowych odbiorców ciepła (tj. użytkowników lokali), co niejednokrotnie generuje znaczne błędy w podziale kosztów.

Należy mieć na uwadze fakt, że podzielniki kosztów początkowo były dopuszczone w Polsce w oparciu o: ● system dopuszczeń (obowiązujący od 1994 r.), polegający na wydaniu przez Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Instalacyjnej „Instal” w Warszawie świadectw dopuszczenia i decyzji o dopuszczeniu (tzw. aprobaty technicznych). Jednak system ten przeniósł jedynie na grunt polski wymagania stawiane podzielnikom i sposobom rozliczania kosztów ogrzewania zawarte w niemieckich normach i przepisach prawnych.

Polskie Normy PN-EN 835 i PN-EN 834, które w 1999 r. zostały opracowane przez Polski Komitet Normalizacyjny na wzór europejskich norm EN 834 i EN 835 z 1994 r., także bazowały na niemieckich normach i przepisach prawnych. Warto zauważyć, że w dacie przyjęcia tych regulacji w Danii i w Polsce były stosowane cieczowe i elektroniczne podzielniki kosztów, które spełniały bardziej rygorystyczne kryteria rejestracji zużycia ciepła przez grzejnik.

Przeprowadzone w minionych kilkunastu latach wymiany podzielników cieczowych na elektroniczne nie poprawiły oceny podzielnikowych systemów rozliczeń, gdyż okazało się, że zmniejszone zapotrzebowanie na ciepło (w

cał grzejnika w niskich zakresach temperatur, w których pomimo faktu, że grzejnik oddaje ciepło – większość podzielników elektronicznych błędnie nalicza zużycie lub nie rejestruje zużycia ciepła, co skutkuje powstawaniem błędów w podziale kosztów i nie logicznymi wynikami rozliczeń. Dlatego, wbrew wcześniejszym oczekiwaniam, montaż podzielników elektronicznych nie wpłynął na poprawę złej oceny podzielnikowych systemów rozliczeń.

DŁACZEGO NIE SPRAWDZIŁY SIĘ SYSTEMY ROZLICZEŃ?

Zachodzi konieczność udzielenia odpowiedzi na pytanie, dlaczego podzielnikowe systemy rozliczeń, które sprawdziły się w Niemczech, nie sprawdzają się w Polsce? Odpowiedź jest stosunkowo prosta: wyższe temperatury zewnętrzne w okresie grzewczym i niższa energochłonność budynków (mniejsze zużycie ciepła), niższe koszty zakupu lub wytworzenia energii cieplnej, jednoznaczne zapisy aktów prawnych, tj. „Rozporządzenia o zależnym od zużycia rozliczaniu kosztów ogrzewania i ciepłej wody” (które w Niemczech przyjęto w 1981 r.).

Tymczasem w Polsce mamy kilka niekorzystnych uwarunkowań, tj. niższe temperatury zewnętrzne, dłuższy sezon grzewczy, wyższe koszty ciepła. Ponadto, Polacy nie mają tak dobrej sytuacji finansowej jak przeciętny odbiorca ciepła w Niemczech, a co nie mniej istotne, Polacy są bardziej krytyczni, wymagający i w trosce o własne interesy kontrolują wartości zarejestrowanego zużycia lub zasadność naliczanego kosztu ciepła. Można powiedzieć, że Polacy wyznają zasadę „kon-

trola podstawą zaufania”. Zasadę tę stosują w odniesieniu do podzielników jak i systemów indywidualnych rozliczeń.

Niezadowolone znacznej części polskiego społeczeństwa z podzielnikowych systemów rozliczeń, zdiagnozowane wady podzielników (zbyt mała ilość nadładku cieczy oraz brak znajomości wszystkich temperatur grzejnika) były główną przyczyną nieuwzględnienia w znowelizowanym art. 45a ustawy Prawo energetyczne (obowiązującego od 1 października 2016 r.) obligatoryjnego montażu podzielników jako alternatywnej metody opomiarowania lokali ciepłomierzami.

Brak obowiązku montażu podzielników wynika m.in. z wniosków zawartych w opracowaniu „Analiza prawna, techniczna i finansowa zastosowania podzielników kosztów ogrzewania wykorzystywanych w budynkach wielolokalowych” opracowanego przez ekspertów Politechniki Śląskiej. Opracowany w 2015 r. dokument, zawiera analizę ekonomiczną zamontowania podzielników kosztów ogrzewania w budynku wielolokalowym, która wskazuje na konieczność odpowiedniego przygotowania wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania do montażu podzielników kosztów ogrzewania.

JAK ZMODERNIZOWAĆ INSTALACJĘ C.O.

W opracowaniu specjalistów wskazano trzy warianty wykonania modernizacji wewnętrznej instalacji c.o., które powinny poprzedzić montaż podzielników. Dla tzw. budynków „starych” (wybudowanych do 1988 r.) zakres prac powinien uwzględniać: ● wykonanie projektu technicznego, ● płukanie wewnętrznej instalacji c.o., ● wymianę grzejników, ● dostosowanie ich mocy do zmniejszonego zapotrzebowania na ciepło, ● wymianę zaworów termostatycznych (na zawory z ograniczeniem minimalnej temperatury do 16 st. C).

Szacunkowy koszt wymienionych prac dla wariantu I wynosi 760 zł/1 grzejnik, a dla wariantu II (bez wymiany zaworu termostatycznego) - 582 zł/1 grzejnik. Oznacza to, że aby zamontować przebadane typy podzielników elektronicznych, należy wcześniej ponieść nakłady (na modernizację wewnętrznej instalacji c.o.) w wysokości od 2328 zł do 3040 zł/lokal, co dla 3,5 mln lokali nieopomiarowanych stanowi kwotę od 8148 do 10 mld złotych.

Zakładając zasadność przeprowadzenia koniecznych prac w budynkach nieopomiarowanych, automatycznie należy sprawdzić, że taki sam zakres prac będzie musiał być wykonany w budynkach, w których podzielnikami elektronicznymi jest opomiarowane ponad 3 mln lokali. Te koszty należy zakwalifikować jako koszt dostosowania wewnętrznych instalacji grzewczych do pracy podzielników elektronicznych, które - jak wynika z analizy - są bardziej wrażliwe na przewymiarowanie grzejnika, niż (w większości już zdemontowane) podzielniki cieczowe.

Wykonanie proponowanego zakresu prac trwałoby bardzo długo, a wprowadzenie powszechnego indywidualnego opomiarowania oraz rozliczania kosztów ciepła według zużycia – uzależnione od wykonania niezbędnych prac mogłoby trwać kolejne ćwierćwiecze. A może są inne alternatywne sposoby rozwiązania problemu? I na to pytanie także należy szukać odpowiedzi.

(MP) Fot. autor

jedynymi urządzeniami, które mogą być zastosowane do opomiarowania lokali z tzw. pionowym rozprowadzeniem czynnika grzewczego lub – inaczej mówiąc – wielopunktowym zaopatrywaniem lokali w ciepło. W takich budynkach nie ma możliwości zastosowania ciepłomierzy, którymi zarejestruje się ile ciepła z wewnętrznej instalacji grzewczej budynku pobrał dany lokal. Co ciekawe, okazuje się, że u nas można nawet zaprzestać wykonywania indywidualnych rozliczeń kosztów ogrzewania według wskazań ciepłomierzy lokalowych i rozliczać koszty według powierzchni lokali! Cofamy się co najmniej o dwadzieścia lat!

szczególnie w budynkach poddanych termomodernizacji, w których nie dostosowano mocy grzejników do zmniejszonego zapotrzebowania na ciepło, a także w wyniku pracy zaworu termostatycznego, który dławi przepływ czynnika grzejnego (wody) przez grzejnik, ● dotychczasowy brak regulacji prawnych, które nakładałyby na producentów podzielników obowiązek przedłożenia stosownego certyfikatu lub innego dokumentu (np. świadectwa homologacji), świadczącego o spełnieniu przez podzielnik oczekiwanych i zastrzonych kryteriów rejestracji zużycia ciepła, które są zgodne z logiką (jeśli grzejnik nie oddaje ciepła z systemu

PROFESOR ZIMBARDO W SP 105

9 października o godz. 18.00 Szkołę Podstawową z Oddziałami Integracyjnymi nr 105 na os. Słonecznym 12 odwiedzi niezwykle gość – światowej sławy psycholog społeczny prof. Philip Zimbardo – twórca Heroic Imagination Project (Projektu Bohaterskiej Wyobraźni). Jego wizyta nie jest przypadkowa – Szkoła Podstawowa nr 105 jest jedynym w Krakowie Akredytowanym Ośrodkiem Szkoleniowym Projektu oraz realizuje ten projekt z uczniami jako pierwsza szkoła w Krakowie.

Profesor Philip Zimbardo stworzył innowacyjny program edukacyjny oparty na bazie najnowszych wyników badań psychologii społecznej. Program jest interwencją, a więc zakłada zmianę postaw i zachowań u jego uczestników. Jego głównym celem jest, aby wśród młodych ludzi szerzyć ideę bohaterskiej wyobraźni a zatem wyobraźni, która pozwala człowiekowi podejmować nieprzeciętne działania chroniące dobro, zdrowie i bezpieczeństwo innych ludzi oraz swoje własne. Ideą projektu jest budowanie i kształtowanie postaw młodzieży, pozwalających dostrzegać nie- sprzyjające zjawiska społeczne i po-

dejmować natychmiastowe działania w celu ich ograniczenia – wspiera on bezpieczne bohaterskie akcje, cywilną odwagę i zdolność współodczuwania. Projekt składa się z sześciu modułów, które dotyczą ważnych społecznie kwestii takich jak nieświadomość na bierność, przekraczanie możliwości rozwojowych swojego umysłu, podporządkowanie się stereotypom czy ignorancja obserwowanych uprzedzeń. Obecnie w Polsce wdrażane są dwa moduły projektu: „Jak bierni obserwatorzy mogą stać się bohaterami dnia codziennego” oraz „Kreowanie nastawienia rozwojowego”. W tym roku rozpocznie się realizacja modułu

„Przezwycięzanie uprzedzeń i dyskryminacji”. Projekt prof. Zimbardo spotkał się z ogromnym zainteresowaniem zarówno dyrekcji jak i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 105, bo wpisuje się idealnie w działania tej szkoły. Obecnie szkoła posiada 12 certyfikowanych nauczycieli HIP i dwóch trenerów przeprowadzających szkolenia dla nauczycieli Krakowa i Małopolski. Przeszkolili oni ponad 70 nauczycieli krakowskich placówek oświatowych. W marcu Szkoła Podstawowa 105 była organizatorem Ogólnopolskiej Konferencji Projektu Bohaterskiej Wyobraźni „Zawsze warto chcieć”, która spotkała się z wielkim zainteresowaniem władz oświatowych, dyrektorów szkół i nauczycieli. Październikowe spotkanie z profesorem Zimbardo jest wyrazem uznania dla pracy szkoły, powodem do dumy, że to właśnie tę szkołę odwiedzi najsłynniejszy psycholog naszych czasów. (mp)

LISTY DO REDAKCJI • LISTY DO REDAKCJI

RADNY WIEDZIAŁ, NIE POWIEDZIAŁ, A TO BYŁO TAK

W odpowiedzi na list zamieszczony w „Głosie–Tygodniku Nowohuckim” z dnia 22 IX 2017 r., nr 38 (1381)

Jak donoszą – za pośrednictwem „Głosu. Tygodnika Nowohuckiego” [list „W sprawie poświęcenia kapliczki na os. Willowym” w numerze z dnia 22 września 2017 r., nr 38] – dzielnicowi Radni PiS, paskudny i podstępny przewodniczący Rady Dzielnicy XVIII Stanisław Moryc z PO uniemożliwił im wzięcie udziału w poświęceniu kapliczki.

Jak to zrobiłem? Zamknąłem ich na klucz w siedzibie Rady albo w znajdującym się pod budynkiem schronie? A może wiedziałem im, że poświęcenie jest kiedy indziej albo zwołałem podstępnie sesję w terminie poświęcenia, a sam – wraz z partyjnymi kolegami i radnymi niezależnymi – na nią nie przyszedłem? Otóż nie. Jak twierdzą Radni PiS, przewodniczący Moryc nie przekazał im zaproszenia, a tym samym „podzielił radnych na lepszych i gorszych”.

Warto na wstępie zaznaczyć, że gospodarzem uroczystości nie była Rada Dzielnicy XVIII, a parafia św. Bartłomieja w Mogile. W poświęceniu wzięło udział około 70 osób – mieszkańców Nowej Huty z różnych osiedli. Skąd się o nim dowiedział, skoro zdecydowanej większości z nich także osobiście nie zaprosiłem. Może na przykład byli na Mszy Świętej w bazylice Ojców Cystersów w Mogile (o poświęceniu informowano w ogłoszeniach duszpasterskich w niedzielę 3 września br.)? Może przeczytali zaproszenie o po-

święceniu opublikowane na łamach „Głosu. Tygodnika Nowohuckiego”? A może – jak wspomniany w liście Radny PiS Pan Marian Baś – „mieli informację z innego źródła”? (Swoją drogą ciekawe, dlaczego Radny, skoro wiedział, nie powiedział swoim kolegom o poświęceniu. Czyżby, podobnie jak podstępny przewodniczący Moryc, również knuł przeciwko swoim partyjnym kolegom?) Oczywiście te 70 osób mogło też, jak Radna PiS Pani Krystyna Frankiewicz „przez przypadek znaleźć się w pobliżu” w trakcie uroczystości, nic jednak na to nie wskazywało.

Przyjęło się, że partyjnych przeciwników można oskarżać właściwie o wszystko. Na przykład o to, że samemu nie chodzi się do kościoła albo przysypia podczas ogłoszeń duszpasterskich i nie czyta lokalnej gazety. Warto jednak czasem przeczytać coś, co się napisało, zanim wyśle się to do gazety. Można wówczas uniknąć śmieszności.

Stanisław Moryc

PS. Chciałbym również sprostować podaną w liście informację: to nie determinacja jedynie Radnych PiS doprowadziła do renowacji i powrotu kapliczki na jej miejsce, ale działania wszystkich radnych Dzielnicy XVIII.

LISTY DO REDAKCJI • LISTY DO REDAKCJI

JEŚLI LUBISZ LUDZI, ZOSTAŃ WOLONTARIUSZEM

W dalszym ciągu prowadzimy rekrutację wolontariuszy do SZLACHETNEJ PACZKI. Jeśli masz ukończone 18 lat, lubisz ludzi, potrafisz działać w zespole oraz chcesz się rozwijać zapraszamy do zgłaszania się do akcji. Wolontariuszy poszukujemy również w Nowej Hucie, w szczególności w rejonie Placu Centralnego. Kandydaci mogą się zgłaszać przez stronę www.superw.pl.

Zadania SuperW:

✓ **ZMIANA ŻYCIA POTRZEBUJĄCYCH:** jako wolontariusz Paczki spotkasz się z rodzinami żyjącymi w biedzie. Podejmiesz decyzję, dla których z nich włączenie do projektu będzie szansą na zmianę.

✓ **TWORZENIE NIEZWYKŁYCH**

HISTORII: połączysz rodziny w potrzebie z Darczyńcami, którzy przygotują dla nich pomoc. Będiesz świadkiem niezwykle spotkań, wzruszeń i przemian.

✓ **ORGANIZACJA EVENTÓW** razem z innymi SuperW zorganizujesz Finał ogólnopolskiego projektu pomocowego.

Co Ci gwarantujemy:

● **WAŻNE KOMPETENCJE SPOŁECZNO-BIZNESOWE:** zarządzanie sobą w czasie, praca w grupie, wielozadaniowość, rozwój w wybranej przez Ciebie dziedzinie – od PR po logistykę.

● **SAMOROZWÓJ:** nowe umiejętności interpersonalne i komunikacyjne – jeden z istotnych czynników sukcesu

na rynku pracy. Rozwijasz się tu i teraz, ale zdobyte doświadczenie procentuje w przyszłości.

● **SIEĆ KONTAKTÓW:** będziesz mieć dostęp do osób, z którymi na co dzień nie miałbyś okazji się spotkać – od artystów, przez urzędników, po lokalnych biznesmenów.

● **NIEZWYKŁE PRZEŻYCIA:** ogólnopolskie wydarzenia z udziałem setek SuperW, motywujące szkolenia, pełen emocji Finał – gwarantujemy, że Paczka to niesamowite przeżycia, które zostają w sercu na długo!

● **RADOŚĆ Z MĄDREJ POMOCY,** gdy zdasz sobie sprawę, że dzięki Tobie zmienia się czyjeś życie.

Nie zastanawiaj się. Dołącz już dziś.

„Umiera się nie dlatego aby przestać żyć, lecz po to by żyć inaczej”
Paulo Coelho

ZAKŁADY POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.

• ul. Rakowicka 35a,	tel. 12/411-47-76, sob. 8.00-14.00
• ul. Reduty 1,	tel. 12/411-35-26
• cm. Grębałów,	tel. 12/645-31-61
• cm. Podgórze,	tel. 12/656-55-11

DYŻUR CAŁODOBOWY
RÓWNIEŻ W NIEDZIELE I ŚWIĘTA
tel. 12/411-45-02,
12/411-45-04

Wszystkie punkty czynne od pon. do pt. od 7.30 do 15.30
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW
BEZGOTÓWKOWE ROZLICZANIE POGRZEBÓW

CORDIA B. KWIECIŃSKA
os. Na Skarpie 24 os. Urocz 5
www.cordia.com.pl

12 644-87-75, 512-179-466

**KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO – CAŁODOBOWO**

REKORDIA www.rekordia.krakow.pl
ul. Karola Darwina 1g (w budynku Zarządu cmentarza w Grębałowie)

POGRZEBOWE USŁUGI
KOMPLEKSOWO BEZGOTÓWKOWO

☎ 12-645-47-24, ☎ 508-163-001 (CAŁĄ DOBĘ)
CAŁODOBOWY PRZEWÓZ ZMARŁYCH Z MIESZKAŃ DO CHŁODNI (W RAMACH ZUS)

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH
„MORFON”

os. Dywizjonu 303 31J (od al. Andersa), tel. (012) 641-68-17
Tel. całodobowe: (12) 649-59-96, 604-296-932 **ROZLICZENIE BEZGOTÓWKOWE**

Z głębokim bólem zawiadamiamy,
że w dniu 20 września 2017 roku
zmarł w wieku 91 lat
inż. arch. Tadeusz BINEK
Uroczystości pogrzebowe odbyły się
na Cmentarzu Rakowickim
w poniedziałek 25 września 2017 roku.
Urna z prochami Zmarłego została złożona
w grobie rodzinnym.

Pograżeni w smutku
ŻONA, SYNOWIE, SIOSTRA,
SYNOWA, WNUK

Wyrazy głębokiego współczucia
**RENACIE SŁOPIECKIEJ
I PAWŁOWI BUGAŃSKIEMU**
z powodu śmierci
**MATKI
MARII BUGAŃSKIEJ**
składają Przyjaciele
ze Stowarzyszenia Moja Nowa Huta
oraz z firmy „ELMAR”

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

SLUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie Ratunkowe 999 (także N. Huta).
Toksykologia 12 411 99-99.
Straż Pożarna 998, 12 646-01-10.
Policja 997.
Policja Nowa Huta:
 os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910,
 os. Złotej Jesieni 11C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.
Straż Miejska 986.
Pogotowie gazowe 992.
Pogotowie dźwigowe 12 644-23-08.
Pogotowie c.o. 12 644-38-46.
Wodociągi 12 648-28-61.
Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz) 12 644-19-69, 12 643-27-43. **ADREM awarie poza budynkiem** 12 644-12-10.
Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia 12 647-05-65 w dni powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.
Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin Tel. 12 411-60-44.

MEDYCYNIA I ZDROWIE

▼ **PRACOWNIA USG – LEK. MED. B. STĘPIEŃ** – os. Handlowe 8, tel. 12 644-78-26, 12 640-50-90 lub 696-047-450: badania jamy brzusznej, tarczycy.
 Czynna: poniedziałek 12.00–16.00, wtorek–piątek 9.00–12.00.
 ▼ **GABINET KARDIOLOGICZNY** Lek. med. Krzysztof Ideć, os. Centrum A, bl. 3. Rejestracja: 12 357-36-12.
 ▼ **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE:** leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11, lokal U 1.
 Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.–pt. 9.00–19.00. www.bjb.net.pl.
 ▼ **REHABILITACJA**, masaż leczniczy, wizyty domowe.
 Tel. 12 414-11-97.

USŁUGI RÓŻNE

▼ **TELEWIZOR ANTENY** 12-640-00-42, 609 586 881.
 ▼ **TELEWIZOR STRAJKUJE?** 600 99 88 32, 501 93 26 79.
 ▼ **USŁUGI SZKLARSKIE, oprawa obrazów**, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu).
 Tel. 647-86-50.
 ▼ **PRZECHOWALNIA ROWERÓW** (z możliwością przeglądu) i **OPON** (całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3.
 Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
 ▼ **SALON FRYZJERSKI „Dorota”** (damski, męski, dzieci). Pl. Targowy „Piaś”, paw. 26, 27.
 Tel. 12 681-33-77.
 ▼ **OBUIE – NAPRAWA**. Os. Jagiellońskie 19, pawilon handlowy (wejście od tyłu). Tel. 647-86-50.
 ▼ **ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKO-ŚLUSARSKI**. Naprawa zegarków mechanicznych i elektronicznych, naprawa zegarów ściennych. Ostrzenie noży, nożyczek, pił, łańcuchów. Dorabianie kluczy mieszkaniowych i samochodowych z immobilizerem. Plac targowy Bieńczyce, paw. 23. Tel. 510-949-066.
 ▼ **ZAKŁAD PIECZĄTKARSKO-GRAWERSKI**, Adam Sroka, przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A.
 Aktualny tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl.
 ▼ **ROWERY** – sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komisy, malowanie ram.
 FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom. 502-73-00-87.
 ▼ **ANTEN MONTAŻ**, naprawa telewizorów wszystkich typów u klienta.
 Tel. 12 640-00-41, 609-586-881.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

▼ **BIURO RACHUNKOWE „ATINA”**, usługi podatkowo-księgowe. Boh. Września 76. 648-01-89.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

▼ **ARKADOM – NAJSKUTECZNIEJSZE BIURO NIERUCHOMOŚCI**. Stowarzyszeni w MSPON, 3 licencje państwowe. Os. Jagiellońskie 19, koło kościoła Arka.
 Tel. 12 641-66-74; www.arkadom.pl.

BIURA TURYSTYCZNE

▼ **BIURO TURYSTYCZNE Cerro Torre Szkoła Górską**, al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkolagorska-cerrotorre.pl.
 Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia, kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów indywidualnych.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

▼ **FIRMA AUTO KOMPUTER**, Janina Walasek, ul. Makuszyńskiego 9B.
 Tel. 644-18-80, 684-19-00 (01, 02), pon.–pt. 8.00–17.00. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów. www.autokomputer.krakinfo.pl.
 ▼ **AUTO CENTRUM BLASK**, ul. Bulwarowa 33, myjnia ręczna, tel. 644-89-06.
 Czynna od pon. do sob. 8–18, niedziela 8–15.
 ▼ **Samoobsługowa myjnia ręczna** (7 dni w tygodniu, 8–23).
 ▼ **Serwis i sprzedaż opon**.
 Tel. 680-53-10, pon.–sb., 8–18.
 ▼ **AUTOMYJNIA. MYCIE RĘCZNE**. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy parking.
 ▼ **ZŁOMOWANIE** samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWACIARNIE

▼ **KWACIARNIA „KALINA”**, os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8–19, w soboty 8–17, w niedziele 9–15.
 Tel. 012 644-33-36. Przyjmujemy zamówienia z dostawą do domu.
 ▼ **KWACIARNIA „CUPIDO”**, pl. Targowy Bieńczyce 6, tel. 641-46-35.
 Czynna: pon.–sob. 6.00–19.00, niedziela 9.00–16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wianki okolicznościowe, bukiety.

PRACOWNIE ZŁOTNICZE

▼ **WYROBY ZŁOTE, SREBRNE**. Naprawy. Grawerowanie. Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta. Bieńczycki pl. Targowy 5. Tel. 12 685-53-80.

OGŁOSZENIA DROBNE

● **ANTEN** montaż, naprawa telewizorów u klienta.
 (12)640-00-42, 609-586-881.
 ● **CYKLINOWANIE**.
 502-069-155.
 ● **CYKLINOWANIE**.
 694-371-506.
 ● **CZYSZCZENIE** dywanów, bezpłatny dojazd. (12)649-92-39.
 ● **DACH** papa termozgrzewalna, obróbki blacharskie. 507-896-506.
 ● **HYDRAULICZNE** usługi wod.-kan.-gaz. 501-415-154.
 ● **KAMIENIARSTWO** nagrobki, grobowce granitowe. Sprzedaż, montaż, niedrogo. (12)422-48-13, 506-330-045.
 ● **KOLDRY** – wyrób. Handlowe 8. 503-655-671.
 ● **KUPUJĘ** stare zegarki. 512-960-600.

● **MYCIE** okien.
 Tel. 513-587-700.
 ● **NAPRAWA** telewizorów wszystkich typów u klienta.
 (12)640-00-42, 609-586-881.
 ● **POLSKI** matura, liceum, gimnazjum. Doświadczona nauczycielka. 668-973-239.
 ● **POTRZEBNA** pani do gotowania. 660-326-596.
 ● **RTV** – telewizory – anteny – serwis profesjonalny od 1985 r. 511-075-470.
 ● **SZKLARZ**, oprawa obrazów. Montaż luster, szyby zespolone. Szkolne 30. Transport gratis. 509-540-615, (12)644-27-07.
 ● **TAPICER**. 784-906-675.
 ● **ZASTRAJKOWAŁ** telewizor? Tel. 12/645 47 65, 600 99 88 32, 501 93 26 79.
 ● **ZAWSZE** aktualne. Zakład napraw telewizorów, montaż anten. Profesjonalnie, solidnie, tanio! (12)640-00-42, 511-942-158.

lombard 4u .pl

Pożyczki pod zastaw wszystkiego
SKUP
 ZŁOTA, BIŻUTERII, ZEGARKÓW,
 TELEFONÓW I WIELU INNYCH.
SKUPUJEMY WSZYSTKO
CO MA WARTOŚĆ.

M1 Al. Pokoju 67
 509-164-757, 12-682-58-85
GALERIA BRONOWICE
 ul. Stawowa 61 724-448-044
GALERIA KRAKOWSKA
 poziom -1 501-325-444
CH CZYZYNY 12-297-30-48
PH ZAKOPIANKA
 ul. Zakopiańska 62 503 993 203
KAUFLAND
 Bratysławska 4 797-37-3614
 7 dni w tygodniu od 9-21

ZATRUDNIMY
OSOBĘ
NIEPEŁNOSPRAWNĄ
DO SPRZĄTANIA
NA UMOWĘ
O PRACĘ
 na terenie dawnej
 Huty im. Sendzimira.

Kontakt
 34 3160124, L. Mazur

BIURO
OGŁOSZEŃ
Redakcja
„Głosu”
 (NCK, pl. Centralny)
 Tel. 12 643 44 33

DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ

36 ARÓW

(możliwość dokupienia dalszych 10 arów),
 w miejscowości Majkowice
 przy drodze z Bochni do Uścia Solnego

SPRZEDAM

Tel. 14 66 56 557.

cht KRAKOWSKIE
 Kraków, ul. Krzywdy 1
 www.cht.net.pl

MODA
W DOBREJ CENIE

Zapraszamy na zakupy! HURT - DETAL III HALA

Zdrowie i uroda

PRODENT®

os. Niepodległości 3 A

Telefon

681-33-22, 681-34-80

Czynne:

pon.-pt. 9-21,
sobota 9-15

♦ STOMATOLOGIA

♦ PROTETYKA

WYKONYWANIE

I NAPRAWA PROTEZ
NA POCZEKANIU

♦ ORTODONCJA

♦ CHIRURGIA

EMERYCI I RENCISCI

30% ZNIŻKI

NA USŁUGI PROTETYCZNE

CitoReh
Dietetyka

Dietetyka online:

porady przez Internet

pod adresem: www.citoreh.pl

Dietetyka stacjonarna:

porady stacjonarne,

analizy i pomiary

komputerowe zawartości
tłuszczu, masy mięśniowej
i wody w organizmie.

Prosimy o telefoniczne
lub mailowe

uzgodnienie terminu wizyty!

os. Złotej Jesieni 2,

31-826 Kraków

(pok. 222, II piętro)

12 641 65 14

lub 696 999 958

e-mail: dietetyka@citoreh.pl
<http://www.citoreh.pl>

S jak sport, S jak senior

Zdrowy senior to aktywny senior, bez względu na to, czy wspomnianą aktywnością są codzienne spacer, pływanie, czy coraz popularniejszy nordic walking. Rodzaj aktywności to kwestia preferencji i możliwości motorycznych. Liczy się przede wszystkim motywacja do działania, regularność i świadomość dobroczynnego wpływu ruchu na jakość życia.

Już 20-minutowy spacer 3 razy w tygodniu zmniejsza ryzyko chorób układu krążenia czy udaru mózgu, poprawia samopoczucie, kondycję i wzmacnia odporność. Przejście dziennie około 2 km jest jednym z najlepszych sposobów fizjoprofilaktyki osteoporozy, która może dotyczyć co trzeciej kobiety po 50. roku życia. Aktywność ruchowa człowieka w każdym wieku jest naturalną potrzebą organizmu przez co warunkuje prawidłowe jego funkcjonowanie – wyjaśnia dr Piotr Dominiak, dyrektor ds. Fizjoterapii Vratistavia Medica.

Światowa Organizacja Zdrowia definiuje starość jako etap życia, przypadający umownie na wiek od 60 lat wwyż. Umownie, ponieważ dzisiejsi 60-latkowie to bardzo często osoby aktywne i pełne energii do działania. Szacuje się, że do 2025 roku osoby starsze będą stanowiły 1/6 mieszkańców świata. Starzenie się społeczeństw jest faktem, a odpowiedzią na nie są wszystkie działania aktywizujące i usprawniające seniorów, by jak najdłużej cieszyli się samodzielnością i dobrym zdrowiem.

NAJTRUDNIEJSZY PIERWSZY KROK

Trend aktywnego stylu życia przybiera na sile, a co za tym idzie nie dotyczy on wyłącznie osób młodych, ale

również seniorów. Uniwersytety trzeciego wieku, dzienne domy opieki, osiedlowe kluby seniora, świetlice to tylko niektóre z miejsc, gdzie osoby starsze mogą poznawać i rozwijać swoje pasje, nawiązać relacje z rówieśnikami, a także poznać różne formy aktywności fizycznej.

Dla części seniorów najbardziej problematyczne jest samo „wyjście z domu”, czyli z tak zwanej strefy komfortu. Pojawienie się w nowym środowisku wiąże się dla nich z pewnym wysiłkiem i lękiem przed nieznanym. Tymczasem integracja ma dobroczynny wpływ na samopoczucie poprzez tak potrzebny w tym wieku efekt socjalizacji – komentuje prof. dr hab. Anna Skrzek, kierownik Zakładu Fizjoterapii w Dysfunkcjach Narządu Ruchu, AWF Wrocław, ekspert kampanii „Otwarcie dla rehabilitacji”.

Oferowane przez wspomniane wcześniej placówki zajęcia umożliwiają aktywizację osób starszych, również poprzez ofertę dostosowanych do możliwości seniorów aktywności sportowych. Zanim jednak zapadnie decyzja o tym, która dyscyplina będzie najbardziej korzystna dla zdrowia seniora konieczna będzie konsultacja z lekarzem rehabilitacji medycznej bądź fizjoterapeutą. Lekarz w pierwszej kolejności dokonuje oceny zdrowia pacien-

ta, przeprowadzając szczegółowy wywiad pod kątem chorób przewlekłych, dotychczasowych zabiegów, operacji czy doznanych kontuzji. Fizjoterapeuta natomiast dokonuje oceny funkcjonalnej seniora, dobierając do możliwości pacjenta dane aktywności. Bardzo często okazuje się, że poza zaleceniem codziennej aktywności konieczne mogą być zabiegi rehabilitacyjne.

PIERWSZY KROK ZA NAMI, CO DALEJ?

Według badań osoby zdrowe powinny dziennie wykonać około 6000-8500 kroków, a osoby z chorobami przewlekłymi oraz niepełnosprawne w granicach od 3500 do 5500.

Jakie wskazówki powinien znać każdy aktywny senior?

✓ Zamiast windy korzystajmy ze schodów.

✓ Wsiądźmy przystanek wcześniej niż powinniśmy, a resztę drogi pokonajmy pieszo.

✓ Tuż po przebudzeniu wykonajmy proste ćwiczenia rozciągające, np. kilka przysiadów, pajacyków czy skłonów.

✓ Przed położeniem się spać wyjdźmy na 20-30 minutowy spacer.

✓ W czasie wykonywania domowych czynności, takich jak zmywanie, prasowanie czy przygotowywanie posiłków, róbmy przerwy na zmianę pozycji i choćby krótki ruch.

Ważne jest również, by podejmując codzienne aktywności na świeżym powietrzu, w tym przede wszystkim spacer czy marsze, starać się wykonywać je w różnych miejscach, być może do-

tał nieznanymi. Wspomaga to plastyczność mózgu i poprawia funkcje poznawcze, co jest bardzo istotne dla przedstawicieli tej grupy.

RECEPTA NA RUCH

W przypadku części seniorów do zachowania sprawności konieczne jest systematyczne korzystanie z usług rehabilitacyjnych.

Niepełnosprawność osób w podeszłym wieku, to wynik patologii w obrębie narządów i układów, ale także zmian inwolucyjnych postępujących z wiekiem. U każdego pacjenta wygląda to nieco inaczej. Obniżenie sprawności może być konsekwencją wieloletnich zaniedbań, na co dodatkowo nakładają się zmiany osteoporozy, zmiany zwyrodnieniowe i skutki przebytych w przeszłości chorób lub urazów. Dodatkowym utrudnieniem jest wielochorobowość, która pogarsza stan psychoruchowy pacjenta geriatrycznego. Upośledzona sprawność obniża jakość życia i ogranicza możliwość pełnienia ról społecznych. Rehabilitacja, zabiegi fizjoterapeutyczne i zaopatrzenie ortopedyczne pomagają w powrocie do możliwie jak najlepszej sprawności – wyjaśnia prof. dr hab. Anna Skrzek, ekspert kampanii „Otwarcie dla rehabilitacji”.

Kluczowa jest więc konsultacja z ekspertem, lekarzem rehabilitacji medycznej lub fizjoterapeutą, który przepisze tzw. „receptę na ruch”. Jak wynika z badania zrealizowanego w ramach kampanii „Otwarcie dla rehabilitacji” połowa Polaków wie, że rehabilitacja i aktywność fizyczna są ze sobą ściśle związane. (paf)

EKSPRESOWE CIASTO Z PIGWOWĄ KONFITURĄ POD PIERZYNKĄ

Składniki:

- owoce pigwowca – 2 kg po obraaniu i wydrążeniu
- cukier – 1 kg
- sok z wyciśniętej cytryny – 2 łyżeczki

- cynamon – 1 łyżeczka
- imbir – 1 łyżeczka
- gotowy jasny spód tortowy (np. Dan Cake)

- cukier 50g
- białka jajek – 4 sztuki
- szczypta soli

Przygotowanie:

Owoce pigwowca włożyć do garnka,

zasypać cukrem. Gotować tak długo, aż owoce się rozpadną. Dodać cynamon i imbir. Zagotowane owoce zmiksować, dodać sok z cytryny. Konfiturę pozostawić do wystygnięcia. Gotowy spód jasny Dan Cake posmarować grubą warstwą wystudzonej konfitury i wstawić na 30 minut do lodówki. W tym czasie w misce ubić białka z odrobiną soli, w trakcie ubijania dodać cukier. Gotową pianę wyłożyć na wierzch ciasta z konfiturą. Piekarnik rozgrzać do 250 stopni i zapiekać ciasto przez chwilę do uzyskania pięknego, złotego koloru pianki. Smacznego!

PRACOWNIA RENTGENOWSKA

os. Uroczę 2

Wykonujemy zdjęcia: → kręgosłupa

→ klatki piersiowej

→ kostne, zębów i panoramiczne zębów

Tel. 12 644-92-82

Vident

lek. stom. Andrzej Zimoch
tech. dent. Marcin Słowiak

os. Boh. Września 1

STOMATOLOGIA

PEŁNY ZAKRES USŁUG

tel. 12/641-48-08

PROTETYKA

KORONY, MOSTY, PROTEZY
EKSPRESOWE NAPRAWY

tel. 12/645-93-33

RE
PER
TU
AR
wrzesień-
październik
2017

KABARET NOWAKI

„Śmiechokalipsa” – program jubileuszowy

24 września [niedziela] g. 19.00 Scena NCK

ANNA TRETER

„To ja” – koncert jubileuszowy

1 października [niedziela] g. 19.00 Scena NCK

KRZYSZTOF DAUKSZEWICZ

„Nareszcie w Dudapeszcie” – program kabaretowy

13 października [piątek] g. 19.00 Scena NCK

SKOK W BOK – spektakl komediowy

Teatr Capitol z Warszawy

14 października [sobota] g. 19.00 Scena NCK

GRUPA MOCARTA I IRENEUSZ KROSNY

program kabaretowy

15 października [niedziela] g. 19.00 Scena NCK

ROBERT KASPRZYCKI I GOŚCIE

koncert jubileuszowy

27 października [piątek] g. 19.00 Scena NCK

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Biuro organizacji widowni
12 644 02 66 wew. 55

RE
PER
TU
AR
listopad-
grudzień
2017

ANNA JURKSZTOWICZ

„Perty bez kolczyka” – koncert

12 listopada [niedziela] g. 19.00 Scena NCK

PIOTR BAŁTROCZYK

program „Mężczyzna z kijowym peselem”

24 listopada [piątek] g. 19.00 Scena NCK

KATARZYNA GRONIEC

„ZOO” – koncert

25 listopada [sobota] g. 19.00 Scena NCK

BIAŁA BLUZKA

monodram Krystyny Jandy – Och-Teatr

3 grudnia [niedziela] g. 18.00 Scena NCK

KABARET JURKI

program „Święta polskie”

7 grudnia [czwartek] g. 19.00 Scena NCK

KRÓLEWNA ŚNIEŻKA – spektakl baletowy

9 grudnia [sobota] g. 11.00 Scena NCK

JEZIORO ŁABĘDZIE – spektakl baletowy

9 grudnia [sobota] g. 18.00 Scena NCK

SELFIE.COM.PL – Teatr MY – spektakl komediowy

10 grudnia [niedziela] g. 19.00 Scena NCK

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Biuro organizacji widowni
12 644 02 66 wew. 55

nie ma nudy
w nowej hucie!

NOWOHUCKI UNIwersYTET DZIECI
KLUB SUPER MAMA
JĘZYKI OBCE
TANIEC
TEATR
ŚPIEW
MUZYKA
PLASTYKA
CERAMIKA
FOTOGRAFIA
EDUKACJA
REKREACJA
i wiele innych...

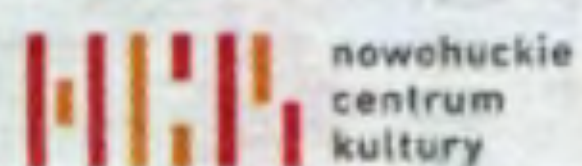
zajęcia dla każdej grupy wiekowej!

trwają zapisy!

Nowohuckie
Centrum Kultury
zaprasza!

www.nck.krakow.pl

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

ul. Jana Pawła II 232
31-913 Kraków

tel. 12 644 02 66
nck@nck.krakow.pl

FESTIWAL

OPEN EYES FESTIVAL

4 I 5 LISTOPADA G. 19.00, SCENA NCK

KRYPTONIM 27

REZ. AGNIESZKA GŁIŃSKA

10 LISTOPADA G. 19.00, SCENA NCK

DOROTA MIŚKIEWICZ – PIANO PL

13 LISTOPADA G. 19.00, SCENA NCK

WOJTEK MAZOLEWSKI – CHAOS PEŁEN IDEI

14 LISTOPADA G. 20.30, ICE KRAKOW

CHOPIN BEZ FORTEPIANU

REZ. MICHAŁ ZADARA

PRZESTRZEN DLA SZTUKI

LESZEK MISIAK I UCZNIOWIE

WERNISAZE

6 LISTOPADA G. 13.00, AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH

7 LISTOPADA G. 13.00, UNIWERSYTET EKONOMICZNY

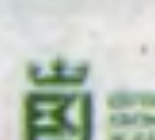
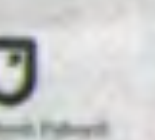
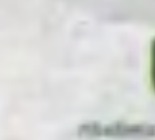
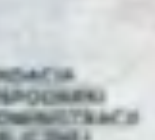
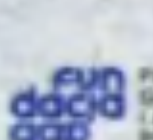
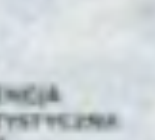
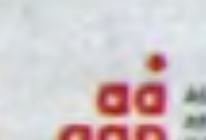
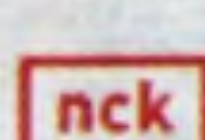
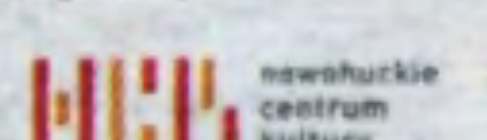
9 LISTOPADA G. 18.00, NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY

WWW.OPENEYESFESTIVAL.PL

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

PROJEKT JEST WSPÓLFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW MIASTA KRAKOWA

organizatorzy

F.H.U. "ELMAR" s.c.

rowery

SPRZEDAŻ • SERWIS • KOMIS
CZĘŚCI I AKCESORIA ROWEROWE

31-625 Kraków, os. Piastów 60 A, paw. 3, Plac Targowy "PIAST"

tel. 12 647 13 88
kom. 502 730 087www.elmar.interial.pl
www.elmar-rowery.plelmar@interial.pl
sklep@elmar-rowery.pl

Zaufaj gwiazdom, zwłaszcza tym, które Ci sprzyjają

HOROSKOP

BARAN (21 III–20 IV). Zmiany w pracy zawodowej będą bodźcem do działania. Nie dasz się zaskoczyć, będziesz podejmować przemyślane, nowe decyzje. W tym pracowitym okresie nie zapominaj o zdrowiu i choćby o odrobinie wypoczynku.

BYK (21 IV–20 V). Teraz najważniejsze jest Twoje zdrowie. Starasz się panować nad sytuacją, zapewne podejmiesz najsensowniejszą decyzję. Możesz liczyć na duże wsparcie rodziny i w ogóle życzliwych, osób bliskich.

BLIŹNIĘTA (21 V–21 VI). Cieszysz się sympatią kolegów, bywasz duszą towarzystwa. Niech tak zostanie, ale nie jest to powód byś

zaniedbywał obowiązki w pracy. Staraj się godzić życie towarzyskie z oczekiwaniami wymagającej firmy.

RAK (22 VI–22 VII). Dołożysz wielu sarań, by ożywić kontakty z dalszą rodziną i przyjaciółmi. To będą sympatyczne spotkania i dłuższe pogaduszki od serca. W tym ciepłku poczujesz się dowartościowaną.

LEW (23 VII–22 VIII). Nie masz większych powodów do narzekania. W końcu wszystko układa się po Twojej myśli. Być może sukcesy w biznesie i przypływ gotówki poprawią Ci humor. W każdym razie, rada brzmi – po prostu weź się w garść.

PANNA (23 VIII–22 IX). Spotkanie z przyjaciółmi z dawnych lat ożywi wspomnienia i ociepli, ostatnio, nieco bardziej sporadyczne kontakty. Zapewne masz się czym pochwalić w koleżeńskim gronie. Baw się dobrze.

WAGA (23 IX–22 X). Przygotowujesz się do ważnej uroczystości rodzinnej. To oznacza spory wydatek, ale wydarzenie będzie warte zachodu i finansowego wsparcia. Teraz głównie przygotowania do imprezy będą najważniejsze.

SKORPION (23 X–21 XI). Dobrze zaczęły się jesienne dni. Doskonale radzisz sobie, czy to w szkole, czy też w zakładzie pracy. Dasz się poznać z najlepszej strony, błysniesz jakimś nowatorskim pomysłem. Powodzenia.

STRZELEC (22 XI–21 XII). Chcesz jeszcze skorzystać z urloku tej jesieni i planujesz wykorzystać zadawniony urlop, czy też okazję do kilkudniowej zmiany

środowiska. Nawet nie najlepsza pogoda nie powinna mieć wpływu na plany wyjazdowe.

KOZIORÓŻEC (22 XII–19 I). Bądź ostrożny w swoich opiniach, nawet jeśli masz rację, bo możesz się narazić decydom. Wiesz przecież, że ten sam problem, ale umiejętnie przedstawiony, może osiągnąć zamierzony cel.

WODNIK (20 I–18 II). Twoja wyobraźnia podpowiada Ci romantyczne spotkania i podróże, które kształcą. Musisz jednak kalkulować koszty przedsięwzięcia. Rozsądek podpowiada – mierz zamiary na możliwości kieszeni.

RYBY (19 II–20 III). Teraz zodiakalne Ryby mają fart. Wszystko układa się po Waszej myśli. Zarówno w firmie, jak i w rodzinnych układach pełna odwilż. Zadańskie spory czy nieporozumienia rodzinne należą już do przeszłości.

SAMANTA

ZUPA WĘGIERSKA Z KAPUSTĄ

Składniki: 50 dag kwaszonej kapusty, 50 dag wędzonych żeber, 10 dag obsuszonej kiełbasy myśliwskiej, 5 dag wędzonego boczek, 3 cebule, 4 ząbki czosnku, pół szklanki śmietany, pęczek koperku lub naci pietruszki, czerwona sproszkowana papryka, 2 l wody.

Cebule obrać, umyć i pokroić w drobną kostkę. Zieloną umyć i posiekać. Czosnek obrać, posiekać i utrzeć z solą. Żeberka umyć. Wszystkie te składniki oraz kwaszoną kapustę zalać w rondlu wodą i ugotować. Miękkie mięso wyjąć z zupy, ostudzić, wyjąć kostki i pokroić. Wędzony boczek pokroić, zrumienić na patelni, dodać pokrojoną w plasterki kiełbasę, posypać papryką, podduśić chwilę razem i dodać do wrzącej zupy. Gotować jeszcze 10 minut, po czym wlać śmietanę rozmieszaną z mąką, włożyć mięso z żeberka i raz zagotować. Przyprawić do smaku solą i papryką.

§ Akta sprawy...
Pseudokonwój
z konsekwencjami

Plastikowy pieniądz stał się już bardzo popularny, ale mimo wszystko obrót gotówkowy w naszym kraju ma się całkiem dobrze. Szczególnie widać to w małych placówkach handlowych, które nie zawsze stać na zainstalowanie terminala płatniczego. A to oznacza, że papierowe banknoty i bilon trzeba po dniu pracy gdzieś zdeponować. Aby nie mnożyć kosztów, niestety, z różnym efektem.

Nadal okazuje się, że w Polsce torba reklamówka kieszeń i worek nylonowy przepasany gumką są z lubością wykorzystywane do przenoszenia sporych sum nieraz sięgających dziesiątek tysięcy złotych. Nic dziwnego, przy średnich obrotach, wydanie ich na codzienny konwój do banku, urasta jednak do sporej kwoty.

I tak całkiem niedawno pracownica jednego ze sklepów z wyrobami chemicznymi została zwolniona wcześniej z pracy, aby dwudniowy utarg zawieźć do zamykanego o 18 banku. Kobieta schowała do siatki ponad 8 tys. złotych i ruszyła do zaparkowanego kilkaset metrów dalej samochodu. Gdy otwierała

auto, nagle podbiegli do niej dwaj młodzi ludzie. Jeden pchnął ją na maskę, drugi wyrwał „reklamówkę”. Zanim ekspedientka zdolała zareagować i zacząć wzywać pomoc, sprawcy uciekli. Mimo powiadomienia policji i obławy, nie udało się natrafić na trop bandytów. Na szczęście „konwojentce” nic się nie stało. A poszkodowany właściciel sklepu musiał zaś jedynie się zgodzić z policjantami, że bardziej opłacałoby mu się zlecić dostarczenie aktywów profesjonalnemu konwojowi, co oznacza jednocześnie ubezpieczenie wartości przewożonych środków.

Być może do takich samych wniosków dojdzie właściciel jednego z warsztatów samochodowych na obrzeżach Krakowa, który przy średnich obrotach raczej na bieżąco wydawał zarobione pieniądze. Przede wszystkim na części samochodowe.

I pewnego dnia, gdy postanowił podjechać po kolejne, nie przypuszczał, że od dłuższego czasu musiał być obserwowany. A za jego oplem podąża inny samochód, którego pasażerowie są żywo zainteresowani znajdującym się w jego wewnętrznej kieszeni pakietem banknotów spiętym gumką.

Gdy zajechał do jednej z hurtowni z częściami do aut, śledzący go też tam był. I gdy parkował, nagle zajechał mu drogę inny pojazd. Z samochodu wyskoczył zamaskowany mężczyzna i groząc mu bronią, zażądał pieniędzy. W tym czasie pojawił się drugi napastnik na motocyklu. I w kasku. Bandyci szybko zabrali ofierze zwitek, gdzie było ponad 10 tys. zł. Porzucili auto wykorzystane do napadu i motocyklem bez jakichkolwiek tablic rejestracyjnych, błyskawicznie odjechali w stronę dal.

Poszkodowany natychmiast wezwał policję, ale niestety po napastnikach nie było śladu. Ustalono tylko, że pojazd jakim zablockowali opla, został kilka dni wcześniej skradziony. I to on został prawdopodobnie użyty do napadu na pracownicę sklepu chemicznego.

Lekarz odwiedza pacjenta.
– Czy chory jadł dzisiaj rosół, tak jak zaleciłem?
– Jadł!
– Z apetytem?
– Nie, z ryżem.

★★★

Od dzieciństwa zawsze chciałem, żeby wszyscy się mnie bali. Postanowiłem spełnić swoje marzenia i zostałem pracownikiem sanepidu.

★★★

– Moja siostra jest chora na szkarlatynę – oznajmia Jasiu w szkole.

– To wracaj do domu, bo mi zarazisz całą klasę – mówi wychowawczyni.

Po dwóch tygodniach Jasiu pojawia się na lekcjach.

– I co, siostra wyzdrowiała? – pyta nauczycielka.

– Nie wiem, jeszcze nie pisała.
– To gdzie ona jest?
– W Niemczech.

★★★

Proboszcz ruga kościelnego:
– Wyznaczył pan ślub i pogrzeb na tę samą godzinę. Musimy teraz przesunąć, albo jedno, albo drugie.

Kościelny drapie się za uchem i oświadcza z szelmowskim błyskiem w oku:

– Przesunijmy pogrzeb. Zmarły, już się nie rozmyśli.

★★★

Na dachu budynku stoi facet i depcze po palcach trzymającą się rymy, zwisającą teściową. Przechodzień krzyczy:

– Człowieka pan zabijesz!

Tamten odpowiada:

– To się pan odsuń!

★★★

W restauracji:
– Poproszę pieczeń z zającą. Tylko żeby mi w niej śrutu nie było!

– Ma pan szczęście, dzisiaj przywieźli jednego, który podciął sobie żyły...

oferta dostępna od 1 września

pożyczka
jesiennaspadają liście
...a wraz z nimi
oprocentowanie
w Krakowskiej SKOKKRAKOWSKA
SKOK

Powyższa treść nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu Cywilnego. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania (RRSO) dla całkowitej kwoty kredytu 3 100 zł, spłacanej w 12 miesięcznych ratach: 11 rat w wysokości 266,10 zł oraz ostatnia 12 rata w wysokości 266,09 zł (suma na okres 12 miesięcy), z prowizją 5,50%, zmienną stopę oprocentowania 5,50%, opłata przygotowawcza 50 zł - wynosi 21,36 %. Całkowity koszt kredytu wynosi: 313,69 zł (w tym suma odsetek 93,19 zł, prowizja 170,50 zł, opłata przygotowawcza 50,00 zł) a całkowita kwota do zapłaty wynosi 3413,69 zł. Informację podano na podstawie reprezentatywnego przykładu z dnia 08.08.2017 r. Całkowita kwota kredytu nie obejmuje prowizji. Decyzja kredytowa zależy od indywidualnej oceny zdolności kredytowej wnioskodawcy. Oferta ograniczona czasowo do dnia 31.10.2017 r.

www.krakowskok.pl

tel. 12 688 69 00

www.hotelboruta.pl

www.facebook.com/hotelboruta

Sentencja tygodnia

Najlepszy sposób, by się rozweselić,
to rozweselić kogoś innego.

Mark Twain